

SKJALASAFNIÐ ÍSAFIRÐI

Ungmennafélagið Árvakur, Ísafirði

Blaðið „Ráðsviðr“

1. – 4. árg. 1921 - 1924

Aðfnr. 161/32

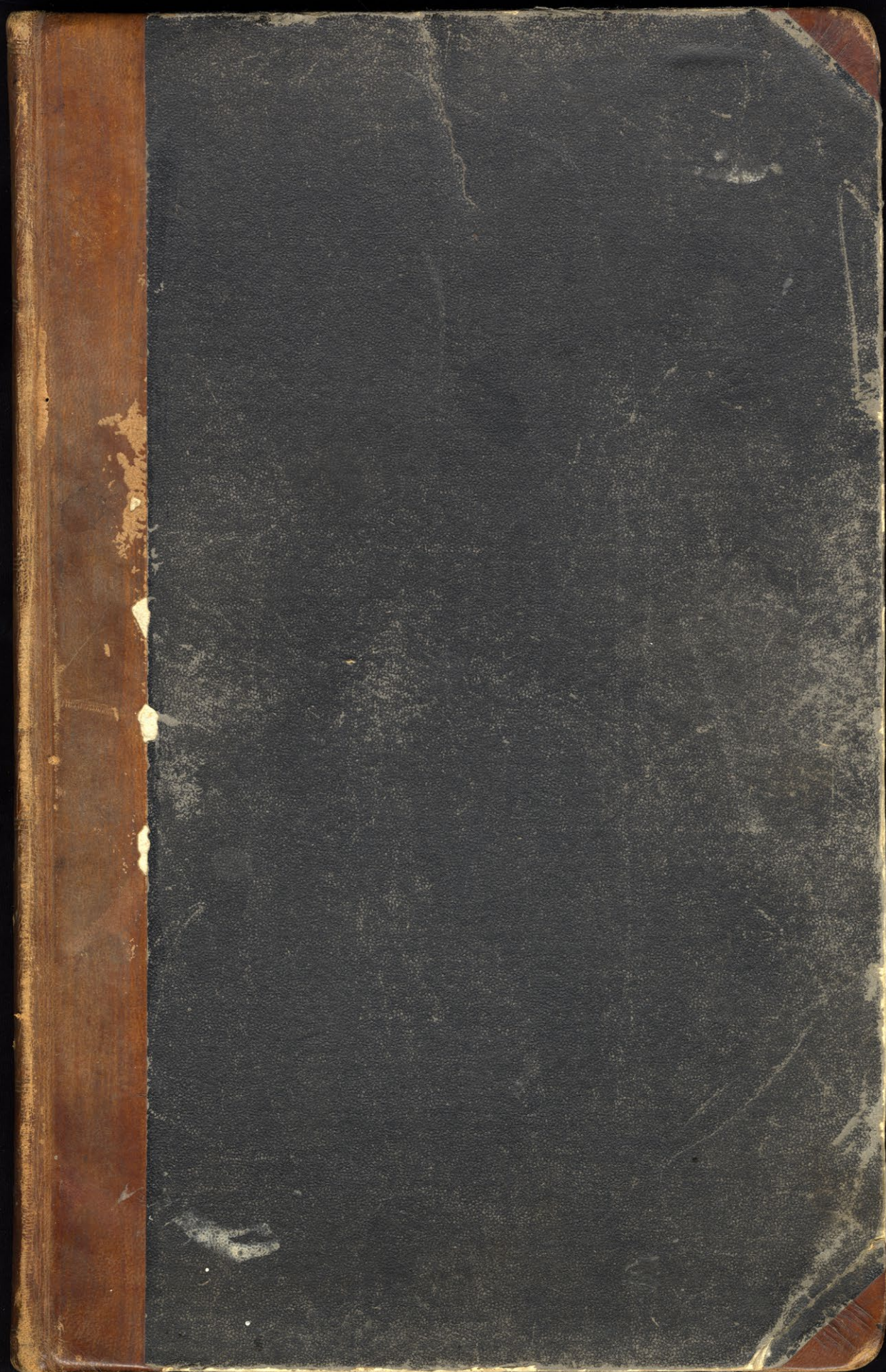
Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af

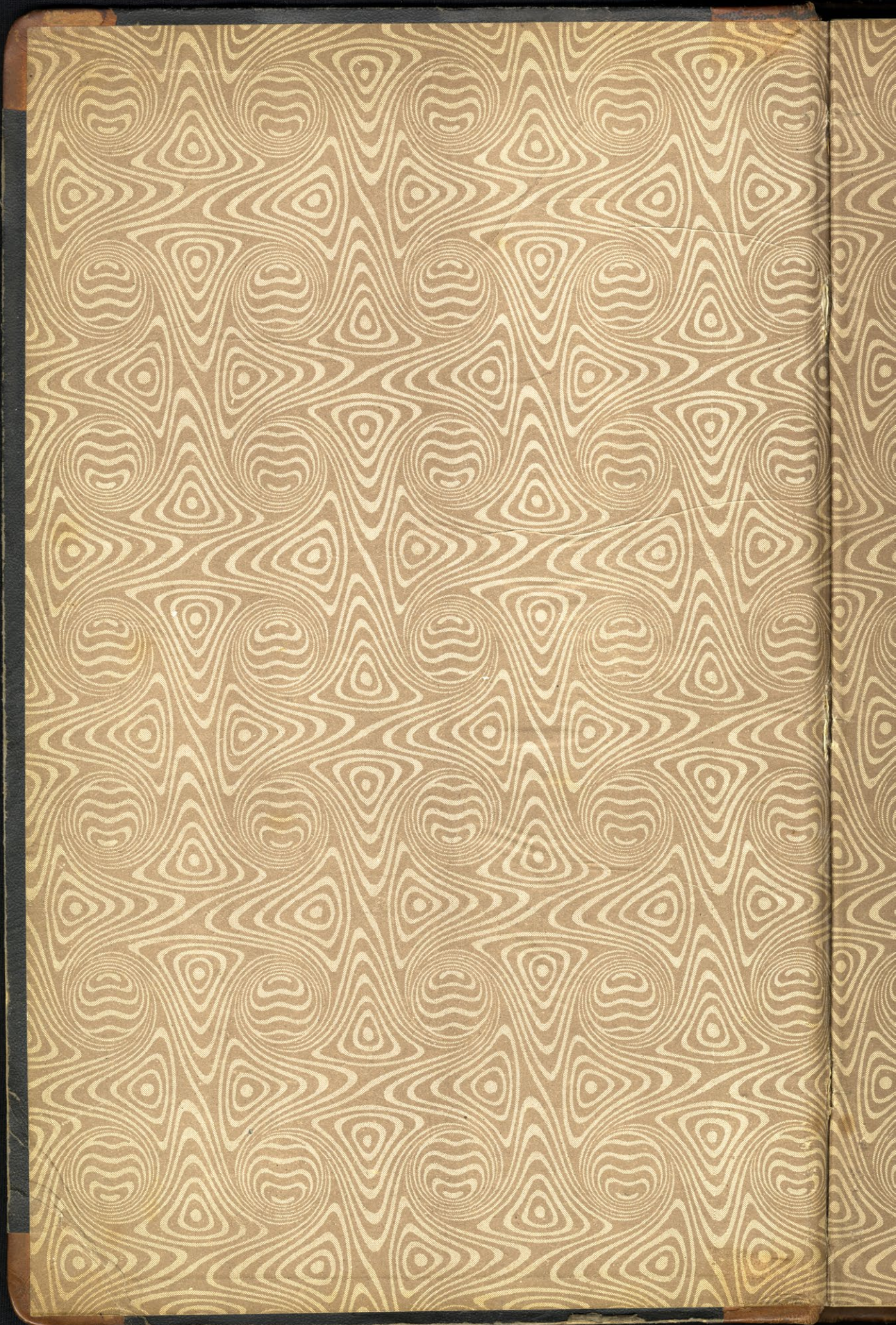
Þjóðskjalasafni Íslands

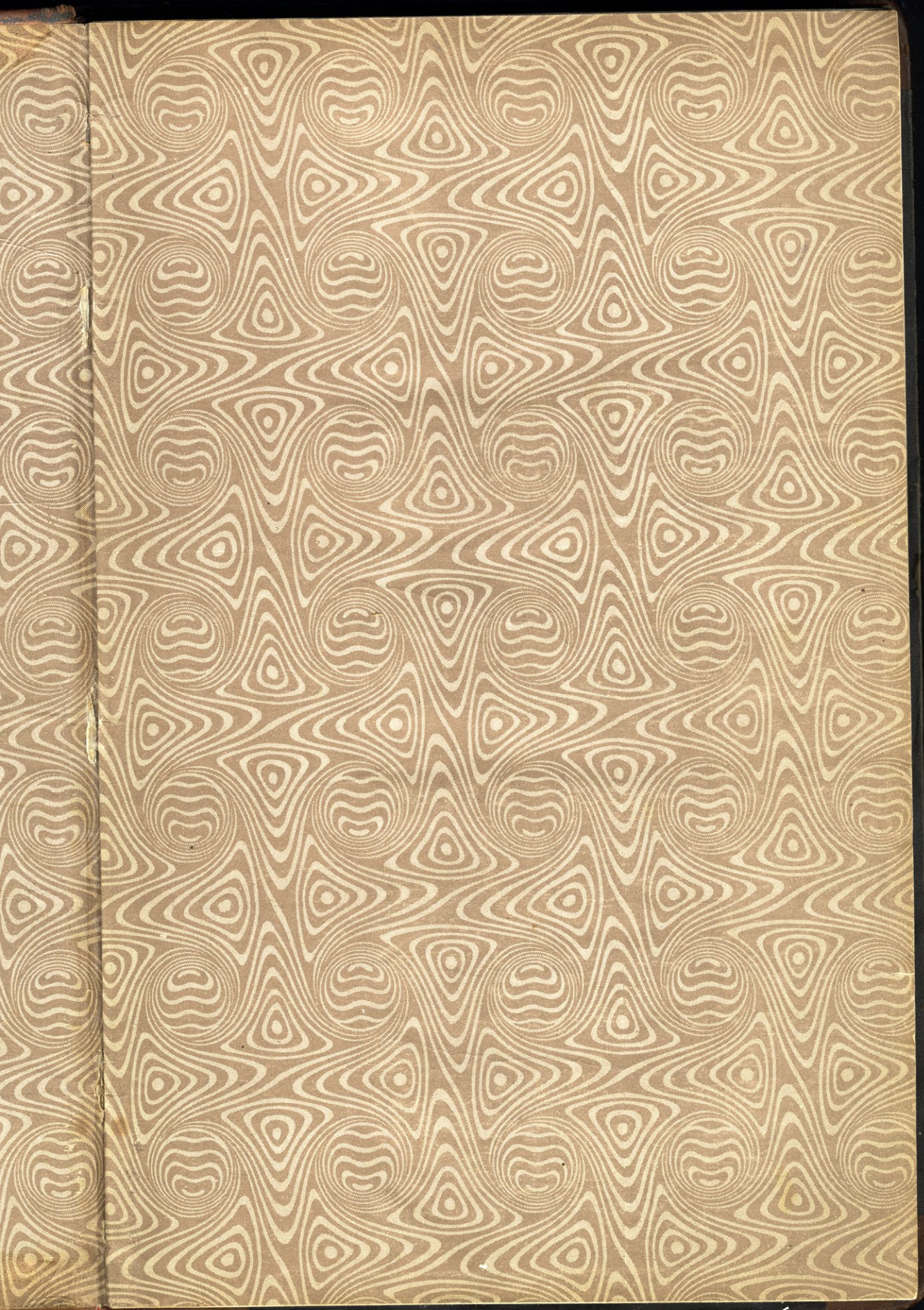
Tekið af vef Skjalasafns Ísafjarðar

www.safnis.is

Skjalasafn Ísafjarðar

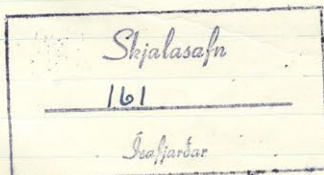

Ráðsviðr

Blad u. m. F. „Arvaker, Isafirn.“

1921-1924

1921

Lan
fmda
sjóni
i þor
Hjelags
elli
Hjelags

vefa m
chömm
lins e

ullbrad
adnyjla

Hjelags
eta
fydd.

lala
og ein

þeirri
sjálfm
geli

Mátt
ef hann
ad ris

Ráðsviðir

blað U. M. F. 'Arvakur' á Ísafirði

1921

Þriðjudaginn 20. mars 1921

Dilsgjörn: Guðrömmur Þjelurson, Elías Hvaldinn, Ólafur Magnússon

1. bl. bl.

Arvarp

Tambæmt ályklum síðasta fundar kemur mi Ráðsviðir fyrir sjónir fjelagsmanna aðra; hann var í þessu aðeins í málfrundaflotki fjelagsins, en þar er hann er mi ekki lengur til stöðs hjell að loka fjelagsmannu alla nýjli blatsins.

Þar sum ekki í nokkru málfrunda um að blatis gæli orðit fjelagsmönnum til stöðmikils gagns aðeins ef þeir sjálfir vilja.

En menn verða að gjöra eitthvað til að verða góðs árangurs aðnýjlaundi.

Ráðsviðir vill, að allir fjelagsmenn sendi honum, fyrir eina sítar, skrif þinnvamin eina þjöld.

Margir eiga loka með að lala skodum sína í ljósi, skriflega, og mi gefst mönnum koslu á þvi.

Kemur verða að lala af þeirri ómenschu skodum að lala sjálfmá sjá þvi um að þeir gæli ekkert í þessu efni.

Merkeru máðmi þessi sagt. Máðmianu gæli all, sem hann vill, ef hann aðeins hann all skrifitil að vinnu menn þessi lala full-

djúpl í 'arinni' með þessu, en þó er þessa mikill samleiður.

En til þess þess nokkru sem hefur Dilji, en þegar hann er þinginn þá er slept í hjella all.

Ráðsviðir óskar að lokum að öllum fjelagsmönnum kerul að skilja; að hann gæli orðit þessu til mikils gagns, ef þeir aðeins vilja.

Ingvorkja

Öms og margir eldri fjelagsmenn sjálfst, ömma, var einu þinni lokaðskindindis-flokkur þinnu þessa fjelags.

Guðm. frá Mosdal var aðal máðmi þaus og formáðmi, en þá er hann frá þessu þessu flokkmími þvi til skriflínu þinnu máðmi þessu vit eftir áeggjau Guðmóðar.

En Kristján frá mi þannu síðastlitað þaus og þessi ekkert þjöld til þessu síðu, þessi hann sjálfst-einsog svo mörgum þessu vit-leidnum hális vit - so þat.

Þvi þessi fjelag þort lokað mikilum skrifaskriflínu

Ráðsvið

sinna flokkurinn stórfasti stítt,
 Margis meðlimis fari og mjútt
 komið i stöðum; er þó ekki
 ólíklegt að meðal þinna einju
 meðlima sjú einhverja þeir
 sem völdu gjörst fjelagar þessa
 flokks.

Öil jeg þú hjertmed skora
 á þá flokksmenn, sem einu
 eru i bannum og fjelaginu, að
 heftast þauða um þegar og
 reyna að þá alla hjertsláða
 strakursmeðtími, sem ekki
 neyða töbaks i flokkinu; og
 sinna reyna að kristur tíma.

Það mun ekki vera að
 öllu leyti njell þú mjútt, að
 flokkurinn þáfi einungis einu
 innau fjelaga; heldur munu
 utan fjelagsmíómmu einungis
 þessa verið leyft að ganga.

Þetta er sjálfstærð atvæg
 njell rétt og viluþega.

Með þó þú flokkurinn
 þakiferi til að taka þröfla
 sine með mjúttinu, sem einhverja
 orsaka reyna ekki eru fjelags-
 menn.

Það er mjúttu efi á
 þó, að þetta gali orðið
 mjútt þýflegt og óvillertit þótt
 þauða þá og þó þó gótt gjalda
 cebl.

Gali flokkurinn þýfnað
 vit aftur, veri sjálfstærð að
 þau genji i Samband töbaks
 Eindindisfjelaða Íslands og þýgði
 sjú þó með þetri aðstíttu til
 á vit.

Fjelager gótt!
 Trátt þó verið skrif

götu minna um þýskaua, að
 þýgga þema flokk vit og
 mun þraut ebl lálit svo ekki
 þýgjun og endit þýgjust að
 heldur sjútt þá i verkinn
 að þótt þú þetta atvaga ebl
 og þýgji þau svo með skafseini
 gýtt að þau þýtt ekki að
 óllast þýtt ebl aðstýtt i
 þrautlínunni.

Það er ekki ólíklegt
 að einhverjum þýtt óndarlegt,
 að jeg - afþýtt matm að töbaks
 nauða - skúli þýtt máls á
 þýttu, þú þó vit jeg þýttja
 gótt: þótt ekki þýtt ebl þá
 mjútt ástíttu til að þátt þátt
 til atvaga, sem töbaksmeinn
 segja þútt skafseini töbaksins,
 heldur ein þýttu. Þýttu ekki
 að vera máls ástýttast.

Sem dani uppá þetta
 skál jeg segja þótt þú einu
 atviki viðþýttandi ástýttuinn
 Jeg þýtt þýttu á margar
 ebl þýttu Eindindisvottu, þátt
 þýtt i þá og ástýttu, er þó
 þýtt jeg ástýtt orðið þýtt þau
 þýttu mun skafseini atvaga
 arimmar og eitt þýtt þýtt jeg
 vit með máttu, sem mun þýtt
 skál þýtt verið atvaga þýtt
 matm.

Þýtt jeg ver þýtt þýttu
 i þetta þýtt þýtt þýttu
 óstýtt. Þýttu menn segja að
 mátt atvaga þýttu ástýttu
 skafseini máttu og skafseini
 þýtt i þýtt.

Þýttu verð þýttu mun
 mátt og atvaga þýtt, segit þau

þú me
 minn,
 þótt að
 mun að
 nokkru
 mjútt jeg
 reyna
 máttu

gala þýtt
 þýttu
 minn
 að einu
 sem jeg
 einu þýtt
 mjútt þýtt
 máttu
 "Jeg þýtt
 þýttu"

Nok
 Eitt
 labbað
 minn
 göngu
 minn
 þýttu
 i kvell
 haldit
 og lítt
 áttu
 og þýtt
 þýttu.

Ráðsviðr

þi með þérin i augnum; Elli
 minni, þakka aldreii fyrsti skaupi
 þvi að, það er Óðlum.
 Þez er alhez samfarðna
 minn að þez á aldreii, eftir þezra
 nokkra Eundindisvati, sem snortir
 mig þezr onkrið og þezsin þezv ord.
 Og það er sjálfþezt mikið
 vegna þezra, að sjálfþez er hann ein
 maðmi.

Þez bjósl ekki við að
 gela þezt þezmikitim sam-
 faringarkrefi þezgja ordinn
 minni, en þez alla þi að vona
 að einhverja gðar þezleiti þez,
 sem þez hef þezt til málama.
 Þez er - þvi midort -
 eumþi þezaksmaðmi, en þi þezt
 mig þez þezlitzez gela þezit mid-
 med þezra þezlingezþez og sezt:
 "Þez halta með þezmíð, veginnum þezra,
 sem eitþez á allina þezra"

Elli Halldórsson

Nokkrar huglitzingar.

Eitt kvöldið minna nízlega,
 labbaði eg i hággum minnum þezna
 innestli veginnum, þezek mér kvöld-
 göngu eftir umrið dagverk þezgri
 minni þezmátt við hvorse þez er
 þezsandí, að hreyfa sig dálitit
 i kvöldloflinu, þezgar maður þezur
 haldað kyrru þezir allan daginn,
 og litit þezt að, sem slyðir lík-
 amann. Þezgar maður, svo er línu,
 og kominn frá þvi, sem mest glepur
 þezir, verður manni aft, að

sólakva þezgum i þezislegt, sem
 maður ekki gerir daglega. Þez þez
 og um mig þezta kvöld. Þezgar
 eg var kominn nokkuð inn eftir
 veginnum, þezek eg upp þezir þezm
 og þezli mér reidur á seir.
 Þezir var mig þez skilt, ofurþezitill
 notanandvori var á, análelega
 kvælu þez ad halda mér vakandi.
 Þezglit var þez þezir þezmi þez
 og þezar reidur á þezkaleg þezllinn,
 og stóku þezmum reidur á þezim
 og hággum. Eg þez ad virða þezir
 mér þezim, þez sem hann lá i
 kvöldkveðinni, gírður sjó á þezja
 vegu, og nór þez þezkur af þezllun-
 um, sem þezgðu sig eins og þezir stertir
 armar, þezm þezora megin til með
 þezim, og þeziddu sig til smátt
 og smátt, og þezdu ad þezum á opna
 þezina til, til á þezit. I þezum
 þezkalega þezmi nállizummar
 þezir þezafjörður. Þezmum þezþez
 virðast þezsi þezmíð, en þez
 þezja líka ad þezja vernd og sezt.

Þezgar eg hafti virð þezir mér
 utþezit um seund, dulle mér
 að þezfrátt i þez þezir ord: "Þezmíð
 þezafjörðar". Og eg þezt áfram ad
 þezga. Þezmíg þez stozgðir, sem
 þezsi þez þezur til þez ad gela veilt
 i þezum þezum þezald og ulmegan.
 Þez leit á landið um þezvís þezup-
 stasim og þezingum þezvinn, og
 eg þezgáði mér þezþezvísna þezvua
 og þezvina þezast i isþezku þezmar-
 stvizi. Með þezim og innestli
 dökum þezgja þezvísur og
 þezir þezgar na all þezgt upp
 eftir þezim. En þez sezt líka
 svo þezglega mikit af þezvizi, og

Ráðsnið

öfvir höfud er laundis svo þrjústruð,
umhverfis, að ekki mun þaðan að
vanta auðs né afls fyrir iðnia kaup-
stadarinn.

Þá liggur næst fyrir að afhuga af-
stöðnum til sjávarinn. Því er högnin
stóri og letri en hin gati útrúð
af manna höndum, og leiri opin
og breir út á hin íslisku fiskinn.
Þor þá þaðan að vanta fengi og fjár?
Hér dællur í hug gömul saga. Því
hér um til 990 árum síðan, var
uppi tegin kona úti á Hálogalandi
sem þeir dællur hét, kölluð umdöfyllin.
Hún lagði á hafid með skyldleisi sínu
til að nema hér laud. Hún sigldi
næstur með landinu allt að Hálfjardar-
djúpi. Henni leist lánlega á djúpið
og lagði að landi í Kolungavík,
og reisti hún í Vatnanesi og ljó þar
lengi síðan. Hún var sögð marg-
kunnug nokkud. Hún lagði það
á, að ekki skyldi midaan á Hálfjardar-
djúpi fisklaus verða, meðan landið
byggist, og fékk fyrir kottlöttu á, af
hverjum hunda sem vildu djúpið ljó.

Hörgunnur þykir þetta hafa farið
nokkur eftir, og ekki munur önnur
fiskinnis vera notadryggi kringum
landið en djúpmiðin.

Þor þá ekki þarna nágileg auðs-
uppspretta til að fara iðnia
samilega fram? Þafalaust.

Dyggist þá framhíðin með á gæðum
þeim, sem laundis eða sjórinu
gæmja í skauti sínu? Hér, hin
byggist að mælu á mömnum
sem byggja laundis, þó að litlu
gagni koma náttúrugæðin. Ef
engir hafa vilja ni þekkingu
til að fara sír þau í nýl.

Þó mig er ni ástandið í þessum
líð? Hændur þar framalega
í röðinni meðal kaupstada
landinn, að þeir er sérliki mendum
og menning, velmágun og fram-
farir? Þó mætur þjáunn
vildu allt of líttinn völdu sem
það. Þó góðinum er enn þó
allt of mikið af ástöðnum ung-
lingum, sem vanta líðleiningar
og letra uppeldi. Það eru enn
þá allt of margar ungar möm
sem ráfa til og frá aðgjörðalauis
og uppa tímnum til önglis, í
stadinn fyrir að afla sér ymis-
konar fróðleiks, sem uppeldið
hefur ekki getað látið þeim í
lí. Það eru enn þá allt of
margar ungar stúlku, sem
vildast leggja mesta áherslu
á að fullnægja högnin
rími. Þakkar ganga svo
langt að þó hika ekki vildu
misþyrma þó, sem þeim sem-
um er leslu gefið, - kottlegri
fegurð, - í þeim fanglu voru
að þó veki aðdæm. Þó
göma líklega ekki, að það
eru þlíri sem þekkingu fólku
líttinn, þó þlíri kemmi að vera
sterkari

Það er svo margt og anarnt
fleira, sem þarf umbóta vild.
Stadar er ögnin jöf, als-
stadar er nágileg verkefni
fyrir rómum ástandi. Eldri
kynslólin er þegar langt kom-
in með dagsverk kith. og rafmátt
bráum til ríma félra. Hún
þreif þess, þegar hún skilar
af sér störfum sínum, að

ein yngri vinni þau ekki verðellu
 nokkru leður, en þinn hefur gert.
 Það er þó ungra kynslóðir, sem
 framhlið þeirra byggist á. Það
 er undir yfekar komið ungra
 manna og konur hvort þessi þór
 á að ríða í sama farinu yfekar
 hit, eða hvort þann á að ná þó
 öndvegissali, sem er honum einu
 og leuð frá náttúrunnar hendi,
 samkvæmt einni hagkvæmu legu
 til fjósoknar og siglinga. Það er
 undir yfekar komið, hvort þingad
 gæti náð nýri menningarastráman
 sem umbreytla þó, sem aflaga
 flr, og gæfu þonum nýjan og fall-
 egru svip, en þann álm þann
 mál þér. Minnt að felha er skylda
 sem sljórtins hlíntar að þess ógnid
 af hendi. Þvína sambata ~~þess~~
 að vinna að þó, sem þannur
 yfekar mál verða til gagns. og
 friðs. Það er ekki þinnar titrú
 övar, sem klegid hefur niður
 ni á þessum ríðustu þinnur
 verða til þess að veita þjá yfekar
 ófund og kunnung. Eflid
 felagid í alla stadi, svo það
 verði fól um að taka að
 sér forgönguna fyrir þeirri
 umboðastarfsemi, sem þélfur
 að fara í hönd, ef þjárlifinn
 á ekki að verða halballur.

gj.

Umbrot.

Mál þannu má segja, að mi
 gangi yfir umbrot og byllingabrot.

Eflis at flestar þjóðir hefa búið
 í bændisþjóðum í meira en 4 ár, og
 þjáningar og skotur þjakað þeim á
 alla vegu, og dróttinnagjörnum og
 þátt hefir þóttu í þeim. Þótti
 til annars úlaf hönnungum síndis,
 hefa menn ávarlega farið at huga
 um, hvemig komist yfir ein þótt
 ástandi, sem yfir ríkti, og komist
 þann með jmses nýjnged, sem mjög
 em skiftir skotinu manna um,
 hvemig reynast minni; þannkvændinni
 þannu em þótt, sem ekki
 vilja sinna slíkum nýjngum, en vilja
 hefja framkvæmdir og spara fjár-
 austu, og ná sér þannig smátt og smátt
 aftur.

Aflur em aðrir, sem segja at
 aðeins byllingar gæti hekknet þetta
 ástand, og enda hljóti þýr eða sítt
 at þeim at komu.

Þessir umbrotastrauman hefa
 gengid yfir öll lönd-ein og nýs-
 alda, sem óstöðandi verur yfir, og
 sópar burt þótt, sem þýtt, et.

Og einuig til þlands hefa
 þótt mál, og fest rólur, meðan
 ástandið er sem yfkyggi legast
 þegar sjúktu em flestar
 óselgalegar, eða seljast með þótt verti,
 at menn slómur tapa í þannleiddum;
 fjárþróng þreppis at laundumönnum,
 og verður er öll í halda holi og yfir-
 leitt leitt þjórgi í þni.

Þann vonandi er, at í þak
 við þítt þinnar frelsis og þann-
 kvænda, og at is leuska
 þjóðin eigi eflis, at gja sine
 þegunstu (askjótstrauma
 þessast.

Nú væri ekki úr vegi, at vit sljúgjum
hendinni í eigin barn, og að hug-
stórnun líflegga þau umboð sem
átt hafa sjá elst í fjölegum okkar.

Frá mypkefi þessa símu, hefi
þrúakur þá þann all vit þessum þróng
þjóf at þia. - At hömm slótn flest
fálækis unglings, sem ekki gælu af
mörkum lífít annet ein líf lög sin,
og slepshöfta at einhverju leyti.

Fjélagar fórn þó að hugsa
um að myndu samdók sin í milli
innan fjélagisins, og slepfa i anda þess.

Þess hugta at koma upp:
ípróða flokkuan, loftflokk, sjúkro-
sanitegi, málfrúndeflokk og eitarl,
en ekki eist líbaksbindiordisflokk.

Ög þess hefa meir en
hugset til þess, þess þessa fram-
þvænt þat líka, enda þótt mis-
þjafit hefi gengit í slundlun.

Þu all heimur þetta línu
og efsit, og fjélagar hefa mæske
lígi að all hefa áslatn til at
eyta miklum línu frá ötrun
slófrun símu, og hefa því flest
af þessum flokks brottun efsit í
vedur, enda hefir vísl aldrei þróngt
eius mikil að, at jgmölu leyti,
eius og í vedur.

Þu min vörðsl oflus þess
at rofa til, og es þorandi at fjélagar
fari min oflus at veltu þessa flokks
og slepfa í þeim.

Þu menn megi aldrei vera
rágir víf at koma með einhverju ný-
mali innan fjélagisins, sem þess heldu
at til bóða myndu verða; því til þess
at fjélagit þróskil sem best, þá
þessa flesta eitthvöt at slepfa.

Ög es þá vísl, nema þess
örflugleikat, sem vit hefa verið at
slitta, auk þess þessa og vörð
þrúakurs, at hann at lokum
sprengi af sjá þann vegg, sem
at hömm hefir þróngt, og
geti ein miklu til vegar
komit í grunnvelli slepseini
símu, og marger fjélagar
minnist met sljúgn huga-
þeli þessat keuslu og þess
þessa sem þess hefa molit í
fjélaginu

Staukur

1921

hug
nbl
þeg
þag
iir
þig
urt
um
þona
Ekk
upp
þak
efst
þja
it
þeu
þim
arl
it
þjel
þot
lun
af
þjel

Ráðsvið

blað U. M. F., "Ítróttar" á Ísafirði.

1921

Þunnudaginn 10. apríl 1921.

D. 116

Áð klæða landið.

Mér hefir oft dottið í hug smásaga, er stóð í dönskum námsbókinni minni, er jeg las þegar jeg var í barnaskólanum. Sagan hét "Áð klæða fjallið." Emirnir, björkin, furan og greinirjar láta sig saman um áð klæða fjallandið bert og blávið. Þó keppast þau um, alla leið neðan úr dalbotni, áð komast sem fyrst upp á fjallotindinn. Ekki man jeg hvert þeirra varð fyrst, en upp komið þau öll, og fjallið var á þakið gróðri frá rötum og upp á efsta tind. Þeim hafði tekið áð klæða fjallið.

Sagan er reyndar ekki afrituð í lefði, heldur ljómandi fallig beuding skáldsins til samlande þinna, um áð klæða fösturjörðina.

Utagramapjóðir okkar verja árlega stórje til þess áð klæða landið sitt, og fjaldi einstaklinga og fjelaga derja í það miklum tíma. Þó miður gerum við blendingar um sem komið er, lítið áð þessu.

Uld þetta er, og á áð vera eit af aðaláhugamálum íngmenna fjelaganna. Þau eiga áð að eiga

sjer einhvern blett, er fjelagsmenn geta tekið aðföstri við og raktáð. Blettum þarf áð vera gírlur og áð heppilegur stað og þar á áð gróðursetja bæði hje og blóm. Ítróttar þarf áð eignast blikam "sólokimsblett". Það gafi orðið til ámetanlegrar ánegnu fyrir fjelagsmum, og einnig fyrir alla aðstandendur fjelagsins; en þó nafni nefni jeg þá, er umna fögrum hugsjónum fjelagsins og fylgjast með starfi þess og styrkja það með hlefum hugskotum. Þessi gróðrarreitun yrði áðvitað fyrir utan bæinn. Þennilega í sókölum Tunguskógi.

En ítróttar þarf áð gera meira. Ham þarf áð iða undir fjelagsmum sína, um áð rakta blómreiti og hjáreiti umhverfis heimili sín hjer í bænum. Ísafjörður er í miörgium skilningi fátækur bæ, en af engu hygg jeg ham þó fátækari en af blómum; íslandi, litfögrum, brosaudi blómum. Það hefir áð verið beut á þáð áður í þessu klæðing, að þerum okkar standi öðrum bæjum að baki um gmsa hluti. En ham er þó höfuðstaur Vesturlands, þó megur ekki gleyma. Og það er þess vegna skulda okkar áð leggja í það meinað okkar áð ham skeri sjáulega fram

1921.

Ráðsviðr. - Blað 2. d. 5. árvakur

2. Hbl.

1921

úr öðrum höfum, a. m. k. í Vestfirðum, um allt það sem nýsamt er og fagurt. Árvakur d. að hafa forystuna hvort þetta mál snertir. Kann d. með öðrum og gjörðum að breyta almenningssáttlinna í þá átt, **Enginn geti látið sjer til hugar koma að byggja sjer hús, án þess að í kringum það sje dálíkill bloma og matjurtagardur.** Kann d. að breyta húsnáðarhættinum þannig, að ekki sje hegt að segja um kynslóðina sem nú, eða í nánustu framtíð, byggja þenna bo, það sama og Eggert Ólafsson varð að segja um samfélagsmenningu að þeir, telja sjer líf sinn yndisart, að amast blómgaðam jurtagardur.

Gaman væri ef einhverji fjelagsmennum vildu rita eða ræða þrekar um þetta mál, og ef undirlektir yrðu góðar þá að gjöra nauðsynlegan undirbuning undir að byrjað verði á verkefna starfinu þegar í sumari. Þá er hegt að byrja strax. Ungmennafjelagar, væri ekki gaman fyrir okkur að eiga einhverri sameiginlegan „sól-skínaskleff“, sem getur lýmnað, jafnvel þegar sólin ekki skín.

Sjerstaklega vil jeg skjóta þvi til kvenfólksins í fjelaginu okkar, að taka mál þetta að sjer og leera það fram til síkurs.

Ol. Guðmundsson.

Gliman.

Sökum þess að áskad hefur verið eftir að sem flestir skrifstjórnir í þessa blað, þá held jeg að jeg verði að uppfylla þá ásk og skrifu nokkrar

linur. Eitill hif fyrsta er felag þessa lagdi stund á, var gliman; Hefsi hún gelad haldist, með góðum áhuga og njellu stefnuhaldi, er jeg viss um að hún hefti orðid stór lyflistong þessa felags, þvi gliman er, um og allir vilu, fagur og skemkileg í þvitt og þessulan okkar eina alistsenska íþróll. Jeg gel eigi verid að lýsa glimunni þrekar, en vona að öllum sje það ljósl, að hún er sú íþróll sem ber að sjna rahl og sóma.

Át síðustu, vona jeg að allir þeir er gela og ástáður hafa, sjni að þeir vilji koma felaginu á framtíðarbraut, með þvi að efla glimuna í komandi líf.

H. Petrus.

Framtíð Árvakurs.

Það er margt sem Árvakur þarf að gjöra í framtíðinni; mörg mál-skrif og margar þar skyldur sem á fjelaginu hvíla sem ungmennafelag; að þeim málum eigum við að vinna með ráð og dáð.

En þvi er eill sem við þurfum að leggja sjerstaka áherslu, það er að fá okkur varanlegt húsnaði, á þvi byggist framtíð Árvakurs.

Eins og við allir vilum, þarf hvort felag að hafa húsnaði til fundarhalda; Fundarhús gelum við að líkindum fengið til leigu, en það er annað, við þurfum einnig að hafa sjerstahl hús til íþróllaafinga.

Það um þv leikhf eins nei, um þv Ef se lánar yrdum ef vist að hús

St.

finst

állin

ad seg

eins o

Ísafin

þann

anlega

vera,

um g

Ungl

in, se

madu

Það er

slæpfr

og ungr

sá linn

ad þar

á ad þv

Ráðsviðir. Blað N. N. F. Svabur

2. bl.

1921

það munu margir segja að ekkert þurfi af honum áhyggjunum. Því mistur, um það að huga, við getum fengið leikfemisvælinn í barnaskólanum eins og að undanförnu, — en jeg segi nei, það er alls endis óvíst að við fáum þar húsaskjól í framtíðinni. Ef svo færi, að við fengjum ekki lánad leikfemisshús barnaskólans, yðum vit hætta við íþróttir okkar, ef vit ekki varum að útvega okkur annað húsnaði.

Stö hætta við íþróttlagðkanisnar finel mjör vera störl vixl spor i allina eftur á bak, jeg gati meira að segja húsit við, að færi okkur fari eins og fyrirrennara okkar hér á Ísafnt. — félagis legðist niður.

Stöðjinn

Hugandi maður

Þu nokkur hlulur sorgarsár,
 sje nokkurð biturð lil,
 þá eru það glöluð eskurár,
 önyl i limans hyl.

Þannig kvætur skáldið. Hversu óend- anlega margir munu þeir ekki vera, sem á fullorðinsárum sin- um gela lehið sje þessi orðimunn- in, sem beinlínis eru lil þess að maðurinn hvi sig undor lífið. Það er svo lokkandi að leika sje og sleppa allri hugsur um framtíðina og unglingsurinn gair ekki að þvi að sá limi nalgast óðum, að hann á að fara að ræða sje sjálfur, að hann á að fara að hvila föður sinn, og hetta

af honum áhyggjunum. Því mistur, fer þó ofl svo, að sá heggur er hlifa skyldi; Ungmennit, sem á að vera stöf og stylla föeldra sinna, lefir i glaumii og ggalífi, og bakar fötur sinum, öldruetum, margu áhyggjustund. Og svo þegar föturinn eta mistirin reyna að keina huga unglingsins að ein- hverju fögru og göðu, þá selur hann i sig stund og segist ekki una við slíkt ófrelsi. Hann vilji vera frjals og haga sje eftir sinum eigin get- þalla, Frelsi! Frelsi! segir esku- maðurinn. Hversu hráðilega er ekki þella fallega orð, frelsi' minn- að það frelsi, sem ungmennit á vit, er að þurfa ekki að hluala i af- finslur meirna sitameislara, heldur reyna að veila sje all sem það lýslr, bati skáðsamt og nýhsamt. Ef hann finnur löngun hjá sje lil einhvers, hvort sem það er goll eða ill, þá er svo sem sjálfsagl að neila allra bragða lil að fá löngun sinni fullnagl, jafnvel á mistur heitarleg- an hátt, ef það er ekki hegl ófúrisi. Svona er lítarandinn. Fjelagi munni og leikbróðir gerir þella, hvi skyldi jeg ekki meiga gera það eins og hann? segja svo margir og bregla eftir því. En hversu sorglegur misskilningur er þella ekki. Finst ykkur ekki það vera lilil afsökum, að vilna i að etur sje engu bebi. Nei, gair bráður, þella er ekki sá sjelli skilningur á orðinu frelsi, að minnka kosti ið það mjög lililmanulegur skilningur á því hug- haki. Men, sem haga sje svona eru all annad en frjalsit, þeir eru nefni- að fara að ræða sje sjálfur, að hann lega alveg það gagstafa, þeir eru þrelit á að fara að hvila föður sinn, og hetta þrelar sinna illu hvata og ástros Fria.

1921 Ráðsviður, blað U.M.F. Árvakar 2. bl. 1921

Og fyrsta síðar munu þeir reka sig á hversu hræðilega þeim hefir misgjast. Lá þíni kemur að þeir, hvarð er í huga, hugsa eilívað lík og segir í vísunni sem þú gæt um í upphafi, þegar líft og lífsbaráttan hefir sjál þeim sínar alvarlegu hlífir. En þú er það um seinan. Og ofl og mörgum sínum sökhva menn sjór þá nitur í þunglyndi eða þá alveg sleppa sjór úti gjálífi heimsins af angri yfir því að hafa þarít svona með síni beslu á.

Enginn gelur sagt hve óleghandi margit þeir eru, sem þannig hafa eyðilagð líf síll. Þannig enda munu þeir líft, sem í eöku hafa líft í fílsit gegnum gleraugu gjálífsins og glaumsins.

Nei, frjálts í anda og sannleika er sá maður, sem nóg snemma skilur að hann er fyrst og fremst maður. Að hann er gjmsum þeim hafileitum þínum, að hann gæli orðit þjóðgjeflaginu til mikils gagns og vinum sínum og frændum til ánægju. Alheims afgjafinn mikli, allast til þess að hvet og einn glædi all þá góða og gófuga, sem í honum býr, en vísi frjóttungum um á þú. Hann ígali kennir maður Valdimar Þíni hvar.

Þú ungi maður, með all þíll þjóð,

þú e. í hófi shall vera glædur.

Því bráðum lítur þíni eöku ör.

og orðinn seinn eölu gamall maður.

Og mun þú ekki efihöldit verða ánægjuríkl, ef maður sá þú, með því aðrenna huganum yfir „farinn veg“, að maður heftei gerð þá, sem maður gæti, til að verða nýlur maður. Að maður heftei jafnan hagar sjór, svo, að enginn heftei

með nýlla getat réttal vót mann. Að maður heftei glædur með glæðum og hoggst með hoggum, og atit verit bótinn og þínum til að hjálpa þeim sem hágl állu og aldrei valdit neinum sorgar. Þall er sá maður, sem í efihöldi sínu, getat líft þessum augum í efihöld sínu. Líkur maður, deyr með þakklati til guds, fyrir þá að hafa þengit að lífa og andlátit mun þínum ~~þínum~~ fognit þá sem fagnar sólalag. —

Elias.

Ráðsviður

blað W. M. F. "Norráður", Ísafirði.

Lunnudaginn 1. maí 1921

3. kölluð.

Heimförin.

Mánudaginn í miðjunni velji, man jag-
frast var yfir víða vengi; - lengi
velur var í besta gengi.

Þá fjósti mig í fert, með fleinum götu-
þóll yfir sainnu sviði máða;
og síf hún sjúndist herra og sjóða.

Suðurma morguns, stefndum víð í sa-
þóll úfir vari agis alda; - um kalda
og ógnaði oss með hvílu falda.

Víð höfsum segl að hinni upp með höf-
það yllfræði í öllum höndum; - um höndum
öll víð sigldum undan atöndum.

Öndarlegar allar vonu agis dalur,
víð höfsum ekki á þeim málur;
því það voru ekki heimavallur.

Knörinn risti kalguna með krapli hára,
svo sundur högginn savar bára;
sjeg í djúp með hjósetis sára.

Fyrir slafni snæfi þakinn stranda-
slara úl á savar oöllum; - fjöllin,
stórgerð er sú hamra höllin.

Víð atrendur þessar störfenglegar dans-
sýsturnar er síðast hniga; - inn stiga,
þar en aðrar eftir síga.

Yfir þetta, brim og bóða, bauð oss stefna,
knörinn áfram eins og hreifna;
ölmáðist með orku gefna.

Þóll geigvanlegar, geisi háar öldur ^{gygjur} gengjur,
yfir höfsum okkar hrygna,
víð náðum óska bakmarkinnu.

Nú var kominn niðdimmur noll, og mofur kuldur,
nisti all sem ekkert kuldur;
ómurlega golann þuldi -

Lunur, þreittir lentum víð í "Lilavogi";
þar heima var hann halli Bogi;
en höftingssetrið álli Logi.

Bogi höndi brátt nú horn og beiddist fjötta,
víð sögðum allt hafi samna og sjella;
en samt það dugði ei hann að metta.

Þann bróður góður, bauð hann okkur heim í -
og bjó all handa oss í huginn; - báinn,
undir heimför næsta daginn.

Þroskjur spreiddur hjuggu handa oss mat-
því nast löku þar til orða; - að borða,
þjénit oss með fjötta forða.

Logi sagði sögunar, og söng þá kvæði,
en eg samdi sannleiksfraði;
og sagði öll hin besku gæði.

Þeinast þegar sálin var í sigurlofnum,
lá víð að í ljósum þörum;
lenti all með vara svörum.

En þá var kominn lími til at taka máður,
og víð af þreyku mikið þjáður;
þrómmum í rémið báðir

Víð höfsum forstis hrosta ^{hútt og} lengi,
er heyrði jeg klingja klukkustrengi;
er kvæðu víð, e. sex hin gengi.

1921

Ráðsviðr

3. bóll.

1921

- þá verðir skada

Við skjótt ír sellyju skundum,
 hvaða átt vildi vinna bófa,
 með varasönum morgunrofa.
 Þóndi kom og laud okkur þá inn að borða,
 af sínum góða grautarforða;
 við gengum inn; hann lék til orða.
 Óþarfin er afskapleg, hjert upp til fjalla,
 hengjur hanga í brúnum fjalla;
 á hverri stundu kunna falla.
 Verið skjólit vinnit ef að veður breytist,
 aflur snúit áður freyhtist;
 annars ykhr ífarð veitist.
 Við þókkum þau góðu ráð og þar nast
 við heitum, öm í slal röddum;
 er um affaninn við höddum.
 Við setlum bagga bakid í, og bróll svo gengum,
 ífarðina fljótt við fengum;
 við fundum ekki fold með slengum.
 Við áfram hjeldum, ókulir, af öllum mætti,
 þvi úllil veður ögnum aelli;
 stormur ás og skjinn bakti.
 Velur ljós með bálnum hinum, bræði þungum,
 hann þvelli mjóttl svo þrór og slungum;
 þannig hamast velur drungum.
 Heim við állum aðeins eftir eina milu,
 en úllil var að snavar skjilu,
 við fengjum fyrir matur hvílu.
 En ávall þá oss ógna mest og yfir þuga,
 þrauta byrðir; þá munduga;
 þiða höndin almáttuga.
 Nú sorka byljet svifu þri og stormur lagði,
 burku þá oss óhug lagði;
 him blíða hönd er okkur vaggði.
 Ef þiðjum hann þá blessast allt og sigur þrum,
 ef á hans laud við allir erum,
 oss óugga við att sjálfir gerum.

Hvísleut

Grundvöllurinn.

Þraustir skulu hornsteinar þarra sela
 segir einhverjastatar. Meht er undir þvi kom
 íð að grunnurinn sje góður. Þá maður, sem
 líll hefir vandad til undirstöðunnar í
 hinni sínu, gelur átt það á hattu, að það
 einu slamarar veðurdag hrynji til grunna.
 Líll þvi er varit með allar byggingar,
 huert edlis sem þar eru. Og byggingar
 ar eru margskonar, fyrst og fremst man-
 -felagsbyggingin sjálf, öðru nafni þjóð-
 -felagið, sameiginleg eign allra þeirra
 manna sem landið byggja. Undir-
 -staftur undir þvi er brenni allra lands-
 -ins barna. Líll er þvi varit með hin-
 -jmsu felög, þar er mest undir þvi komit,
 huernig einstaklingurinn brenni gagn-
 -varl fjelaginu. Eins og skiljanlegt er,
 mun jeg mest þeina orðum mínum
 að fjelaginu okkar. Jeg hefi marg af þ
 bakið það fram áður, að vó xkur og við-
 gangur felagsins er kominn undir hvern-
 um einstökum fjelaga. Það er ekki
 nóg að nokkrir menn bjótaast gegnum
 örflugleika felagsins, verk þeirra eru, að
 mestu líli, unnum fyrir gýg, ef þeir
 hafa ekki samit og þraust fjöldans
 að bakhjalli. Hver einastli meðlim-
 ur, sem engu affar í þágu fjelagsins
 og latur sjer í fjallu rami liggja um
 starfid í heild sinni, hann er ekki
 aðeins ónylur fjelagsmaður, heldur
 er hann bláll áfram skadlegur. Og þvi
 fremur ef hann máske hefir þá krafu
 til að þera, sem gatu orðit mikhil-
 vartandi lyflistong í framsóknarbat-
 -allu fjelagsins.
 Ef að þvi, felagi góður, finnur þig svo
 orkusnaðan að þvi gelur hvort hi, lagt

Ráðsviðr

1921

ord i belg" nje heldur starfað að öfou
leiti, þá erku að vísu - að nokkru leiti -
veginn, en þar fyrir þarf flei ekki að vera
ljeltvagar fundinn.

Éf að þjer þykir vant um félagsið,
af að þei erl samfarður um að þje-
lagið er að starfa að heilbrigðu
menninganstarfsemi og erl vís um
að heit góða beri að lokum sigur úr
þjflum, þá erku fjelaginu mihilo
virdi. Éf allir hinir verklegu óngtj-
ungar fjelagsins heftu verit þannig
innrallir, þá varum við kominn
langra áleidis.

Jeg vil hiðja ykkur að minnast þess
að ungmennafjelagastefnan er
viðverkeið að vera einhver gófug-
aste fjelagastefna sem til er, svo að
það er ekki nema að vonum, að þei,
sem hynnað henni verði hófuit af þá sagði, jeg komum að þella varu kaup
henni og vilji skidla að sigri hennar atáðarböru en ekki sveitaböru. Hann
Og hin mun sigra, jeg fyrir mitt leiti sagði þá að það myndi hafa þóll
er alveg sann farður um það, og það undarlegt i sveitinni ef jeg hefti
er ein samfarirng, sem hefti komit
mjer til að leggja fram minna litlu
krafta i hennar þágu. En það getur
verit að það sje langt að leita sig-
urðins, það er undir hveijum ein-
slöhum komit, hve nálagur hann
er. Grundvöllurinn undir starf-
semi okkar, i að vera: sameiginlegur
og einbeittur vilji okkar allra, til að
gera hinar þógu hugajónir fjelagsins
að veruleik.

Þegar þei er náf, getur ekki hjá þei
farit að við verðum það sem meður
maður skrifði mjer nýlega: „Éinn
öflugasti liturinn i framsóknarbar-
álku landsins“.

Elias.

Hvöld silt i aprilmánuði gekk jeg
niður á bakkana, slóðvaðist jeg við hafa-
erljókerit eins og margir aðrir; leikt
þessi standur við enda á svokalltri
silfurgölu. Þar hilli jeg kunningja
minn, sem var úr siet sveit, lóluð-
um við þar saman um slund, okkur
varð reitad uppe i bairn, uppe að huii
nokkru er nefnist „Fell“ þar samum
við það sem kunningja minnum þólli
merkilegt, hann nam sladar og hófti
á þella, sem ekki var annad en fjör-
ar manneskjur, bundnar saman með
hvítum böndum, er þau gengu eftir
göllum. Kunningi minn sagði þá
„Svona nokkurt hef jeg aldrei sét fyrr“
sem hynnað henni verði hófuit af þá sagði, jeg komum að þella varu kaup
henni og vilji skidla að sigri hennar atáðarböru en ekki sveitaböru. Hann
Og hin mun sigra, jeg fyrir mitt leiti sagði þá að það myndi hafa þóll
er alveg sann farður um það, og það undarlegt i sveitinni ef jeg hefti
er ein samfarirng, sem hefti komit
mjer til að leggja fram minna litlu
krafta i hennar þágu. En það getur
verit að það sje langt að leita sig-
urðins, það er undir hveijum ein-
slöhum komit, hve nálagur hann
er. Grundvöllurinn undir starf-
semi okkar, i að vera: sameiginlegur
og einbeittur vilji okkar allra, til að
gera hinar þógu hugajónir fjelagsins
að veruleik.

Margt léturum við fleira, um við
skildum; hann fór heim til sin að
sofa, en hvað hann hefti dreymit
veit jeg ekki.

Þráttar

herra sala
þu þei kom
aður, sem
innar i
að það
hl grunnu a
gingar,
ging ann
mat man
þi fjör-
þeirra
Undir-
lands-
þ hin
þi komit,
gagn-
gt er,
num
gafþ
og við-
dir hveij-
ekki
gnum
era, að
af þei
öldans
medlm-
fjlagains
ggja um
er ekki
heldur
þ þei
þá krafti
kils-
narbar-
þig svo
þi, lagt

1921

Ráðsniður

3. Liðublað

Skafa í samráði við hana.

Reglugerð

Ráðsniður

Blátt M. M. F. Annakens í Gæprit
(samþykkt í fjelagsfundum 1. október 1921)

6. gr.
Hinnell er að mola dulnefni,
þó skal ríðsþjónu jafnan sagt til
njalla nafn þófundar en henni aftur
í móli skyllt að halda því leyndu.

1. gr.
Blátt heitir Ráðsniður

2. gr.
Félgaugur bláttins er að efa
fjelagsmenn í að leita skóðamir
líms skriflega í fjórum - í bandum eða
öbnum máli - og í sem bestri íslenska.

3. gr.
Gjafirmissjón með bláttum hefir ríðsþjónu
skal hafa skipað 3 mönnum og hörm í
áralfundum fél síns eirs. Hinn sjórinn að
þessu skipaði ríðsþjónu rökji skóðalms
sims og skrifu eða úlvegi efnu í blátt.
Henni skulu sendar allar þær ríðsþjónu
sem birtar skulu í bláttum og er henni heimill
og skalt að vita þeim gráttum þó sem hinc
alibur ómeðlegar þess að birtar.
Hinn skalt og lesa blátt upp í
fundum.

4. gr.
Blátt skal komi til í hverjum
fundum fjelagsins, skal skert þess vera
eftir ávörðum, en þó megi ekki í meium
bláttu vera fjórum gráttum en 100, að
einu sje í hvern ríðsþjónu mann.

5. gr.
Til þess að rita í blátt og
sá þar efnu í þess, skipar forseti í
hverjum fundum 3 menn í ríðsþjónu.
Skalt hinc ásamt ríðsþjónu sje
inn að rita blátt og að tórn leyfi

1921

það
juli
á blátt
þess
semas
kanga
blátt
af me
og þess
þess
optar
eldra
og í
það
18 ára
enda
þess
þess
með
þess
þess
og þess
þess
enda
að þess

Ráðsviðr

bláð D. M. F. Árvakur, Þráfjófi

1921

4. höfublað

Joro.

Smásaga:

Það var stöðla dags, seinast í júlí; þeg het þeslana letta heim á leið og fó mjög hægt; enda þófti þeg ekki að þræða mjög, þetta var seinasta ferðin um daginn og það var laugar dagur.

Þú vorum sex í hóp, sem vorum að koma af enjumum, þess kaupmanns, Sigmonds og þess og þess kaupmanns, Þjórg og Gmris, sem við strákarnir höllumur optast nær ranín Gumm, þú þinn hafði eldravutt þeir, þinn var afar freknött, og í alla stöði 'okóp' óláleg, þú var það Lagr, dóttir bóndans í Reymsvöllum 18 ára, þjórg og þann in hófi þvinn, enda sparaði þinn ekki að kulla aumung þess, sem þokki það svona og svona. Þótt er einn af þessu mönnum, sem hægt var með göðvi samvasta að helja með þess þynnum, sem kallað er óþitt þokki, þvinn var þann og þann hálslullu, þvinnstíri og hánd stóð ein og þvinnstíri í allar állar, þess var þvinnstíri og ákaflega vísar nasir, enda dátt mjög óþi. Þú og þann hlýti að verða ágilegn af þann viddist.

Þeg þótti þessu gaman að vera með í þessum hóp, þú óft var glatt á þvinn og einn mi. Lagr var af og hl að stríða þess með Gumm, alla leittu þess, en þann gaf hlýti út á þess, var stöndum að skotra hl þess augnum, einn og hl að þess þvinn þess þess sjer.

Þó þeg var kórkki, þú þvinnst mjög þess þess þvinnstíri þvinnstíri um að þess var ekki alveg sama um þvinn, og þess þess að eitt þvinn var á milli þvinnstíri og þess, og var þess ekki hlýti upp með þess þvinnstíri að vera svona skarpstínggn að þess þess.

Þú vorum mi þvinnstíri og sagði Lagr um leið og við völdum þessum inmi þvinnstíri að mi allri þess að vera riddaralegn og þvinnstíri Gumm af þvinn, þess þvinnstíri mjög þvinnstíri þess, þess var þvinnstíri við þvinnstíri þess og þvinnstíri þess af þvinn og hl Gumm, en rík þvinnstíri þvinnstíri og dátt endilaugm og óþu i þvinn, sem var þvinn, og var miðri þvinnstíri er þann stóð upp. Lagr rík upp skellihlatur og þvinnstíri þvinnstíri þess gaf ekki að sjer gjört að þvinn að þessum óþvinnstíri þess.

Þvinnstíri þvinnstíri, að ekkert þvinnstíri þvinnstíri, þvinnstíri hl þvinnstíri, einn stíri í þvinnstíri, að þess þvinnstíri sendi um þvinnstíri í næsta þvinnstíri með þvinn, og var á þvinnstíri þess aftur. Þvinnstíri þess kom út þvinnstíri þvinnstíri "þvinnstíri" varð þvinnstíri hlýti á eitt þvinnstíri þvinnstíri, sem var þvinnstíri þvinnstíri þvinnstíri, þess þvinnstíri að verða þvinnstíri

og ásetti mér að gá að hvar þetta væri.
Þegar ég kom nær, sá ég að þad var Jón og
mér lík ómíttill óndormar, grálandi.
Mér var heldur að við Jón og sýndi hann
máð gengi að honum, hann var fyrst þegar
lík, en sagði mér svo hverskyns var. Sigurður
og Þegar voru krúttir. Þann morguninn hafði
hann, eplir ómíttill skíð við sjálfan sig,
ásetti sjer að þeirja Þógn, og legði af stóð
eplir að hann hafði klætt sig í sín bestu
föt og reynt í allan tíll að gjör sig svo
fina, sem kostur var á. Þegar hann var
á leiðinni út, mætti hann Þógn og
Sigurði, þann kallandi lík hans og sýndi þann
hann allandi ekki að óska þeim lík þauingni,
þu hann svarandi engu og flýtti sjer burt,
og mi lá hann þann í þóttföllumum á
þótt jörðinni.

Þegar Jón var þinn að segja mér raunasögu
sinn, þótt hann í ákafan grát, jég varð
hálf bráðinn, þu jég hafði aldrei sjer Karl-
mann gráta, en þu þó að reyna að hugga
hann. Sagði jég honum að þad var margar
árin skilkur lík, þu að Þegar var þinn,
lík demis Gunnar, jég vonaði að þann myndi
ekki mæta honum, þu þann hafði. Aft
sagt sem svo, að sjer þótt hann þinn reglulega
fallagor. Jón hét á mig, „er þjer alann?“
sýndi hann, „þu þann jég ekki að deyrja ikvætur“,
og var sem ljettu af honum þann þjóði, mér
lá við að reka upp skelliklátt, þad var þu
þess vegna sem hann gjæt þann mikit þad
af Þógn.

Þóttinn sjer þinn skilkur var í kaupstað
og gjörst Jón fylgdarmann þinn, þann
skilkur er þinn þann, nær jég lík af þinn
og sýndi hann þvering þinn þessi gengið.
„Ágallaga“, sagði hann, „og þu gátt þinn
þu að mér lík allþ þann í Gunnar,
eplir þu sem jég sje hann opter. Þann er
lík þann svo góðleg og áhlaðandi með

gulgrönn augum og sórlum, sem sjer sjer
svo reglulega sé á þessum á þinni; og jég
lík mi ekki um þann, mér þinn þad
þjer allt andlitið á þinni upp.“

Þad sand í mér kláttinn, en jég ljót
þinn ekki ómerkja neitt, óskandi jég þinn
lík lukku og sagði að eplir þinn á lík
væri Gunnar þegar slúttu.

Þóttinn dögum sjer þinn þann þinn og
Gunnar að sjer þad, sem eplir var af þinn
þinn á dólum, en jég allí að fara á
eplir með þessum. Þu vissi jég að þinn
myndi ekki lík svo gott lík þu ganga
þu greipum sjer.

Þinn klátt dögum legði jég af stóð, þegar
jég kom þann í þessum þu jég sá þinn
þinn en þinn sja Gunnar þessum.

Jég skrepli þessum og þu að gá að þinn
þad mér þu lík í lík þinn þannum,
sem var þu málaga, þu sá þu þinn og
Gunnar og þessum. Þad og þjóðleg þad
jég í þad við þinn sá þinn og þad þu
lík þess að þu þu þu á þessum
þad þu þu. Þad gátt 10 mínúttum
lá jég þann þessum þann og þad þu
þinn í þu Gunnar og þinn sja þinn, sem
var að sjer þinn sja þu þu þu þu
þu þu.

A. K.

Þjóttinn lík.

Þessum sja, sem sjer um þinn
þinn þess, þann mi þinn
að sjer þess þess að þu sja
þessum og þjóttu lík þad þu.
Þessum þess að sjer þu þu
þessum þessum, er þad að þu.

Gönguferðir.

Gönguferðir margi manni, hvers í bæ, og þá
 sjerstaklega öngmennafélagar, hafa
 hafið í vörðri vaka að ferir öngmennar
 í smáar gær orðir að ferir ein
 öngmennarferð af ferir gönguferðir
 vörðri nærliggjandi fjöll og aðrir
 stöðir, ferir sem vörðri er gott
 og heildssalinn leikur um höfð
 manna.

Það er ólagið samþykki í þinginu
 í vörðri, að á vörðri öngmennar
 í júlí, eða ef ferir góði ekki gott
 vörðri, þá ferir öngmennarferðir í ágúst,
 skýldu öngmennafélagar af
 Vestfirðum vörðri, í vörðri öngmennar
 ferðir í Öngmennarferðir.

Gefi ferir vörðri gott vörðri þessa
 daga vörðri vörðri ferir, sem
 öngmennarferðir og aðrir ferir, sem
 vörðri vörðri vörðri, fjöll vörðri í
 ferir fjallavörðri.

Gönguferðir vörðri vörðri vörðri
 vörðri ein af vörðri vörðri vörðri,
 sem vörðri vörðri vörðri, og hafi ferir
 vörðri vörðri vörðri, að öngmennar
 vörðri vörðri vörðri, er í vörðri
 ferir að vörðri ferir.

Það ferir er ferir ein af vörðri
 vörðri vörðri vörðri, ef vörðri
 vörðri vörðri, að gær vörðri vörðri
 í vörðri vörðri og vörðri vörðri
 fjallavörðri. ferir:

"Fjallablaðinn ferir og vörðri
 ferir, vörðri vörðri vörðri".
 Það ferir vörðri að gær vörðri
 vörðri vörðri vörðri af vörðri
 ferir vörðri gönguferðir.

Öngmennar

1921

Önn
ad ha
anna

önn
öndir
öngun
öndir

öppun
öppun
og önn
og önn
önn önn

og önn
önn
ad önn
önn

önn
önn a
önn
önn
önn
önn
önn
önn
önn

Kalsæðum og norðanstormum.
Hefi þú tafalaust að miklu leyli seldit þri ad tilkomnu þjá fjölkendinum varð ein þessi en ramur varð á

Órskil mótsins orðin fram, ad			
N. M. F. Arnarson hlaut	5	verðlaun	
Þóðhjel. Móri	3	"	
" Hefungur	3	"	
N. M. F. Þórhgrættur	1	"	3
Knattsp. Þóðens	1	"	

Ad aflokum mótsins var fjölkendinum og starfsmönnum mótsins haldið samseti í kaffibúðum í Spornshæð. Þor þar ad öllu leyli þú besta fram.

Þor tilbýðli forseti Þændalagans, Þjórn fjölkendans kemur í þjá, verðlaunanna.

Allmargar æður voru fluttar, og einnig smgð, enda orælli segja ad þinn væri samant komid einvalatid azabismanna.

Samsæið sáðu 60 manns, og virkist þú ven þinnvömu álit þinnu allra, ad með þessu lípottu-móti hefðu smgmenafjelögur grómsælt þann vitni, er verða einna og orælli einna drygskur til eftingar andlegrar og heilamlegrar menningar þinnar smgu þýpættar í kamandi þinnar.

Þú þann forsetingur- og forsetinn mönnum mótsins lígi þessi þakki, en þar, ad þú mætti verða ad áhrinsordum.

Þú.

Shys.

Þar songlega shys vildi til er fjölkendur mótsins þri þingeyri voru áleiddum æstus þeim aflur, ad einu þessum þri G. Þóðvarðan ad nafni varð þriðkraddur.

Þú þú ^{þessi} var segdur azabismannur og þessi medal annars þar til síns azabos ad vera spilegus málari.

Þú er kyndust þömmu þjer í mótsinu, minna minnast þann með þilggjum þungr.

— " —

Smarrid og sólskinn.

(Skrifad 23. sept. 21)

Þú mi segja ad smarrid eja ad meslu þú.

Smarrid, si þúni árviss, sem eljumern og áhruga nota til aflafangar og þi þinni og annan-hatt þú sjer i þjórn móts ælurinn.

Smarrid, sem smgri mennu og þjórnari nota til ad þressa sig, til ad þriks af sjer og þriks eftir ælurinn og saki þinnu fjölk til næsta ætinn.

Smarrid, þi, þessum ælli madum heit ad þja smarrinn. Þessi þúni ærissinn minnu þessi sig þalla þú, og svo i þú taka ad ven.

Þegar menn þess ummíð rökkega heitau dag, þessu menn þri þri

huldin og til þess er nöttin flest
 minni eilíka líkja veðrinum við nöttu
 og smárinu við dag og svo er þú líka
 að flestu leyli. En þú þyrir mitt
 leyli skóti ~~ætti~~ smárinu sem ein-
 konar þrúsingar- og hildur-hunn og
 jafnframt til að veita mönnum
 öngun þótt, og þú líkjast þú einmitt
 nöttunni. Þessu góðu eru jafnvel
 ljúfu hlíð, ef þú máltri svo segja.

Þessu góðu eru jafnvel
 - á smá hál einskog nöttin - sje einkonar
 aflgjafi.

Élli þú að ákveða hverri
 manni þú að veita smárinu,
 öngun þú veita, að auk venjulegrar
 skylduþurfa, þeirra að gjör. sig
 þóran um að málta smárinu veita
 kvíðalaust, að auk þess væri þú
 sýrskaklega allad til þess, að þú
 ebbu menn ad sápa ljósi, að
 sápa saman solargjafnum og
 geyma þú í sjer þú til dinnu þú.
 Ad menn eigi að sápa sjer
 solskinsþótt, sem þú svo gæli
 gæli þú við um dinnu nætur
 og dögnu kvíð, þú "þú eru
 geistlar þú þú skini um nætur"
 sagði Þórsleinn

Þessu minni svo veit, þeim
 er líka bojaladar þóran þú, að
 þú þú þú í gyl og þú að hald,
 þú í ekki við afþrít og laugþótt,
 þú þú minni þú andlega þú,
 utan að þú. Og þú minni þú
 stórum þú minni haur, að eflis
 þú skaplyndi, þú minni svo
 ljóselstari, að þú geta aldri þú
 þú þú þú minni fullnagt.

Þú þú þú þú minni
 með þóttastri, með þú að þú

þóran þú minni andlega manni
 þú þú einn og þú sje apþi skort,
 sem veit þú í ákveð þú.

Þú þú þú þú minni full-
 nagt með samþfélagi við sjer andlega
 skylda menn, þú með þú að segja
 þú þú þú þú minni og einn með
 þú að þú haur - og þú máltri þú
 þóran og þú rókendur, - þú þú
 þú þú þú, líkt og þú þú þú
 þú þú þú sig við þú þú þú.

Þú af þú - og þú voru að
 þú sjer þú flest - sem þú ein-
 þú þú þú til þú þú þú
 og þú, sem þú mi þú veit að þú,
 þú þú, þú þú þú þú er að
 þú þú þú þú minni. Ad þú
 þú, sem er svo minni, að þú
 þú ekki í þú, að þú þú, skiptil
 í þú þú þú þú "einn og einn
 minni allri þú minni þú þú komist
 að þú, - þú þú

"þú þú minni í þú með sjer"
 þú að þú þú þú þú.

Þú þú er ekki öllum þú, þú
 þú ef til allri þú minni
 þú þú er minni svo þú þú þú
 að þú þú sjer þú og ekki þú,
 og þú þú ekki minni sjer þú
 þú.

Þú allri eiga þú minni, sem
 allri þú að nokkru leyli ein-
 konar þú þú við þú þú þú,
 og þú er þú þú

Þú þú ekki þú þú, að í
 "sólþóttum þú þú" þú minni
 einn og þú "þú þú í þú" og
 þú þú "þú þú þú þú"
 þú þú og þú þú þú að þú
 þú þú þú þú minni. Sól-
 þú þú þú minni gæli gæli

til mammaun.

Jeg get ekki skilt mig um ad geta hjer helils abrtio, sem adallega snelkio sjalfan mig.

Sins og olluru odrunu kornunu voru onjer i asku kender beuri til pess ad hafa gfi hvöld og morgun.

Vi getum sjalfpaqt öll minnet pess, er mamma esa sni, sem kom i heumar slad, sat vid rimmid þegar vid vorum haldur og ljot okkur far med þarimar.

Jeg dant allmargar þarir, sem jeg las átr en jeg sofarit, eu allir þar hafi ekki fari þvris onorgund luss og onjer, ad helil hugu fylgdi ma. En þegar jeg skilpaivat, sa þvris jeg ad þvris var ekki noy ad fara med þarimar, jeg alit ad jeg þvris alinnig ad huga til guds. En ad huga til guds gat jeg ekki nema jeg helki eintuvsis onorgund af honnu i hugunni, eu þvris þvris i raubrötnu, — og þvris haldit þvris þvris ad jeg hafi gert?

Jeg gerti mjer i hugabind ad þvris þvris gnt, og þvris þvris jeg mjer ad jeg þvris ad þvris til þvris þvris. Jeg þvris þvris, sem mjer þvris til þvris mjer algastu gnt.

Þvris gerti jeg mjer þvris þvris onorgund af gnt, og þvris er eiu mitt ljot i þvris þvris.

Og þvris er þvris jeg þvris þvris i þvris til þvris.

Sem þvris þvris er almalþvris þvris þvris.

En mi er þvris ad þvris, vid skubnu þvris þvris ad þvris þvris ad þvris þvris þvris.

Vid skubnu voru ad þvris, sem sest þvris i þvris, eigi eptir ad þvris en allt um þvris, þvris þvris i þvris þvris.

Jeg er ad þvris ad þvris, godis þvris þvris i þvris þvris. Gkru þvris þvris, ad vid getum andad þvris þvris til amars þvris þvris i þvris. Ad þvris ad þvris þvris i þvris og þvris þvris i þvris, þvris vid þvris þvris þvris þvris þvris.

Ad vid gerum þvris ad þvris þvris og andlegu þvris.

Þvris þvris þvris þvris þvris, ad þvris þvris þvris vid þvris og þvris. Sins og þvris þvris þvris i þvris þvris, eins eigi þvris þvris ad þvris ad þvris, og þvris þvris þvris þvris, sem þvris þvris þvris þvris og þvris þvris. Og þvris þvris þvris þvris, þvris þvris þvris.

Jeg lyti mi þvris þvris þvris, en jeg vil ad þvris þvris þvris þvris þvris, ad i þvris þvris þvris i þvris þvris, sem mi þvris — og þvris þvris — ad þvris þvris þvris þvris þvris, sem þvris þvris þvris þvris, þvris þvris þvris þvris.

Þvris.

Þessi

Blas. N. M. E. Brakar, Safnit.

1921

18. desember

6. bl.

Þvarg.

Flora fjelagar i þetta sinn hefur
mjótt verið gert að styklu að skarpa
votkrossa linur i bláid stakar.

Og skal jeg gela þess, að einn
og yttur er þessumgt. er jeg einn
florinn i þetta fjelag, en hef að
vinnu lítillaga starfað i engum áður
(N. M. Þennara-akólans) er jeg þar
yttur allur öllum og þessum
-lindis mjótt. En það er eitth af
markaðum þessa fjelaga, að
þessum og það einn er að nafni
þess. Öllum þessumgt. er þessum
að einn lengra er að andlátum einn.

Við verðum að þessum hugarfarum
og áhugamálum þessum.

Þessa öllum einn i þessa þess
annars. Það eitth að þessum
i öllum fjölu merkum þessum
þess einn þessum er einn áhug
þessum öllum þessumgt. einn.
Það, að öllum þessum andlátum
og samrættu þessum er eitth af
þessum nauðsynja málaum.

Þessi blátt þessum, einn þessum
N. M. E. einn einn og þessum þessum
á þessum og i þessum þessum

ettu þessum að þessum þessum þessum
stodum (undán þessum) einn þessum
þessum þessum. Þessum
þessum þessum einn einn þessum
einna einn þessum. En einn
að þessum eitth á þessum þessum
þessum, þessum á þessum einn.

Við þessum þessum og þessum þessum,
þessum einn og þessum einn þessum
þessum og þessum einn, einn þessum
eitt þessum þessum. Þessum þessum
þessum og þessum þessum einn að
þessum þessum, og þessum þessum
eitt þessum þessum, einn þessum
eitt þessum þessum. Þessum
þessum einn einn þessum einn
þessum o. s. f. v. Þessum þessum
þessum einn einn þessum
þessum einn. Það er að þessum
þessum þessum þessum.

En það er einn þessum þessum
eitt þessum einn þessum
eitt þessum þessum, einn þessum
þessum þessum, einn þessum, að
þessum einn einn þessum
þessum og þessum einn einn þessum
þessum einn. Þessum þessum
eitt einn einn þessum, einn þessum
eitt einn einn þessum, einn þessum
eitt einn einn þessum og einn

förtusjörðu vörri, að hvers löndin
er svo að segja á mótis annari
á allþop morgunveridinu.

Flótt itæmugleikinn minni
ekki vera ein umhúll og orvótt
þess ífagnadóar. Menninn þessi
ekki hófuf og þessir annara
stýtta en einnar, efi staklega
ma þess bender á hinar svo
kallada, aðri og lagri stjettis.

þess þessa of litla líd samann,
tæði í orku og elli og af líd
þess þess líd þess að þessast.

þessast að þessast þessast þessast
erid þess að þessast þessast þessast
sem á milli þess og þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

En þess er svo þessast þessast,
að þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

þessast þessast

Þessast þessast

þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast
þessast þessast þessast þessast

þessast þessast þessast þessast

um þess þess þess, þess þess þess þess
 ad. nulleum munu a hattuun og
 tunguun mitidaruimar og þessaruimar.
 Og þess mynduun etki ætja offir
 en aldaranda þessaruimar þessu þess
 saul immanuun oðl kunnar handa
 og sibballavark og immanuun vopid
 og soraun a gullid stina sorskot,
 ad nui a munnungar og menta
 vlok stau ei a það stouat.
 Og það var gull drongslapar og
 trimumstka, sem sorskot staua
 þessu dyggdi þessaruimara
 voru: Skrusti, dronglyndi og
 trimumstka. Oð nui var munu
 munu dyggdu þessaruimar þessu
 vegfandi, ad þess eign etki við
 mitidas munnungar a saunna
 þessuigi og adur, en adur
 siga avolt ad a vllauu timum.
 Og nui dygg, sem jig vil gis staklega
 benda a er trimumstka. Sei
 dyggð imlalat alþrei; hui verdur
 ei og a munnungar. þessu
 fyr þess þess hui stajsi etki
 saunna orloysisess i hugar og þessu
 munnna nui og þessu adur,
 ad þess þess þess þess þess þess
 sem fyrst. Oð þess þess i vogn
 þessaruimar, er hagi ad þessu,
 sem benda a, signa og saunna
 trimumstka þessu lida munnna
 i mullau stoni meli, en mi-
 lidin a bit. En jig allu
 adins ad þessu, vll þess
 þessu, ad nui þessu. Og þess
 trimumstka myndi sa munnna,
 sem galdan eða alþrei þessu
 vrid gelid ad munnna er
 munnna þessu mullid unu
 vll oðl hui þess þessu

mognun ordun þessu.
 þess þessu er oðl þessu þessu.
 þessu a þessu þessu, sem
 alþi þessu þessu. Þessu og þessu
 er þessu af vognun þessu þessu
 þessu þessu þessu ad og þessu
 þessu þessu ad þessu þessu þessu
 og alþi alþi nui i þessu þessu.
 þessu þessu þessu sem þessu þessu.
 þessu munnna þessu þessu, er
 alþi þessu þessu þessu, ad þessu
 þessu þessu þessu hui er þessu
 þessu þessu þessu þessu. Og jig
 og þessu nui oðl staklegu og
 þessu þessu vogn þessu þessu.
 En þessu er vll ad þessu
 þessu þessu þessu þessu
 þessu þessu af þessu þessu
 þessu þessu. Þessu þessu þessu
 þessu þessu þessu, þessu þessu
 þessu þessu þessu. Og en þessu
 þessu þessu. Þessu þessu þessu
 a þessu nui þessu er er þessu þessu
 þessu er bit þessu, og munu þessu
 þessu, vll ad þessu þessu oðl
 þessu. Oð þessu þessu þessu
 er þessu þessu, ad þessu þessu
 þessu i munnna þessu þessu
 a þessu, ad þessu þessu a þessu
 þessu. Þessu þessu þessu þessu
 þessu þessu þessu. Oð þessu þessu
 þessu þessu þessu ad þessu a
 þessu þessu. þessu ad, sem þessu
 þessu þessu ad þessu
 þessu þessu a þessu, og þessu
 þessu ad þessu þessu hui þessu
 þessu þessu af þessu.
 Þessu og jig þessu þessu ad
 er þessu þessu þessu ad jig vll

svarta Guunasi augum annara
 eru blá. vörð á nokkum lofti
 Og þú bygg að þessu verð langt of
 talinn einn of ágætista heljinn
 þortfárinna og það er smá hlutfélag
 En það er þú enginn þótt annar
 þinnur einn er i einhverri grein
 þetta. Og þú minnstur Hólmsteinn
 vor er langt að lengra verður
 traustur þinnur.

Þú bygg að af réttindar sönnun
 um þúverð vart þú er þú þótt
 talir, að þú af fjöllum úta þú þú
 í þetta heild þú þú að áþýttu
 þótt einn. Og áriðanlega myndi
 það þýttu hlutfélag af einhverju
 myndara vor þótt að þú þú þú
 mynd þú þýttu og á þýttu
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú

Það er líftalgrun þú
 minnstu þú í þú þú, að
 minn þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 að þú þú þú þú þú þú þú
 aldrar þú þú þú þú þú þú
 þú þú. Þú þú, með þú þú
 við þú þú þú þú þú þú
 þú þú að þú þú þú þú þú
 að minn þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 annara þú þú þú þú þú þú
 þú í þú þú.

Þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú
 þú þú þú þú þú þú þú

— 11 —
 Þú þú þú

ka
 ka
 ka
 ka
 en
 Cr
 M.
 G.
 W. N.
 Knud
 ka
 kala
 Jon
 ka
 Jo
 Þjo
 Cr
 Al
 lin
 ad
 ag
 S
 Vir
 flo
 mo
 go
 lin
 hel
 leg
 þing
 þ
 mo
 þu
 vir

Ráðsvið
 bl. N. N. F. Áttakur, Þúfrí.

2. ág. 1922

27. janúar

J. Hl.

"Kondur"
 Smíðaga

Skikkun var ötra eja. Þúfrí
 legði ljós á Skrifstofu N. N. Áttakur
 kaupmanni, þúfrí var björt og nokklegt
 rími, miklir og góðir smíðar, enda
 var Áttakur kaupmanni einn
 af þeim, sem njóttu góðs heimsins
 í ritum máli, en samt sem átti
 farsel þommu þúfrí sem hann sat
 í hjóli og björtu stofnunni, að eilí-
 þvað varlið, eilíþvað, sem þótti
 andap, me melod gílu velli.

Þúfrí var bærð að dyrum, kom
 inni, þúfrí var fjönninn með hlið-
 blóðin, þúfrí kom frá eilíþvað til
 að eja hinnaum með.

Hann kvætti eja í vindli og tilk
 vill blávit. Engar fjettur, allt
 þetta sama, þómar augljósingar-
 en það var mi þetta: dain er
 18. þ. m. Áttakur Áttakur -----
 hann lagði frá eja blávit -----
 svo þúfrí var dain, þúfrí var langt
 síðin hann hefti hegt neitt af
 þemmi.

Hansen hallaði eja afþun-
 á bak í stólmum. Í þanga hann

gagðust fram myndri, sem voru
 farnar að fjóna, myndri, sem
 þumum hefti vafir þokakendri
 sláðu og sem allu að von geindar
 og glegndar.

Hann sa sjálfan sig, 26
 ára gamlann, nýlekin við eynþun
 fjóni síns, þórfandi fram í eja,
 sem leit til fjóni að verð sölfjóst
 og fjóni. Þó kom þúfrí, sem allu
 að hefti svo mikil áhrif á framlið
 hann. Hann sa hann fjóni eja einu
 og í fyrsta sinn er þann sáust, þúfrí
 var í dautleik, er haldinn var hjó
 fjóni þemmar, Áttakur lektur;
 þommu farsel þúfrí þem af öllum
 stúlkum er þúfrí voru, alblátt var
 þúfrí jafnfallleg, Öxkurinn, hátt og
 ekki víð er þúfrí hli, þúfrí kom í
 ljós dáiðill bolla í amari þemmi
 er áður var þúfrí til að þem á
 móli kossi, farsel þommu.

Hann hefti getað gefið mátt til
 að mega eja hann einu. Þúfrí
 ávallt hefti hann í kringum
 sig, mega eja hann líða með
 stólmum þemmar, getta sett hann
 í þann sess, er þemmi hefti.

Þó leit þemmi, þem hliðust
 oft eja þetta, hann lánað
 þemmi þemur og seudi þemmi

2. lög.

blóm. Hann fann að svo málli
eigi ganga til leygdar, hann varð
að vita vistar sinn, svo skrifast.
hann henni bójef og bád hans
að senda eja var um brost
hann málli komu til hennar
um kvöldis og segja henni hvað
eja lög á hjarta.

Hann fjekk bókin, sem
hann átti hjá henni, en ekkert
var. Sínum fjelli hann að hún
hefði farið burt um bænum.

----- Hansen reis í felur
og gekk að bókastapnum. Hann
la bókin, sem hann hafði lánað
henni síðast. Hann tók bókin
sins og í leidinu, honum var
sem hann sei hvílu hendur
hennar fléttu henni blá þjófris
blá. Hann gekk með bókin að
skrifborðinu og opnað. hann, en
henni datt hlell mist, sem
farinn var að gubna, hann tók
míðum upp, á honum stóð eill
einast orð, orðið var: „Kondu.

----- Svona ein forlogi, einum
helli bójefmíð. var sínum að egdi-
leggja leifgled og hamingju huggja
elskenda.

Það var farið að dæma ljósið
á lampnum. Hansen sat við
skrifborðið og skuddi hönd undir linnu.
Það var skuggsjúnt í stofnunni, en það
var líka drímt í þyni hans og hann fann að
það myndi ekki bísla. Askndraunarmis
hans voru hirta undir lok, allt, sem sked
var í línu línunum kom ekki aftur, hjó
eftir álli efi hans að verid kold, ein
kaldari en þinn hafði verið.

Noi.

1. lög.

Þindan Landi. (brót)

Mál dröngandi hafsjóms ok
hafsjóms skreis flegis, sem flutti
þann þi alljóðinni, ut í þinn
okkunn lönd, lönd, sem hann
aðeins fekti af bókinu og eppurn
en sem hann ffrast að eja.

Hvað beid hans í þessum
löndum, vissi hann ekki, en hann
hafði örugga von og Karlmannsbog
og fróll. Á þessa eignuleika hreggi
hann og sentu hamingjucausnar fram
lídi. Hann stóð í háfildum og
högði með aðlánu á þinn
hikommittla bárdaga flegis
við Landalegur: sí þar ok þinn-
hvar, hvílferla, onóli þann safni
skipsins og bók isignu þjófris þessu
einkinnu jernferli. Skyldi hann
nokkurn tíma þurfa að heggja svipum
bárdaga við brosjópa mannljósi,
og gekk þi sigrað svona vel? Hann
hreggi eja til að strídu og sigra ---
en hvað er þú, sem dröngandi okku-
manni fust eja ómögulegt? ---
Þú þugg að það eja fell.

Hafsjóms hafði djúps ábrif
á þann, og þannu varð í að spyrja.
Hvortu líkt er ekki þið nafne
nithef, þinn ólgandi mannljósi,
þinn fallvaldi hamingjubeli ljósið
þi þetta hvort huggja er líkt þannu
er hafsi stjell og hregit, svo að manni
gefur varð langkennu þann smög-
lega þið skaffi um þessi á þann
angusblókum er þið orðið hregit

Handwritten text in the left margin, including words like "H. s.", "Kna", "be", "had", "Si", "mi", "Pa", "E", "U", "li", "ad", "af", "M", "pe", "m", "g", "li", "li", "le", "hy", "m", "fo", "va".

192. 2. a

Enga

eru af
lin h
Stigla
þar er
skuld
þakki
sin
átt
þeim
þar er
er al
þinn
helli,
og ger
þarf
sem a
ment
þjelig
gildi
þi þer
haldan
geti þ

Ráttvísing

Blas N. M. F. Arnarson

1897. 2. ág.

5. febrúar
1922

2. bl.

Engin ektis í list. Sinn!

Abblis þeir, sem komast eru af basarsaldrinum, þekki að einhverja leyli þad, sem kallað er skulda. Og allir, í hvað stöðu sem þeir eru í lífinu, hafa einhverjar skuldar að ræta. Esher þykjast þekki - og emmi ger þad að ein - allar sinni skuldar og hafa eigi þu eplir, átti þykjast þekki þer, en sinn þeim ektis, af þeim aðlatum að þeir vilja ed nemu þu ektis og þer en aðladu óhæfir. En þinn, sem þinnu til ábyrgðarinnu, er á þeim hólur, sem lík í hédju þjóðfélagsins og ger vilk gíbrala til að ræta skuldburð sem best, þad en oneminnu, sem auka heill hvarar þjóðar.

Þad hafa verið reislu gjöru menntaþopparis, þad hafa verið skilfrú þjélag og margt fleira, til að auka gildi mannauma og ann líd ger þu þerari til að skrifa í þer þer haldarinnu. En til þess að slíkt gæti komið að líkaldnum nokkum,

þunna menn að hafa vilja til að ger skulda einu.

Þad er ektis móg að fara í skola, ef nemandinn svo ektis geris eigi þar um að hegnja eigi þar þad, sem þar þjóðast. Þad er ektis haldur móg að ganga í eillbrest þad þjélag, sem þer þjóðþrúf og menningargarði í skilfrú þinni, ein þess að ger meill þad, er orid gæti til þess að merkum góðu nið.

Þad af þu, er aðlaust geris vilk til að drag menn til best, er van þunslit í gjálfrú eigi, ísamt ongru öðru, og þad oft að aðladurum, þu oft hafa góðu þerleitar að engu orid, skilfrú aðgjóralagis og óþau þerri. En skilfrú er hvarjum einum að minnst þess, að þerleitar þau eru honum gefni í þu skyni, að þann auk þu og ávarli sem best, og hegnja þu sem heillavandlag þu þu og aðru.

Þjélagar! munni skuldar gíttar, rætt þer sem best, og aðru vitti um, að þu eigi þuill og hamingju skilfrú gíttar, og þeris gíttar over búmarki, sem allir þuota að vinna að, sem egi þu, að veru viltur maður. Skilfrú maður þu skilfrú þuig, og alla áru, þu þu þu þu maleþri, sem þu þu að gíttar að

2. ág.

Ráðsvið

2. hl.

Ströfja fjöri: framstírnir. Minni,
er um leif aukis frá þess, sem
ofkoma öllum er djúpskið, heitna
og söma vorir fjóðar.

Þessi.

Skjómhrapíð.
Smásaga.

Með fjáðrómigum skrefum gætt
umgjörð maðni nokkur: állinn til hennar
Síns. "Maðni getur sjáð af heppri
þess þingna hea lífsgláim hann ei," segði
gimul kom, sem stóð frá og höfði á
efli þessum. Hann var að komi frá einni
sínni og allaði í skyni að hafa fjóðskíft,
þar er hann sama kvöldið allat í fund
samkransisþjéla. Hann var meðlimur
skjómhrapinnar, en varla var hann kominn
inn til þess, þegar gjóðgjafakonan barði á
dýrnar, og stjétt á honum böggul, sem hafi
komið þangað í þjéru þess.

Undrandi, ja, agúða höfði hann á hana,
var það ekki sami böggullinn, sem hann
fyrir 14 dögum hafi falið þólinum með þess
mögum framstírnarinnar? Hann geymti
raundar uppdætti hans líllögur og úbríkingna,
til samkeppnis um stóru nokkra, og hann
hafi alltaf vænt þess að árangurinn ysti
sjú hagkvæmur. Öll framstíð hans
vísuð vera kominn undir árangurinn
af þessu starfi, sem hafi kostað hann
marga ónánuði. Þámið varí honum þógt
lífsástaða með árlægum lekjum, sem gjóðu
honum kleyfð að bjóða þessum angri stúlku
sem hann þógtuð elskaði.

Hún var ynduleg, en nokkuð
dekursum dollu mærihallar fjólekýðu.
Fresaldarkjör hans hafið hún ekki.
Þessum hafið hann lekið á allri sínni þekkingu,
öllu starfskoti sínu, allri sálu sínni til þess að
farkvama eillváð nýhilegt. Yfirmenn hans
sem hann hafið sínið frummyndir sínar,
höfðu vakit þessu starfi voris hjá
honum. Og nú! Þetta stóð með
miskunarlauðum höðum bókskófum.
"Kom of seint, getur þú midsi ekki
komið til greina," þannig var all
árangurslaus. Þverrig gæð nú stáðit á
þessu? Hafið einhver óhamingja orsakað
þessa vanrækelu, eða var hann fórn midsýns-
verks? En hann, langat ekkerð til að
athuga þetta. Fram og veru mátt honum
stánda í sama hvernig þessu var varit.
Þess hans var miskunarlauð að engu gjóð.
Þá var hann úr flokki þessra hamingjus omu
manna, sem all þessuast, þess þess
bjóða ónd þessi, sem allis mennir dá.
Allt, nú allt að vera umlíttit.

Í leiddu leit hann á úrnið, hann
átti eue þá 5 mínútur eflis, og þess átti
hann að halda jafnvegi þannni fyrir
þjólmögum líllitum í skrautlíðum
sal. Þann varð þess að skapa sig.
Það vísuð sem hann vati sundurnarinn
þessum var kall, sem hann allat að
helfjósa. Þá opnatí hann gluggann
og höfði upp í alstórdu þessinn.
Þar uppi létu þessu ljómantí þessu:
eplis þessu ákveðnu braubum sínum.
Þá þá hann skjóm hrapa, og þess
hvórf í þessinn, Undarlegt, en það
var síns og það með skjómunnri létu
kust öll þess vonsvik úr sal hans.

Es það þessu sem þess, eða er það þessu
frá síllífinni. Hann þann hvernig esinginn

2. ág.
þessu
sem h
afilan
höfðu
lille
í man
og hug
ungi m
að ann
þá stó
En ja
honum
físlega
jafwel
þessu
slílkun
"Það a
Gjáfus h
honum
aðra stó
lausa
miklu
stúlka
drauma
aflur
skap h
þjára s
gjóða s

2. tbl.

2. árg.

Dæðsvið.

2. tbl.

kúð
 epldu.
 k.
 ni þekkingu,
 til þess að
 n hans
 rinas,
 is
 f
 löfum.
 ekki
 all
 státt á
 orsakað
 n niðings-
 til að
 átti honum
 vant.
 ygu gjör-
 gjusinnu
 þeir
 un dá.
 hann
 os átti
 ni fyrir
 thesum
 pa sig.
 durnainnu
 blátt að
 leggann
 þinninn.
 f heimas
 r sinum-
 og hún
 , en það
 i litu
 hans.
 er það kvæja
 ing esingun

þrátt í sjú. Eftir að 10 mínútur
 um lídnar, var öll sú sorg höfðin,
 sem hann hjólt að myndi fylgja sjú
 afilangt. Guðsbraut og sjálfbraut
 hófðu snúid aftur.

Litlu títar þegar hann var kominn
 í mannaþóp hristi fólk undrandi
 og hugandi höfuðin. Þessi vealings
 ungi maður veit að sjáanlega ekki
 að annar keppinaur hefði fengið
 þá stötu, sem hann sótti um.

En jafnvel næsta dag var ekki á
 honum að sjá, vingaralega og
 fúslega gjótti hann skylda sína.
 Jafnvel þegar hann hafði ári síðar
 fíkk trúlofunartilkyrningu ungu
 slúkunna sagt hann aðeins
 „Það átti ekki að fara öðruvísi“
 Gáfu hans og ástundun hjálparu
 honum nokkrum árum sítar að fá
 átt stötu og konu, íðna upplætis-
 lausa konu, sem skilt hann
 miklu helur en hin dekrada ungu
 stúlka, sem var hans fyrsta
 draumasýn. En þegar einhverntíma
 aftur ranglæti eða sorg dimdu
 skap hans, þá var tillit til hins
 þjarka stjórnuhimins nóg til að
 gjöra þál hans fagra og fríðsama.

H.

Skrifla.

Þannur Kristur aldurur, dælitú þreyttur.

Kunningjarnir Jón og Þabbi mættust á
 götu. Þá er þeir andbanningar og ekki
 vinvillis demplurum. Þá segir Jón:

„Heiða Þabbi! nú er þú búinn að finna
 út ágall nafn á lemparakjallaranum“
 „Nú, hvað er það spyr Þabbi. É þú kalla
 ekki húsbóndi þabba á haim og bíður hann að
 hjálpa þér að byrja þú i sóðis og skildu.
 Þú þú kunningjarnir.

Nokku seinna, þegar Þabbi var kominn
 í þóp vinnu sína, þetta, sem hann heit
 er með, man Þabbi eftir sambalinn átt
 Jón og vill nú gleða vini sína með sögunni
 og segir: „Átt er þú búinn að búa til
 göll nafn yfir lemparakjallaranum“

Þinn búast átt einhverju götu (háðyrkt)
 háðnefni og spyrja einum vini: „Nú, hvað
 er það“ „Þabbi, veistu vandadalega, þú, hvað
 er það nú aftur“ „Nú er þú alveg búinn að
 gleyma þér, --- Nú, það er alveg satt, hann
 Jóni mundi það ekki heldur.

[Faint handwritten notes in the left margin]

2. a

[Faint handwritten mark]

nef
til a
his
afin

ekki
fessu
fjela
megu
muna
athva

eru a
•Ginnun
til f
raru p
slóð a
um l
gerð k
og þó
bygging
veður er
10 á i
þ

Ráðsviðir

blad U. N. F. Arvakur, Ísafjörð.

2. árg.

25. febrúar
1922.

3. töl.

Um húsbýggingu.

Það er nokkuð síðan
oufrad var kosin hér í fjelaginu,
til að sjá um að fjelagið eignaðist
húsið sem það gæti haft til leikfimis-
afinga og fundarhalda.

Þegna þess að oufrad þessi hefði
ekki látið upp stefnu sína í
þessu máli, en hinu vegar rjett, að
fjelagsmenn, allir, aðhugi málið eftir
meinu, vildi jég láta uppi stefnu
mína í þessu máli, þeim til
athugasamt.

Þegar um húsbýggingu er að ræða,
eru að minnu áliði tvö leiðir til.

Önnur er sú, að fresta húsbýggingunni
til þess tíma, er svo miklir peningar
væru fengnir, að hægt væri að byggja
slóð og veglegt húsið, sem stáðið gæti
um langan tíma. Þannig úr gæti
gerð húsið myndi kosta ummal 30-40 þús. kr.,
og þá myndu gerir ráð fyrir að í húsi-
byggingsgjöld safnað 3 þúsund kr. á ári, þá
væru ekki byggð á húsinu fyrir en eftir
10 ár í fyrsta lagi.

Þriðji leiðin, og að minnu áliði sú rjetta,

er að fjelagið láti byggja sem fyrst,
hatal í sumari, hús sem væri svo slóð, að
hægt væri að nota það sem leikfimið og
um leið sem samkomuhús. Það hús
hugræði jég myndi að væri einfalt, og aðeins
úr brjó og járnri en ekki steinsleypu,
einfalt og svo ibúðarlíkt sem und væri,
með lillitil til þess, að það yrði líkt í
bundu, þegar svo miklir peningar væru
fengnir að hægt væri að byggja slóð og
hatal hús úr steinsleypu.

Það sem fengit væri með þessu,
væri, að fjelagsmenn yrðu lausir við
allar aðhyggjur úr af þeir að ná í
húsinu fyrir fjelagið, en fengja í
slóðinn herberg hús, sem þeir gætu
notað hvarsi sem þeis vildu.

Steinn

Það er heilbrigði

(Franslega þýðl úr samskipti af Ól. Guðmundss.)

I. Viskuskeimminn.

Öllum líkum hafa menn leitast við að finna upp við til þess að tryggja sjá langlífi og hamingjusamt lífi og góða heilsu. Þundum hafa menn haldið sig finna það, sem þeir leiddu að í kvæmum eða þá í leyndastöðumfullum hlutum vörðugrum og þ. u. l. stundum í lífslitirum, og samselli voru á mjög margþöðum háll og állu að tryggja þeim, og meyllu þeirra varanlegt heilbrigði og halda við áskaffari þeirra. Á miðöldunum höfðu gullgjörðarmennirnir það bakvið eyrat, um leið og þeir leiddu við að finna aðferð til að búa til gull, að losa að búa til hinu dýrasta viskuskeim. Þá, sem eignast hann gal aflað sjá alla gata, svo sem að vera síungur, siheilbrigður og eignast gull og gersimas og hverskvarnt onannir-singur.

En þá til nokkur slíkt hófasleim? Já, vissulega, þó ekki sjá honum þann veg þar sem lastdomumenn misaldanna hjalda viskuskeiminn er heilbær, og áferðum til að öðlast og viðhalda henni er að finna í heilbærðunni. Góð heilbær hefir í firi með sjá langlífi og möguleika til þess að vinna og þarastandi límanlega velþer. Heilbær felur í sjá og leitir af sjá góð innvæði og andlegt heilbrigði og hamingju. Þannig sál í hrandum líkama, sjá, þar er viskuskeiminn.

II. Þýðing heilbrigðisins.

Þar þú mögulegt að segja með einu orði allan bókskap heilbærðinnar, þá yfir það nánaal gjörð með orðinu heilbærð. Höfund heilbrigðisinduliv eru: heilbærð, heilbærð vatn, heilbærð fæða, heilbærð hlyði og heilbærð fóð og síðast en ekki síð að veirja líkama og sál frá öllum öðrum. Ef hver og einn vithefti í heilbærðu stangasta heilbærð, getum við losnað við eða að segja alla bakteríusjúkdöma, og ein valda h. u. b. Þá alla dauðfalle og veikinda í heiminum. Þegar vil aðeins beita í að vísindin hafa sannað, að bakteríusnar flýðast svo að segja allaf til okkar með öðrum. Þú hjeldu menn, og margir búa þó jafnvel enn í dag, að bakteríusnar flýðast til okkar á sama háll og ilmúttinn af blómunum. En það er fullsannað, hvað flesta sjúkdöma sneitis, að svo er ekki. Bakteríusnar flýðast ekki með úrgufun, heldur með öðrum. Þar hafast við ígjöld í öðrum lofti, og við öndum að okkar, eða í öðrum droppjavatni, fæðunni, á líkamanum, eða í föðum og komast inn í líkamanum gegn um rifur á skinhimnunni eða húðinni. Þarinnar berklavættis og skarlatssotta bakteríusnar flýðast venjulega frá þeim sjúka þegar hann hóstas; Þarinnar og hólabakteríusnar með svita og þvagi, og flýðast síðan á einn eða annan háll í öðrum fingrum, í öðrum dropt eða fæða í þá, sem frískir eru. Bakteríus húðberka og anna húðsjúkdöma dýðast í öðrum líkamanum og í föðum og komast þarinn inn um rifur eða þar á húðinni. Öðrum heilbærð og mesta góðvæðia bakteríusnar sem til er. Þú eigum þar að forðast öðrum

2. árg.
eind og
það a
koma
sjúkd
heilb
vithafa
við meða
er stafa
líkama
sjúkdö
matti k
sinu (mi
bötum.
skadlegun
og slimb
úrgufun
af
sveitir
undir
mektin
vafa un
mjög má
Þú verður
lund,
eu ef a
sjúkdö

Ráðsviðr.

2. árg.

3. bl.

eins og pestina og koma i veg fyrir það með öllu mögulegu móti.

Það væri jafnvel hægt að koma til hjá miklum hluta þeirra sjúkdöna, sem ókveinnindur er ekk. heinlínis keud um, með því að viðhafa almenn hreinlæti. Á þess vegna er mikil áttúla og varhættu, er stafa af óhættu lofti og öðrum líkama og öll þau ósköp af ofkælingar-sjúkdómum og kvillum, sem alltaf matli komast hjá, ef allis herdu líkama sinn (með) og húð með skynsamlegum botum. Alla sjúkdöna, sem leita af skadlegum efnum, er komast gegnum húð og slímhimnu og þá sem leita af leptri útgufun, væri þannig hægt að losna við.

Það andlegt aðstand manna sveikis, þá er ekki minna komist undir hreinlæti, í orðsins fylgdu meðkingu. Men eru ekki í nokkrum vafa um að sál og líkama standa í mjög næmu sambandi. Þótt orðum betri menn og ljettari i land, ef vit erum heilbrigðir, er ef vit þjáumst af kvillum og sjúkdómum.

Þetta sál i framdum líkama.

Framhall þihar.

Skristur

Þótti nokkur reid i kaupstað, og varð þar drukkinn. Þegar hann alltaf heim, lefði hann hvorkinn ofugan á heclinum.

Þá kom hann hans sögu honum til þessa, er hann varð reidur, og sagði: „Það varðar ykkur um það, við þess þess hverja leidina þess að reita.“

Þessurinn er að spegja börnin, og líkis sjálfum sjá við hirt og söfnutimum við hjört. Þess þess hann sjá að einu barninu og spegi.

„Það gjörir hirtinum við hjörtina sína.“ Þess svarar: „þann þess hann meðan þess lífis, og þess hann þess þess er dauð.“

Handwritten notes in the left margin, including the number 11 and various illegible characters.

2 árg

Handwritten text in the right margin, starting with "þann" and containing several lines of text, including "þjóðkun", "er það a", "fólgir m", "sinnu o", "afleið a", "eru þann", "vindað þa", "lit vill", "þeg hef", "sje einn", "þó eigi", "og sanna", "virk fyrir", "einföld og", "og þess a", "og orð hana", "sýnis það i", "liggja", "þann", "hljóðar ann", "er það er o", "lofa honum", "lofti þess", "oflar er þó", "at hann ger".

Ráðsviðir

blað V. M. F. Árvakur, Ísafirði.

2 árg.

12. Mars
1922.

4. bl.

„Oft má það kveðt liggja.“

Þannig hljóðar einn af vorum fjöðkunnu málsháttum. Um málsháttinn er það að segja, að flestis þeirra hafa í sjálfum mikil sannleiksgildi, eða eru með öðrum orðum alsannit. Sumis þeirra afstus á milli eru jafn ósannit og hinis eru sannit; og einn aðrir eru hvirðis, eða vindað þá í fljótu bragði. Nörgum kann ef til vill að vindað, að málsháttur þá, er þú hefi gætt að efniskerfi yfir línum þessum sje einn í flokki hinna ósönnu, en svo er þú eigi, heldur er hann þvinginn af síðföru og sannleiksgildi. Þú að þú reynir að fara við þess gildi hans. Þá verða þau aldrei jafn einföld og skýr, sem hann er gildur sjálfur, og þá aldrei með sjálfu önggæði sannleik, og orð hans, þegar þau eru söluð af þeim, sem segir það í breytni sinni — að „oft má það kveðt liggja.“

„Sannleikurinn er þagnabeski.“ Þannig hljóðar annar málsháttur, jafnsannur hinum en það er oft með sannleikann, að þetta er að lefa honum að liggja kyrrum, en halda honum á lofti. Þú munu eigi fáir, sem segja sannleikann, ofur þú þörf gerist, en þess að hafa hugmynd um að hann geri nokkinn ill; h.d. ef maður telur í

flokki ókunnugra, og segir frá brálegum orðum eða gjörðum einhvers náðna síns, til þess eins að afla sjá með þóir heimtra hlajunda. Þú gætt himavegar þá, þú hann lelti þúir verit tengdum eða vinkap bundin við þann þú hann lelti um; og þannig gætt sögunadurinn af þess sjá illo þúgar, en það er þú manna, að allis þúgar sjá engum þúir gætt. Þúir lagi gætt það vel verit, að á orð hans heftu hlítt þúir menn, sem þekktja þúir þúir beal á orðum þúir, og meita gætt þúir sjálf þúir oft þúir, heft um þúir þúir vel sjáir.

Marji segja það þúir þúir, en þúir í fullri alvöru um það að orð þúir geri öðrum þúir; h.d. ef maður þúir illma: úr einum stáð á annan. Illma: úr gætt meita hljómlaus og marklaus, hefti enginn viljað vinna það þúir þúir, að flýta þúir til þess manna þúir þúir þúir um, eða þúir manna, sem viljað var að koma myndu þúir í þúir.

Þúir mill þúir er meita óhollur og auk þúir þúir þúir þúir þúir þúir, enda min þúir oftast meita sjálfum þúir í þúir koma, og meita meita þúir málsháttinn:

„Gott er heilum vagni heim að aka.“ Þannig þúir þúir gætt. Þúir menn eru vana þúir þúir þúir og láta ekki meita uppi en meita þúir þúir, jafnvel þúir þúir sjá. Þúir þúir og reikulis eiga erwid meita að þúir þúir þúir málshátt. Þúir er eða þúir þúir þúir að gætt þúir þúir meita, sem allis meita að þúir

2. árg.

Káttorð.

4 bbl.

hri. framkoshjón Bram, sagt hin röleg.
 Jég hef þig leitað á hvern og heyr þu samdál ykkar, þú
 er í fyrsta skifti, sem jég gjörð slíkt, en jég er
 glöð yfir að hafa gjörð það. Því sögðust áður
 að þú hefðust viljað gjöra mig hamingjusama
 og hafa mig lifa ^(þannig þessu) lífi - þessu
 lífi jég vel. Jég er sannfært um að þú haldist
 mig mikinn af ongi - - á öftar hátt.

En getist þú ekki sjá og skilist hvern
 ólík við þrum? Jég get ekki hugsað
 mig leitinlega lífi en að vera tryggð
 gegn öllum mögulegum áhyggjum - nei-
 þá vilst jég eins vel vera dauð.

En að heyrast gegnum þrautir og áhyggjur
 lífsins með þeim manni sem jég elka
 - með þessu - og að hafa kenndu líma
 í hljóðförsal, væri það minna.

Framkoshjón Bram leik á þessu á þessu og á þessu á
 hann. Hann var orðinn orðlaus, allt í einu roðnaði
 hann ein og hann var á leit að fá slop.

- Þú hefst gjött þú yfir, sagt hann lagl-
 jég þú afsökunar - þvingast meina jég -
 þann stöð upp gjött að dyrunum, þú ongi
 hann sjá vit og sagt. Jég vil auðvitað ekki
 innbjóða yfir með þú að gefa yfir
 skuldabjefin sem gjött hri. Jón Guð, en
 þú getist borgað þau eftir þú sem yfir
 hendur þú, eins og þú varu ^{veikunartíð}
 skifti, sem þú hefðust með að gjöra. Viljst
 þú taka á milli þessu þessu vegna? -
 jég get vel skilið að þú er eivitt.

"Þótt," sagt þú og leit í fyrsta skifti á
 þann í þessu þessu. Þú fr framkoshj. Bram.

Amalia sat á stólbörkinni hjá manni
 sínum og hrægt höfuð sitt að brjósti hans.
 Þú sagt ekki - gá þú ekki - og hann
 sagt líka. Þú kemst þann - þann
 er gífur orðlaus, - en hvað þú þú þú þú
 um yfir, og líka síðar sagt hann á þessu
 - "Amalia, jég alla að reyna að gjöra

þig hamingjusama. - Jón, jég er svo
 glöð yfir að jég einmitt fjekki þig og engan
 annan, með þessu í augunum og þessu
 höfti sínu að brjósti hans.

Hri sló klukkann 12. Þú ert ubar
 heyrðast skól og þessu af flugeldum.
 Gamla ári var lítið og þú ongi gengist í
 gátt.

Þundipróttir.

Þú er hveigjum manni ljóst,
 að sund er bati þessu og hold, og
 ætlu þessu flesta að lara þú í þessu.

Þú á þessu eru allmargir, bati ungi
 og gamli, sem lara þessu heft aft
 þú í sundi, allflest af þessu heft
 vart vit sundnam í Þessu þessu
 vit djúpi, en þessu þessu þessu
 heim heft þessu að yftra þessu, og
 aðallega vegna þess að þessu vart
 sundlauf, þú er ekki nóg að segja
 þessu svo: "Jég er þessu að lara þessu
 þessu þessu og þessu". Nei, til
 að varta gífur sundmat þessu að
 yftra sund þessu ofþessu. Þú þessu
 að koma upp þessu og þessu,
 og allt. Þú þessu, að gá þessu þessu
 þessu að þessu þessu í þessu þessu,
 en þessu er ekki heft að gjöra í þessu
 þessu. Þessu lítur þessu var þessu
 nefnd frá árs nefndu þessu þessu
 að alþessu þessu máli, nefnd þessu
 þessu lítur þessu þessu þessu er, en

4 bl.

Lang

Ráðgjafi.

4 bl.

hinn mun reyna hið besta að hugsa,
þessu máli virðisgjafi.

Ég hefur verið staddur hjá verkfræðingum
og allir þessir mefud hal vit hann og
hafa hann um að láta skóður sína í
ljósi á þessu máli. Hann áleidd
að heppilegað fyrir okkur væri að láta
steipa hjórn í beugnum fyrir innan
Tofnesið, og bauðst hann til að gera
leikningu af henni, hann sagði að
hinn myndi kosta nokkuð fjó en það hófum
vit ekki þessu stundum, en þá gæðum
vit gjöf annað s.d. látið smíða
flekka með stjál á, hann mundi kosta
5-600 kr. vel úr gæf, gjörðum, og mátti
vota hann þangað til vit sum orðum
svo stækis að vit gæðum látið steipa
hjórnina, og komið þar upp brúsi.

Étti meira um þetta að sinni,
vonað til að þessu flestis fjelagur
láti til sín þeyra um þetta
þarfamál.

Þórh. Leos

Skrikur

Oflátingur (áskomandi á veitingahúsi)
„Éu margir idiötur í þessum þee“
Veitingamaðurinn: „Nei, hjó eru engir
idiötur, svo þerranum fyrst líklega
nokkuð einokudingslegt að vera hjó okkur.“

Strikaupmaðurinn: „Þjór hafit í blát
ofar í gar kallað mig svikara og þralmanni
Sriðhórninn: „Það er ómögulegt, þó
blátit flytus aldrei annað en niðjar fjellit.“

Fóstam: „Kondi Gendur líbli og lállu þvo
þjór, svo þú varst falletur.“

Gendur: „Þú hefur vist ekki látið þvo
þjór þegar þú varst líbli.“

sva
engun
þrypti
m.
ngit á
ljósb,
ld, og
stf.
það ungr
efl
hafa
esi hjó
afþus
of
vaulas
segja
bat.
lei, til
af ad
þarf
Dundhúsi,
st fyrir
mkrandi
i fljótu
kosi
til þess
þessi
míð er, en

2. árg.

A
 varir
 sumar
 seitan
 bejarla
 og f
 og m
 fulln
 takip
 þá er
 fjöri
 legu
 heilla
 útsýni
 lit þess
 St
 manna
 göðra
 að þess
 fandi
 alme
 vestri
 áður
 liza min

Ráðsviðr

blað U. M. F. Arvakur, Ísafjarðar.

2. árg.

2. apríl
1922.

5. bl.

Frám til heida.

Allir menn hafa viss orðið varir við það, að á sölbliðum sumardögurum gripur þá stundum þeirri þrá, til þess að efgjefja bojarlífis, hávada þess og skarkala, og flytja sig út í nátturuna og njóta samræmis ~~hinnar og þess~~

Þess vertur þessari þrá fullnægt hjá þeim, sem hafa takifari á því að heimsækja órafni, þá eru mannlægri óflin og störfir fjöri, en nálegt hinna uppruna-
legu afli til staðar. Heitarinn heilla og lata með hinu jagra útsjóni og óþru þvi, er þar hafa til þess að bjóta gestum sínum.

Þlíkir státri fjöri byggðum manna. Stúla að vakningu góðra hvada, veran þar miðar að því að gera úlfinn að lambi, fanninn að góðmenni.

Þari heimsókn órafanna almennari, myndi þú eflisóknar verti vera almennara í „dalnum dúsans“, þá myndi orinur manna liza minni í tók í hjóðum þeirra.

St. Þórsmundsson.

Skýldurakni.

Skýldur manna eru margar og marghálladar. Skýldumum má skífta í hver aðal heildri, sem sje, skýldan af sjálfan sig og skýldur gagnvart öðrum.

Innan þessara heilda má svo skífta þeim í aðra smærri flokka, s. d. sitferislegar skýldur, lagalegar skýldur, heimilis- og hjúskapar skýldur, borgara skýldur og kristilegar skýldur, ásamt fleirum.

Skýldur eru hvadri, sem annað hvort þjóðfélags, náningim eða einstaklings- eðlið leggur mörkun á hvar.

Til að framkvæma þessar hvadri, er einu lífnið dygd náðsinnleg - sem er viljinn til að rækja skýldurnar, - það er það sem kallað er skýldur-
ræknir. Þeir einstaklingar, sem eru gæddir þessari dygd, hafa margfalt betri aðstöðu til hinna efnis- og óefniskenndu góðu, en þeir, sem hennar hafa farið varhlaði, þeim vegnar án efs betur bati undan andinum er holdgædur, sem og eflis þaf.

St. Þórsmundsson.

Nágr.

Frádrögu.

5. hl.

Skuggar.

(Minnisgerð)

Þvöldskuggarnir voru að ferast
 offrá dalinn. sólin var gengin til
 vinar og ald var svo kynd og hljótt,
 náttúran var söfnud, ekkert hljóð
 heyrist í næturkyrtlinni nema
 mysturinn í ánni, sem rann eftir
 dalnum, hún var blinn að seggjá
 söngum sínum svo þendulega
 lengi án þess að minn skyld hann,
 hún hoppað og skoppað stein af stein
 það lá vel í henni hún velt þarna
 af þam klmóttum og beljandi.

Það var þar í miðjum dalnum
 er ^{hjet} Þrekka, þar bjó bókur þá er þolelfur
 hjet meist. búfostur og afháld af
 öllum sínum sveilungum, þess
 hans hjet þesselja. Margt barna
 hafði þeim orðit auðit, er öll höfðu
 dáið í unga aldri, utau ein döttur
 er Hlaug hjet og mi var 17 ára,
 hún var sinka yndi föeldranna er
 voru komin á grafarbakkann, höfðu
 átt hana í elk sinni, eud sagt fadur
 hennar ofl, að það mátti telja
 sína daga ef hann ætti eftir að
 missa Hlaugu. Ekkert gat glatt
 hann meira en að sjá hana á
 vörin hlaupandi bala af bala í kringum

glata og ánægja. Þau höfðu
 ásett sjá að menta hana eins og
 þeim væri unnt, og mi var hún komin
 heimur þess örblitlum síma eftir að
 hún var blinn að vera einn vetur á
 kvemastólanum í Reykjavík. Því þeim
 þótti óeins um að hafa hana hjá sjá eftir

hítan langan vetur, það varð ekki hjá
 komit að taka eftir því að hún var
 eitthvát breytt, það var ekki sami
 barnslagi glatalegi hláðurinn, sem
 svo ofl hafði glatt þau, en það var
 ekki að marka, hún var í því
 tímabilti er veruleikinn fer að vakna
 að hún sje ekki barn lengur, en
 barnit sje að breytt í fulltíða konu.

Í götubótunum er leggur frá Þrekku
 kom ungu kvemastur, hún gjekkt
 hratt og það var engu líkara en
 hún væri að flýja eitthvát, hún var
 berhöfð, heft aðeins brogðit sjá
 um herðarnar, hvat var það, sem
 þess ungu mætt átt að húa
 þóttu náttúrunni þess, stúlka þessi
 var Hlaug þolelfsdóttir frá Þrekku.

Í lítillum þrammi hjá árþakunum
 settist hún niður og slútt hönd
 undir kinn, hár eftir hár læddust
 niður fólar kinnarnar, hversvegna
 var gnt að leggja þetta í hana, því
 mátti hún ekki vera glöt og ánægj
 eins og margir áttit, hvat hana
 langaði til að húa mönnum sínum
 þess þess brogðit hana, hún var
 kvemastur og hún myndi dema hana
 mild. Hlaug þessat hár og sjá, mi
 var hann náttúrulega að skemta sjá
 með henni meðan hún sat hjá og
 gætt höfnar voris, það var gamla
 sagan enn í aug. Þann saut í fyrsta
 skifti andur á Eyraþakka, hún var þar
 í lítill ávamt fleira ungu fólki er alt var
 að skemta sjá, það var reytt eftir að hún
 kom andur.

Þessi fandi hann ólíkur öllum öðrum
 er hún hafði sjá þess sem hún ótt
 þarna í gám spallitunum með malþokann

á bakinu, henni var þá að litja
 honum út pillana heima í
 sveitinni þar sem þeir stóðu heitir
 og sveitli yfir ofrunum í samvinnu
 og hin broti með sjálfri þó sjá út
 þá hugun.

Þinn hjóti Fasta Gunnarsson
 sonur efrastors bjóna í Reykjavík hefti
 síðan hann útskrifaðir úr skóla
 lektir af vort í ferskalögum staurlands,
 (og innar) en var nú kominn heim
 og áttak að dvelja heima fyrst um
 sinn, þá gladdi Áslaug, hún vissi
 ekki hvernvegna. Þín minnst
 með beiskju blöndnum hafa allra
 þessa bíl- og skemtilera þjófs utan
 allsáttar annars þáttar er þau
 hiltust á dansbættjum og öðrum
 skemtlunum er vonu haldnar um
 þar mundu. Eitt kvöldið laus
 hann henni á „bíó“, henni
 var það engin nauðung, þá var
 þá til alls kom dælitit gaman,
 hún vissi að eitthvað af sínum
 vinabólkunum mundu vera þar og
 þar ófunduð hana allar.

Þá var heldur ekki að furta,
 hann var fellegr og ~~hinn~~ hún
 sveitastúlkan var lekin fram yfir.

Þegar af „bíó“ kom spurði hann
 hana hvort hún vildi ekki koma
 heim til sín, þau voru þá
 að þekktast svo lengi og hún hefti
 ekki komit þangað euv, hún fjelkt í
 þá, hefti gjarnan óskaf að meiga
 fylgja honum hvert sem hann fari.

Þeir höfðu, sem hann vissi henni
 inni var lítið en þóðurd, bótaskapur
 í einu horninu skrifari undir glugganum,
 myndir á veggjunum þar á mál mikið

af ljósmyndum, henni var lítið á
 eina myndina, hún var af ungru
 fellegru stúlku, hver skyldi hún vera?
 Þín ongi sjá að Fasta: „hva er þetta?“ hann
 leit á myndina og brá: „þetta er unustan mín,
 þá er að segja við eum leyfilega húlufri,
 „þennur stóður stúlka“, þá: hann svo
 kauleisilega vit. Áslaug fannst eins og
 rekin væri í sig þrífur, hann var þá
 húlufri og hún hefti látið blekkjast af
 fagurálanum í honum, hvað hún hefti
 mikið vitbjóti á sjálfri sjá. Þín fí
 eftir dællu stunda, þá erkt fylgja hana
 heim. Nokkrum dögum eftir sigldi hann,
 húlufriinn kom einna út í blóðunum.

Áslaug reis á fætur, bráðum myndi hún
 ekki lengur geta haldið þri leynd er hún
 hefti reynt að dylja í svo margar mánuð,
 hún þraup á knje á bakkanum: „mínunsem
 gífur hjálparu ongi“, henni var lítið ofan í
 ána, hún var ógurleg þar sem hún
 hefti velt þarna fram þelgandi, henni
 hefti hún hvíld, hvíld, myndi hún
 ekki fí hvíld þarna? Þín leit upp á
 barnum, allir voru í fastu þveftri, fjöldarar
 hennar sváfu án þess að hefta hugmynd
 um hugarvit þá er barnið þeirra var í.

Þín lagði aftur augun og laut
 aftrám, eitt neyðaróp rauð nektur-
 keppina, svo var all hljótt ekkert
 heyrðist nema myndurinn í ánni.

Noi

Skriflur.

Kaymo: (matir klóðis sinum á gólu) „Má jeg ekki bjóða eftur í næft“?

Harðleinn: „Já, þótt þú séu ekki þú en út sum kúni að tala um reikningana okkar. Þú hefur laumúnt í kúni á meðan jeg var að hnera, síðast þegar út hiltumst.“

Móðurin heft sagt Þjóti lilla in pitningummi um Átam og Eru, að hún hefti verið sköpin in rifbeini hans.

Næsta morgun vill Þjóti lilla ekki kletta sig og segir skulant: „O, mamma mín, mjó er þú skelfing ill under síttummi, jeg held jeg allri að fara að eignast konu.“

Fátaklinguinn: „Óskop eu á eftur matar að taka 9 af hundrati í veri af peningumum og þú þú allri að lána mjó. Það er áreitanlegt að gútt er það ekki þóttman leyl.“

Gyffinguinn: Þvíri hlit málsins er brytt sem að gútt söng. Þegar hann hófist á 9 ofan frá þá segnist horum það er b.

Ráðsviðr

Blad W. H. F. Arnakurs

Ritstjórn: Guðm. frá Mosdal, Ólafur Halldórsson
og Kristján Guðmundsson.

Lárg

Ísafirði 24. maí 1922.

6. Blad

Sumarkoman.

Sumar og velur eru svo alskammt
nófn á landi hjér, að við höfum lart
öll deili á þeim þegar á barnsaldri.

Þá er nast þvi að þessi huglaksnöfn eða
heiti ársliðanna, veði svo lifandi fyrir okk-
ur, einkum á ungdómsárunum, að við
sköpum okkur árstíðinnar í hugarlund
sem lifandi og völdugar stórverur eins og
nokkurshonar náttúrulegar höfuðskepnar.

Þannig var það og fyrir hugsum^{for} fæðra
(votta) okkar: "Vöndvalur heita hann
Velur fæðit, en Sváðeða sumars" seg-
ir í Vafprúðnis málum. Velurinn
þótti þeim líkast þvi sem varí hann
ógnarlegur jölnur oflast grimmur og
trólllegur, en sumarið eins og djúð-
leg ásynja eða gjöfja, full máldi og
unáðar, sem varu þar tvær verur and-
stæðar, sem þó óaðskiljanlega og óend-
anlega þröfja skúð síll, ríðja hver ann-
ari úr sessi og seljast á ríxl að völdum.

Óg enni í dag þykir okkur líkast þvi
sem að svona sje þvi er þess erinn mun-
ur eftir þvi hvar á jarðarhnökkinum er, þvi
að sem lönd eru það, sem kafa lítum eða
þvi nær engan mismun sumars og

þegar, að minsta kosti má heita svo, að
jafnheitt sje all eríð í kring. Óg í þeim lönd-
um sem ársliðamunurinn er svo lítill,
þekktja menn hvorki til hvíða nje fagnáðar
eða yferteill reill til ársliðaskifta.

En þar sem mismunurinn á ársliðun-
um er mikill, kallar þegar og grimmur
en sumur mild og hlj, þar skjult veðar-
þygnun mönnum skelk í þringu, en sum-
arkoman gjörir menn gláða í huga.

Það var þvi síðvænja á norðurlöndum
þegar í fornöld að fagna sumrinu og
sú síðvænja hefur haldist hjér á landi
- í íslenskum sveitum - til þessa, en
þja nagnannaþjóðum okkar er þessi góða
venja nú löngu undir lok tíðin.

Þannig er okkar íslenski sumarfagnað-
ur lítkominn. Hann er okkur jafn
eðlilegur eins og hann er forn síður og
þjóðlegur.

Því held jeg að jeg gleimi sumar-
fagnadinn og sumardeginum fyrsta
á barns- og uppeldisárunum mínum heima,
og þó hvorki sje allur mín nje takifari
til að lýsa þvi náid hjér, skal jeg þó aðeins
munnast á það í þessu sambandi:

Það var þá það sjálfsagðasta, að allir
keplust við að vera sem fyrstir - helst
albra fyrstir - á fötum þann dag, til
þess að "sokja úl sumarið" og - þegar það

„i báinn“. Það var og þriðji gómi, að hvern sá er árisull var á sumardaginn fyrsta yfði árbakur - eða fús til fólaferðar - all sumarið - . Enn var það, að þessar keplust við stúlkur umhverf fyrri gæli orðid úl, þvi sveinar skyldu Thorpu bjóða en meyjjar stemma fyrir og launa það er þessar ljuku við Einmánuð.

Hver sem inn kom - oflast húsbóndinn fyrst - bað guð að gefa góðan dag og gleðilegt sumar, og þeir sem inn voru tóku undir á sama háll. Húslustur var (þá jafn) síðan lesinn, og sálmur sunginn, til þess að bjóða guðs blessunar með gæði og gjafir sumarsins. Þá kom sumardagskaffið áður en menn gengu til útlíksa að sinna húsmála.

En það, sem hvað mesta ánægjuna jök hjá okkur börnunum, var sumargjafirnar. Ekki voru það falleg föt eða margfyll glingur, heldur beint áfram malur - íslengkur malur - svo góður sem koskur varja, til að síða og glæða sig með.

Hlemmstórar „kókur“ (ríngkókur - flabrandkókur kallað þar sumstáðar) og dröpið ofan á riflega þikkulagi af mjóströkkuðu smjöri; heklur saudarmagall, það íslengka af öllu, stundum fylgdi með sírsadur hundabaggi, og enn aðrir höfðu rafabelli, ríking og ymislegt annað góðgæli.

Í fáum orðum sagt, það besta og eflersöknaðasta sem íslengt heimili gæ hafði á bódstólum, og svo fagall að þvilekri smakkadist aðeins á mestu hátíðisdögum ársins.

En það sem mest var um vert, var það að þetta fór allt fram og var meðtekið með svo glöðu, ánægju, þakklátu og traustfullei gæðalagi, með svo einlagum sameiginlegum sumarþögnandi. Allir fundu með þakklátssemi til þess að vetrar vóðinn var um gæð genginn án slisa og hásta. Allir þögnuðu með vongleði yfir því að ní takti sumarið smátt saman að framreiða blessanir mállirugadanna úr skauti sínu. Og allir þögu með ánægju það sem þeim bauðst, bæði af alu og óætu jafnt efrislegu og andlegu.

Nú er þessi íslengki sumarþagnaður að smákerfa; við erum þar, þvi miður, að lapa einni af okkar góðu og saklausu íslengku venjum. Þó vissu hlakka menn jafnt til vors og sumars, en að minnsta kosti í kaupstöðunum er ekki stórt annað eflir af því sem þinni sumarþagnaður má þessast, heldur en að menn njotta hver öðrum hendina og þakka fyrir velvinnu og óska gleðilegs sumars - . Og þessi venja er þó þess verð, að henni sje ekki - hirt niður líka. Það er jafnar ánægja - eins og hljandi fyrir hugann - að fá að taka í hendi á mörku kunnugu fólki.

Jeg get vel hlakkað til sumardagsins fyrsta, nú, fyrir það eitl að jeg á þá von á að margir fjelagar, vinir og kunningja-fólki njotti mjög þá hendina - .

Annars er það að verða, svo fálíll að menn takið í hendur í kaupstöðum - svo fálíll að sumir hafa alls ekki lert að taka hljlega í hendi.

Jeg vildi minna á það, að við, ungmenningafelagar, ekkum oftar að nemna að njotta hver öðrum hendina, heldur en við gerum - sjna að við sjeum hver

öðrum tilís eitt handgengnari heldur
er aðrir utanfjélagi og okkur alger-
lega óvísdomandi.

Jeg minnst þess, að á minnum
fyri ungmennafjélagi árum var
það mikið lídara að ungmennafje-
lagar heilsuðust með handabandi
hvar sem þeir hittust.

Það verður einginn islenskur sum-
arfangnadir talinn, þóll stefnað sje
til einhverrar skemtisamkomu eða
dansleiks, þar sem skjaldnast er
nokkuð það til með ferðar er sjev-
staklega minni á sumarkomu eða
islenskar sumarfangnád —

Hinsvegur þer að minna á það,
að smargjafir - jafnt íslis munis
sem matur - er islenskur víður,
því eins og jeg hef áður bent á hef
þinar norðurlandafjóðinnar gleimt
sumarfangnadirum og þekkja þess
vegna heldur ekki til smargjafa.

Það sýndist því velvísðigandi að
við íslendingar líðkudum heldur
að gefa smargjafir í smarfag-
nastar-
skyni, ef við annars hófum ástáð-
ur til að láta eilthvad af hendi rakna
til haki-farivgjafa.

Marqir kunna að óska að við
gahum sloppið við velvinnu með
gairnd sinni og hórkur. En því
er mi þannig varid með okkur menn-
ina að til þess að kunna að meta þau
gáði sem okkur gefast, þarfum við
líka að þekkja vöndur þeirra:
sá sem aldrei hefur svangur orðið,
þekktir ekki hversu gott er að séþja
hangur silt; sá sem aldrei hefur unn-
id sig þreyflar, veit ekki hversu gott er
að geta nolið hvíldar og sá sem síff-

áður er og ómagna finnur best hve
sall er að meiga sofa.

Þeklum við íslendingar engar
vetarhórkur, myndum við heldur
ekki hlakka til sumarsins eða fagna-
komu þess.

En það eilth, að kunna að þra
það sem gott er og fagna komu þess,
kunna að meta gáðin í hvaða mynd
sem þau gefast, það er í sjálfa sjev
djemall, því það gerir meirina báði
göfugri og betri.

Mörg þau gáði sem mennimist
hljóta og meðlaka án þess þeir kunni
að meta þau, verða þeir að lillum
eða engum notum og því séður
ánaggu, vegna þess að þeir þekkja
þau ekki.

Við íslendingar skyldum vera
ánagdir með okkar íslenska velur,
ánagdir með að hvorki lenni sumar-
nje velur og kunna að þakka skap-
aranum sem latir þessa niðuróð-
un nállurunnar haldast meðan
heimurinn er við líði, þakka að
við eigum herðandi og hveistandi
velur sem enu betur kemni að
meta gleðjandi og græðandi sum-
ar.

Með einlægum óskum um
glédilegt sumar, ykkar

Ludmundur frá Mosdal.

Sundurlausar hugsanir
um fjelagsmál.

Það er lofsvert, hve mikill áhugi hefur verið fyrir íþróttum í velur, íska jeg þess að svo verði framvegis.

Þegna þess að íþróttir eru eina með alið til að halda mjúkleik eskunnar lengi fram eftir afinnri, er það áridandi fyrir hvern mann að íska þar.

En minna hefur borid á hinu andlega lífi innán Árvakurs, því miður.

Það hefur fylgt okkur og okkar fjelagskap frá byrjun, að lílidi hefur verið tal- að á fundum — þetta mátti bata upp með söng.

Það hefur ekki líðast í Árvakurs að hafa söng fyrir og eftir fund, þó man það víða annars staðar í ungmennafjelögum vera venja.

Jeg man eftir því, þegar jeg var lílill að jeg var einu sinni bóinn á fund hjá Ungmennafjelagi Ísferðinga og hirti þar alla fjelagsmenn singja á eftir fund; það var lengi hugsum min þar á eftir að gaman væri að vera fjelagskap, þar sem slík kveðja væri viðhöfð að endingu.

Söng allum við að hafa á undan og eftir hverjum fundi. Þó singja fallega söngva finst mjær svo hressandi andlega og flytur hugi manna meir saman, en flest annað —

Það slendur í slefnuskra okkar, að við eigum að fagra og hreinsa möðurnálid; það hef jeg skilið svo, að við allum að vinna að því, að sleppa öllum

útlendum orðum úr málinu, og þeir, innlendu, sem engin þrjú er að, svo sem: blóts- og háðs-yrði ymisleg, málsillur og afbakarir orða.

Jeg hef verið í einu fjelagi, þar sem svokölluð mál-lyfta-nefnd var kosin af fjelagsmönnum; starfsvið hennar var að taka eftir mállýturn og þessháttar, bæði í ræðu og riti, hjá fjelagsmönnum, og koma með líllögur um betri orð. Þennan síð eigum við að taka upp —

Það er athugunarvert að jafn fjölbrennt ungmennafjelag og Árvakur er, hefur lóbaksbindendisflokk með aðeins 5 fjelögum.

Flestir hafa heirt getið um það, að íhóll sje að nota lóbak, og kváð íhóllast fyrir börn og unglinga, en fast-ir veita því neina athyggi, og enn færvi breyfa þar eftir.

Það alli að vera fjöl regla allra sem ganga í ungmennafjelagsskapinn, að sjna svo mikla löngun til að betra sjálfa sig, að leggja niður lóbaksnautu og þeir sem þá hafa ekki haft meðferð með lóbak allu als ekki að byrja á því þar eftir.

Haru fjelagar! þið sem ekki hafið enn byrjad á þeirri heimsku, að nota lóbak, heitið því og endið það, að byrja aldrei á því, og þegar þið verðið eldri og þrotkadri munnið þið ekki ídrast þess; — og þið sem nú þegar hafið fallið fyrir freistingunni, hattið strax, því það getið þið ef þið aðeins viljið það.

Alli

Hinn spakviki ráðgjafi.

Don Quixote.

Eftir Miguel De Cervantes Saavedra (Madrid í Spáni 1605)
Eftir norösku þýðingu Þórs Þórs

Ráðin, sem Don Quixote gaf
Lankó Þansa er hann skylti bi-
est til að stjórna eylandi nokkru,
með jmsum öðrum heilráðum.

Þannur minur:

Fyrst og fremst skaltu vera lofningu
fyrir guði, því að í þú er spakinn og víska
að finna. Og þegar þú ert víska, muntu síður
mistök aðhafast.

Þar nast skaltu jafnan hafa fyrir aug-
um þjví, hváða maður þú ert, svo að þú
lærir að þekkja sjálfan þig. Það er sú
vandasamasta þekking, sem maður
getur hugsað sjví. Þegar þú þekkir sjálf-
an þig, þá fylgir þar með að þú vill það
ekki til að þú blávir þig upp eins og frok-
urinn sem vildi sjnaast jafnstór og ux-
inn. Dreifliðu þannig mundi það
skapa minningu sem hafði eins og ljót-
ur fólur við páfuglsstjél sem fávíska
þín hljóðaði með. Það væri minningin
um að þú hafir gísanna gjalt, þá er þú
varst heima.

"Þetta er og sattu", svaraði Lankó "en
það var þá er og var smádrungur. Eftir að
jeg stakhæði voru það gjæst er jeg gjælli
er ekki gísar. En það sýnist mér að þú
líkt gjóri enga sök, því að ekki eru mi alt-
ir landsherrar af kóngi allum komnir."

"Þetta er alveg sattu", mælti Don Quixote

En þess vegna ber þeim líka, sem ekki
eru af höfðingjættum komnir, að láta
þá álvarsemi sem embættum þeirra
~~þyngja~~ heiri til, vera samlagada við-
sigandi líllabli og höfvarð, sem þegar
víska er með, verndar þá fyrir öllu
ilskufullu lasti, sem engin stada verð-
ur algjörlega laus við.

Líllu það eru þína Lankó, að þú
ert af lögum stjellum og aldrei skaltu
minkast þín fyrir að þú ert af bandum
hominu, því að þegar fólk sjví að það
amar þjví ekki, þá mun heldur enginn
reyna að móðga þig með því.

Vírd meira að vera spakvitur snilt-
armadur en slóttur syndari.

Þeir eru óleljandi margir, sem kom-
nir eru af lögum allum en hafa orðið
leittogar og höfðingjar, þessu til sönnun-
ar gæti jeg sagl þjví fjöldi dama.

Hugsáðu um það, Lankó, að þegar
þú tekur dygdina til fjvírmyndar og
leggur alla eru þína við dygðafulla starf-
semi, þá þarft þú ekki að ófunda þá sem
eiga herra menn og fursta að forfæðum.

Elkarblóðið gela menn erft, en dygd-
irnar hlýfur hver sjálfur að eignast og
herra sjví. Og dygðin hefur sjálf sitt
eigið gylti í sjví följíð, sem hvorki blóð nje ætterni hlýfur.

Þar sem þessu er nú þannig varit, og
vel getur komit fyrir að einhverjir af all-
ingjum þínum komi til þín að kyn-
ast hæg þínum á meðan þú ert á ey-
þinni, þá skaltu forðast að forsona þá
éða gjóra þeim vanvirðu, heldur skaltu
fagna þeim æl og vera þjvíur og gestvilt-
ur gagnvart þeim. Með því gjðjast þú
skapanum, sem vill að enginn vanvirði
sín verk, og þar með fyllir þú, eins og þú
ert líka skyldur til, velskipað frændsemi

sati. Þeri svo til að þú talar konu þína til þín (og það er ekki gott að þú þeir sem löndum ráða, skuli vera lengi þjári sínum eigin konum) þá sjáðu til að þú hafi nokkuð það er þana má vibrari gjöra og venja sig af sínu ávanda virðingarleysi. Þoo mikil sem einn vilur sjórmandi getur áunnid og samari haldið, svo mikil getur fávís kona stamt hans miðgerðum við þig, en láttu sann- og brollu spill.

Þeri svo til að þú verður ekkjumaður, og þú þá, vegna embattis þíns, getur eignast konu af ádra öllum, þá taktu samt ekki þá sem verid getur þjer eins og agn til þess að safna þjer gjöfum, án þess þú lálist sjálfur vita af. Það segji eg þjer í sannleika, að alt það sem kona dómaraens tekur á móli, því skal maðurinn gera reikning fyrir í þeim síðasta dorni. Og í dauðanum skal hann bala margfall fyrir þar fjárhæðir sem hann ekki gjörði skil á meðan hann lifði.

Láttu aldrei leiðast af nokkrum eigin sjalfspilla lögum, enda þótt slikt sje slundum mikils virk hjá mörgum fákunnum sem alla sig að vera vísa.

Láttu fátaks manns þá finna meiri sambug hjá þjer, en ríkis- mannsins ástæður — og þó jafn háan njell. Freistadu að finna njell mat á auðmannanna lofordum og gjöfum og á fátaklings- ins gráti og banum.

Sjáirðu ráð til að vaxja nokkuð í dómnum, þá legg þú ekki allan strangleika laganna á þann brot- lega, því ekki fer sí strangi dómari, meira lof og fyrirkil, en

hinn sem meðaukum eignir.

Ef það handir að þú lálist njellinn halla til annarar hliðar, þá láttu það aldrei vera fyrir nokkur áhrif af gjöfum, heldur fyrir meðaukunarsamt hjartalag.

Vilji það til, að þú skulir dama í sök fyrir nokkrum óvina þinna, þá snú þú hugsun þinni algrelega frá líkann ráða um sökina.

Láttu aldrei þell eigið biðráði blinda þig í annara manna sökum, því það mistak sem þú þar með kynnis að gjöra, myndi oflastnar verða óbalanlegt. Og þó svo að auðid yrði að bala slikt, myndi það þó verða til skáða fyrir til- þri þína og hnekkja virðingu þinni.

Þómi til þín nokkur van kona og biðji þig um njell, þá snú þú augum þínum frá þárum hennar og eyrum þínum urdan harmalólum, en láttu með stillingu á höfuðatriðið í hennar banastad, svo að ekki kafni skyn þitt í hennar gráti, nje göviltji þinn í hennar andvörpum.

Þeim, sem þú verður að refta með gjörðum, skaltu aldrei sara í orðum, því að sí kvöl sem refsingunni fylg- ir er arid stór fyrir þann ólánsama án viðbolar af vondum orðum.

Afrotamanninn, sem kemur fyrir dómstól þinn, skalt þú álita sem ógafu- sama manneskju, sem hefir fallid fyr- ir breiskleikanum í vorri veikni náttúru.

Og að svo miklu leiti, sem þú hefir ráð til og er án ónjells gagnvart miðstöðu- manninum, skaltu sýna þig svo vaxan og líkensamann og mildann í hans garð. Því að enda þótt allir guds eiginlegleikar sjeu jafn miklir, þá lýsir þó og skín, enn

meira fyrir vorum sjónum hans
miskunn, heldur en hans rjetllæti.

Verði nú svo, Sankti, að þú fylg-
ir þessum ráðum og fyrirmælum,
svo alla og að þú munir hafa langa
og gláða lífdaga og orðstír þinn mun
verða avarandi. Lauvi þin munu,
að síðustu, verða fullmald og ánaga
þin ósegjanleg.

Börn þin munu giftast eft-
ir þínum eigin hug og komast
til aru og virðingar, og see einn-
ig þeirra börn.

Jálfur munt þú lifa í friði
og njóta blessunar ljósins. Og á
hinu síðasta sligi lífs þins, mun
dauðinn finna þig í háum og
fullþroskudum aldri.

Og börn þinna barna-barna
munu leggja augu þin aftur,
með þínum smáum höndum og
mjúku.

Lauslyg íbrúskat
eftir

Gudm. J. frá Hósdal

Skriðlur.

Þóraldur gamli.

Karl einn, sá er Þóraldur hjel,
allt heima í Vossbyggðum í Noregi
fyrir miðja síðustu öld, var hann
bæði sjervilur og hjátrúadur, eins og
allt sjer stáð hjer á landi í sama
líma, - eru jónsar sagnis til um hann.
Þáð var sagt að Þóraldur byði á huldu-
fólk, alfa og drauga, eins og hann trúði
á bíblíusagnis, éða kannske meir.
Vori sagt við hann að huldufólkið vari
ekki til, varð hann skrifinn: "Þáð
er bara síðan kalt var að trúa á það,
að það labur ekki lengur sjá sig. Ef menn
trúðu á það nú, eins og gerð var fyrr á
línum, sá maður það nú alveg eins"
sagði hann.

Þegar kalat var um að jörðin vari knött-
ótt og að hún sneiðt í hring, sagði hann
að þetta vari börn villega, hann hefði
má sjálfur reynt það. Hann hafði
hengt fulla vatnspötu uppi stóru björkina
um kvöld - og fatans var jafnfull um
morguninn þegar hann tók hana ofan.
"Hefði jörðin sneiðt í hring, hefði þó
vatnið hlotið að hellast úr," sagði Þór-
aldur gamli.

Einhverju sinni kom bóndi nokkur úr
nágrenninu á ba þann er Þóraldur
átti heima á, er hjel Svammur. Þetta
var seint um kvöld, Þóraldur var þá
tekinn að eldast og hafði lagt sig til
hvíldar uppi á hálflæmmnum (svo
voru kölluð hálflöfl í endum nokkra
kollbaja). Fólkíð spurði komumann

hvort hann vissi ekki neinast fjólfetur
 úr blóðunum, - "Ójú," sagði bóndi
 "jég er nýbúinn að lesa um nokkra
 karla, sem hefðu bara siglt út af
 heimsandanum, og sleppt midur
 í afgrunninni." Þá lifraði Þóraldur
 gamli við, hann sprellt fram á þof
 skörina nær því alnakinu, og sagði:
 "Já, þetta hugaði jég alltaf að þeir
 ljedu sig ekki fyrir en þeir faru út-
 fyrir; svo lengi hafa þeir nú freistað
 og freistað. Jája, það var gott að þeir
 fengu þó að sjá hvort hin jörð er
 þá hvíttóll."

Skuldurakinn hermáður.

Hermáður nokkur stóð á verði við
 kóngshallsdyrnar í Austlanum að
 kvöldi dags - hann var úr Gudbrands-
 dal, og nýtkominn í herþjónumu-
 skyldi hann hafa námar galur á
 hærjum sem í höllina gengi, að
 þeir hefðu leifi til innngöngu.
 Leint um kvöldið kemur máður
 sem allan að ganga sakleitt inn
 varðmáðurinn gengur í veg fyrir
 hann og segir "Hefirðu kort?"
 "Jég er kóngurinn," segir máður-
 inn. "Sjedu kóngurinn, þá hefirðu
 kort, og án korta sleppur enginn hér
 inn. Kóngur sýndi honum þá merk-
 isgrip nokkurn með nafni sínu.
 Daginn eftir var varðmáðurinn
 halládur fram fyrir deildarforing-
 ann og fjekk þar mikla viður-
 kemningu fyrir skuldurakni
 sína.

Förstu á sjó i gar?

Bændur tveir á Selþarnesi
 hittust snemma dags að vorlagi
 Þá segir Jón, (sem var heldur heyrnar-
 litill) "Förstu á sjó i gar?"
 Bjarni svarar: "Ónei, jég var í
 mögröfum."
 Jón: "Hvað ertú að fá 'ann'?"
 Bjarni svarar herra: "Jég var í
 mögröfum."
 Jón: "Fengu þú þið mikit?"
 Bjarni (háll) "Jég var í mö-
 gröfum, máður." Jón:
 "K - á: varstu í mögröfum!"

Í ritnefnd:
 Guðm. J. frá Mosdal

Ráðsviðr.

blad U. M. F. Svakur, Ísafirði

2. árg.

Ísafirði, 12. nóvember 1922

7. blad

"Það retist bráttum úr."

Þegar á tímabilum lýtur illa út fyrir okkur mönnum, þegar sorgir og áhyggjur, sjúkleikar og örtugleikar herja í hóp okkar þá segjum við, sem báru um von okkar og óþyglandi hugnum í þandítinu, "það retist bráttum úr".

Því vitum að í eflri tveggjum vetri þótt langur sje og strangur kemur niðr lífgandi og fjöggaði vor, að hver nótt, jafnvel sú lengsta og erfiðasta endar, og á eflri þennu kemur bjartur dagur, — ekkert á jörðinni varir sífellt. — Allir hluti hefa þrótt hlítar, aðra ljósa og sína dökka, og þar skiptast sífellt á, hjer í þessum breytinganna heimi.

Það er þess vegna rétt, þegar við í vissunni um þessa hugnum sjálfa okkar og aðra með þessum hugbreytingar orðum "það retist bráttum úr".

Éf vit alltaf þarumst í bla blítva laga, þá myndum vit þengjast of mikil jörðinni og verðum eiginjarnar mak-ráðar manneskjur, sem áðens lifum til að njóta. En þetta er þeim ávita alt of þarumst og þess vegna bylur hann vit og vit geisla sól-örinnar með dökku skjum, og latir óvæðsblikuna draga upp yfir

höfðum okkar. Vit verðum þá átta-álegni; söfum brotum okkar saman og einum okkur til haums, sem gef okkur lífit og godi þess. Vit sjáum hvers við höfum notit og hvað vit kumum aðmisa. Vit gátum, að guð, sem gef okkur það alt saman þess einnig heimild til að vema það í bestu. Því að þim þarumst að eignarjettur okkar á sjá ekki stáð. Alt sem vjer höfum er frá jörðinni komit og hverfu þangað aftur; vit höfum áðens haldsjett, sem þá er orit þvenar verðar upphafinn. — — —

Þess og þrumuvestrit þreinsar og betra loftit; eru það oft örtugleik-arnir, sem verða til þess að hjálpa ornum til að þekkja þau áfl, sem í þeim bíta, — þennir þeim að þekkja sjálfa sig. Erfittleikumum eiga mörg af stórum þessa heims að þrakka mikilleik sinn.

Lífitt er sagtur erfittu skoli, en föllum vit ekki í gejn, eigum vit fyrirheit um þarð og blit vor að end-utum þóthörtum erfittum vetri.

Alt skirunum lokum skín sólin skvash. — — —

Þvöt

þegar þeg fyrst, sem unglingsur
þeyrði ungmennafjelaga getit og las
um þau, óskadi þeg að míj mætti auða
ast að kynast þeim fjelagskap og
vinnu þar. Þessi óik mín átti
samt ekki að velast fyrir en þeg
kom þingad, þá fullorðinn.

Þeg sjé hvad þeg hefist mist í við
það að kynast ekki fyrir þessum
fjelagskap, en það eru fleiri en
þeg, held til of margir. Éu samt
hefist þeg óvít fyrir vonbrygðum hvad
áhuga og starfsþekki margra með-
limna víðvikur. Þver einasti
meðlimur átti að helja sjer
skilt að vinna óskililaga að
eflingu fjelleys síns fyrst og fremst
og þar með heildarinnar. Éf
einum einstakur vauðeki köllum
sína eða skyldustöf, er þann
bitinn að leggja kynningar-
stein undir veg afhurfarar og
dugleysis, sem sífellt lengist og
byður vegfarendur velkomna í
fadru sínu. Ímanninum eru
margar ósamþjóna vaddi, sem
hefjast um völdin, og þar letur
vöðda vorunguminnar ekki lagst,
enda fer aft svo að minn vinnur
þug á öðrum heilvadan völdum,
sem vonþorra voru að breyða eflis.

Áhafnaleyri leitist til margs
háns vonda, sem vjer vettum að
lita og sem vjer sist skiljum
hvadum stafar. Fjelög verða til,
slafsa um nokkur skeit, en
þessa svo hljótlega við litinn
ordþing, átti að áhafnaleyri og van-

rekla á starfi einstaklingsins eja
einnu litur þeirra mitalaga?
Vafalaust. Mumum: „að orðstjór
deyr aldri þróm sjer godan getu.“
Þvöt fjöðfjelag samanstendur af
ffólða einstaklinga og sömuleitis
ólte önnur fjelög innan heildar
þess. Viðangur fjöðfjelasins og
smáfjelagananna þer þari eflis skylla-
rokin einstaklingsins og áhuga
haus, starfsþoli og samheldni
meðlimna, og eflis þer þer árang-
vinnu. Éf ille er til uppþofs-
ins vauðad, sjer uppþoktum sína-
meri ávört, sem mólur þer grand-
að og gagnslaus að situstu deyr.

Þjer meðlimis þvakus ællum
ekki að helja eflis okkur þer-
slundi, sem komum saman
á til fundahalda, til víð-
kynningar og til að þroka sjálfa
oss, þer að það er skylda vor, en
undis meðlimum er það komit hvem-
ig lekst að fylgja þer og hvem
árangur starf vort hefist. Mjer
vörtist nír að innan þessa fjel-
ags vort kenni talvæð áhuga-
leysis, þessa magnaða sílus, sem
hefjara vinnur sígur sínu.

Éu þetta meigum vjer ekki
lata nía tökum á oss, heldur
vira slíku þeirni til föðurkis-
anna. Munnvort er margt í
þessu fjelagi og ólulis margis,
er þeim mönnum verður slofist
þeim mun þyngra, sem ádrir
þeru áhugalauzari en þeris. Hefjum
marþit þiátt, fylgjum þer þast fram
með vortum og dót, þá önnur þetta
fjelag þerjir lífa og minning

ús eja
 r
 oddstjór
 u gabr
 du af
 "muleitis
 heildor
 sins og
 þi skylta
 huga
 þui
 árang-
 þpþafa-
 um sitar-
 þor grand-
 e deyr.
 ekkum
 þor-
 sman
 vit-
 sjálfa
 a vor, en
 mit þvön-
 og þvegn
 Njör
 essa fjel-
 huga-
 lus sem
 im. -
 jör ekki
 heldur
 öðturhús-
 rgl i
 nargis,
 r slöfrit
 adrin
 i. Slöfjum
 fast fram
 um þetta
 mung

þeirra, sem þá hafa þess og vel-
 ferð fyrir þjóðki. Munum að jöf-
 öll erum málstarstadi þjóðfél-
 agshéildarinnar, slóttir, sem ekki
 meira sjálfar grafa burt undir.
 slóttir sínar, með svefni eða niðri
 alþafuáleysisins og heli - Íslandi
 mi ekki vit þá. - Slarfit þroska
 þedi sál og líkama, en alþafu-
 leyrit veikleir aftur á móti, sem
 hver annar sjúkdómur. Safnit
 þess vegna um merkit og rekrit
 þarm ókost af höndum yðs, og
 nija árit mun hafa rög af þáki
 þorum fyrir oss til að vegna
 starfsþröfnu þvora, og þeigast til
 stjurs.

Dóri

Smolki

Jón: "Heyrðis þú þvegn þann
 Grendur á Helbardi þraut i kirkjunni
 i dag."
 Sveinn: "Stótt jég heyrði! Hann
 þraut svo þétt, að hann vakti
 okkur hina."
 Matúrin: "Jeg varð ed þorja 300 kr.
 á ári til líftþröppingarfjelagsins."
 Konan: "Hamingjan hjálpi mig!
 þú getur lifað lengi en þá."

Fuglabjargit

Fyrir nokkrum árum var
 skipstjóri ífirskur á fart heim til
 þri þeirveitum vit klínafloa.
 þegar hann kom fram undan
 þarabjargi, datt i dínalögn, svo
 skipstjóri komst ekkert.

Skipstjóri vegir þi, að sjá leiddist að
 liggja aðgjörðalaus og vilji hann þeim
 til skemmtunar róa i skipabátunum undir
 bjargit og skjóta nokkra fugla. Á leiddum
 i land vegir skipstjörum, að þei skuli
 róa rúður með bjarginu, þvi hann hafi
 þjött, að þar voru rögur um i bjargit,
 og upp þri konum rúð, sem hattu-
 laust jé að ná i nokkurt af eggjum,
 og svo er bátunum stöð þangast.
 En þegar þei komu i rögum, eru
 þar 4 Foreygingar fyrir i rómur einum.
 Skipstjóri þykki slæmt, að hafa mörgu
 óvirkkomandi votta þarna, svo hann
 snýr sjá strax að Foreygingunum
 og spyr þvörðu: "Hvað erit þit að
 gjöra þvör?" Þei urðu strax skelkandi
 og svöndu eugu, en bentu á fugla-
 kippu og 3 eggjafátur. "Hver hefir
 leyft ykkur þetta?" Þei voru i vand-
 ræðum og svöndu eugu. "Þit erit
 þjófar! Þaði minn á bjargit, og hefir
 selt mig til að þaka þi, sem skela
 ús þri. Stótt viljit þit ná heldur
 skila mig allri veitvimi, eða jég
 klepi ykkur, svo þit verit þekki
 sem þjófar fyrsta skiftit, sem þit
 komit á land i Íslandi eða Foreygingu
 Mannaleitin, dauðbroddis, þóku fyrir
 kostum lifandi þegni, afhentu
 fuglana og eggin og reru svo slöppit
 til skips síns, þegni að ekki varð
 meira ús. En skipstjóri reri til skips
 síns með góðan mat á bordi sítt, áir
 þess að leyða nokkrum skoti á þaklaum
 fuglana.

Skíttur

Kaupandi: „Ég vil kaupa sundim, mjög list vel á ham, er ham kríur og fylgisþakur?“

Feljandi: „Fylgisþakur - já, ég held það efragð, ég hefji selt þann fjórum sinnum en hann kemur allaf aflur.“

Böndum: „All af þessu guð aðra skoðun en presturinn okkar.“

Ronan: „Hvað meinar þú Jon?“

Böndum: „Presturinn auglýsir á hvarjum sunnudegi í stólnum, að hann byggi onessu kl. 12 næsta sunnudag, ef guð vill, en það dregst allid yfir kl. 1.“

Allaf kaupmatur: Vínurinn spyr: „Taru mí margar datur þínar giftar?“

Glókaupm.: „75%“.

Faðirinn: „Hefir þú heyrð að ráðskoman okkar ætlar að giftast.“

Dóttirin: „Nei, en það er gleðilegt að við losnum frá við kerlingarvarginn.“

Þess sí bjani, sem vill eiga hana?“

Faðirinn: „Ég.“

Fúin: „Þjer hafid þýst dóttur mínar og sagt henni að þjer elskuðu hana, hvers er ástættin þý?“

Kandidatinn: „Að gjöra það aldrei aftur.“

Þoffia litla: „Ertu ekki þigamey þrúka?“

Þrúkan: „Já, en það er ljótt af þrúkunum að spyrja svo.“

Þoffia litla: „Ég veit að það er ekki þjer að kenna.“

Keuslukonan: „Hvaða flokks er ortur þess?“

Námsmeigjarnur (talar í einu hljóði): „Lambengingarort.“

veikindi
medal
krein
ekki
og strí

þer ein
verkan
þekid ef
þrýttu
umvaf
inu
mjög
aflur
og m
var
i þer
þinu

og ho
stöt
varle
þau
um
dæra
þer

Ráðsvið

blað U. M. F. Arvakur, Ísafirði.

2. útg.

Ísafirði, 10. desember 1922

8. blað

Bati.

Mennt, sem eftir langvarandi veikindi roga sjar í fyrsta skifti út á meðal annara, hafa skýr og ljós himinbrein augu, vegna þess, að þau hafa ekki um langan tíma horft á skít og stríð hversdagslífis.

Á móti slíkum manni sat jeg einu sinni í sporragni; það var verkamaður, sem jeg oft áður hafði tekið eftir á kvöldum, urillum og þreytum, í ólíkblettidum fjötum, umvafinn tobaksreyk í klefabominu. Það voru eygur undur þó að mér veitist erfitt að þekkja hann aflur. Hendur hans voru breinar og mjúkar, skeggit vel hvít, hárið var mjúklega strokið frá eumine; í gegnum föt höfundis brá fyrir hinum fyrsta heilbrigdis róða.

Hann sat mjög þægindalega og horfði fram fyrir sig. Þegar hann stóð upp var ein og hann reyndi varlega að hreyfa sig og ojetta, en hann gekk glátt stýskum skrefum, eins og hann vildi segja: *Dásamlegt!* Jeg er aflur heilbrigstur, jeg hef aflur þengit lífið. - Og

það fann jeg, að verit gekk að það sje erfitt að vera veikari svo lengi, en það hlýtur þó að vera indell að þíðast sem að nýju.

Veikindi eru hin hyggilegu en þó oft þau reitilega aðvörun náttúrunnar: Hingad og ekki lengra. Hvað gjörir þú gagnvart líkama þínum og sál? Tjúkdomurinn kemur, stríð og hamfarir lífisins gegn valdi dauðans, og svo úrolitaorustan: Sigur eða dauði. Og eftir sigurinn kemur þreytan, röin, hin högu framför - fyrsta skiftið fram á gólfet, fyrsta gangan úti með höfuðdríma, fyrsta skiftið með ánægjutilfimmingar hvarflandi voru *O, þú indala líf!* Já, jeg lífi erupá! Og augun bera ein þa merki draumlandsrins, sem maður var svo nærri í hvísumum. Já, þeir menn, sem eftir langa legu koma aflur út á meðal fjöldans, bera hluta eilífðarinnar í augun sjar X.

Stutt agrip af rögu áfengisins.

Það mætti virdast óþarft og að þera í bakkafullan lokinum, að fara

þjer að rita um áfengit, svo marg-
rinnis hefi verið um það rétt og
ritad, og gallar þess og gati skipt fyrir
mönnum.

En jég hefi í riti, sem ekki
mun vera í höndum almennings,
vekið á brot af sögu þess, og rildi mí
lílfara það þjer mönnum líl gamans.

Í kringum árið 1500 var uppi
í Sviss þegar Lékur og vísinda-
maður að nafni Paracelsus; hann
auglýsti með miklum fjálgleik
að hann hefði fundit einokunar
lífsvökva, sem voru allra meina
bót, þessi lífsvökvi var áfengit.
Ekki ber þó að skilja þetta svo, að
áfengi hafi ekki þekkt fyrir. Saga
segir, að fyrsti maðurinn sem
þjó til og drakk áfengi hafi verið
Nói, en það hafi orðið ~~til~~ þess
valdandi að hann bálvadi syri
sinum og öllum hans afkomendum.

Þessi Lékur dó inni á
veitingahúsi árið 1541, sem áun-
asti Drykkjufell. En mi fór
áfengit að verða þekkt meðal al-
menningi, og breiddist út eins og
eldur í sinu. Ekki leit á ^{hógv} ^{miki}
áður en áfengit hafi gert svo illt
af sjer, að augu margra opnuðust
fyrir skáðsemi þess, og fram komu
menn, sem vildu reyna að hefja
félbreiðslu þess. Ekki bar þó neitt
verulegt á þeirri breifingu, fyrir en
nigr Lékur og prófessor, Benjamin Rush
í Filadelphie kom til sögunnar. Hann
er talinn að vera fyrsti verulegi for-
göngumáður bindindishæfingarinnar,
og er saga hennar börð að byrja árið
1785.

Stítan þessi Lékur þjédikanti
bindindi, sem hann helgati líf
sitt, hafa mörg þúsund manna
þefad í fótspor hans víðsvegar um
heim. En langtum fleiri þús-
undi manna hafa þó orðið Bak-
uri að bráð.

Um árið 1890 reyndu menn
að reikna út, svona fjörumbil,
hve margi önnur hefðu dáið
af völdum vins síðustu 1800
ár, og haldið mönnum til, að
það myndu vera um 580 milljóni
manna, eða nálegt 6000 tímum
allir íslendingar, eða helming
fleiri en allir íbúar Evrópu voru
þá. Að þetta sje rétt, er mátt-
lega ekki högt að fullgryta, en
jafnvel þó það voru nokkrunum
milljónum minna, er það þó
gífurleg blóðbaka fyrir mann-
kynit.

Árið 1905-6 var flutt til
Íslands áfengi fyrir 385 þúsund
krónu. Er ekki ólíklegt að út-
röluvert þess hafi verið minnst 500
þúsund. Það myndi samsvara
nálegt 3 milljónum króna minna.
Fyrir þá upphæð mætti semilega
byggja 40 húsi á stað nit Fjellap-
bakerið. Fyrir þá upphæð mætti
líklega þá minna kring um 20
þozara.

Það hefi verið forit illa
með þjótaraudinu.

Þjarki.

prjeditenti
gati lif
d mams
Esvegar um
fleiri þús-
andið Bakke-

nda mem
gerumbil,
heftu dáið
tusta 1800
um til, að
580 miljóni
000 tímum
helming
þrópu voru
tí, er náttúr-
lyfta, en
nokkrum
þat þó
mamm-

r flutt til
85 þúsund
gt að úr-
minst 500
samsvara
óna nima.
ti semilega
t nit Fjelags-
upphöð málki
ing um 20

farit illa

jarkei.

3. ág.

síðan
í þjó
arinn
hefi
er e
sjáan
máli
koma

þegar
svo
bragð
sjela
er að

myn
hefi
ef or
halda

líkað

sem

er e
að

og or
er

þetta
reija
vri

Ráðsviðr

blað U. M. F. Arvakers, Ísafirði

3 ág.

Ísafirði

1923

1 blað

Húsbýggingin

Það eru nú líðin sjött tvö ár síðan þvi máli var hreyft fyrst hjér í fjelaginu. Á þessum tveimur árum hefir það verið gert, að stofnast hefir verið húsbýggingarsjóður, sem er eitt fjúruind krónur. Það er sjáanlegt að starfa verður að þessu máli, ef það nokkurum tíma á að komast í framkvæmd.

Þörf fjelagsins á húsi, er þegar orðin mikil og eykst vonandi, svo að sjálfsagt er að neyfa allra þagða til að bala úr þessu.

Fjelagið er orðið svo stórt, að erindi er að halda þvi saman, úr þvi myndi samkomuhúsi, sem fjelagið hefir aljör umráð yfir, mikið bala. Ef vit altum sjálf hús gatum vit haldið fundi þegar okkur best líkadi, þá gatum vit líka gert það, sem vit höfum eumþá aldrei gert en sem vit þurfum nauðsynlega að gera, og það er að hafa vit og við skemtanir innan fjelagsins sta skemtifundi.

Þetta er nú hit vantanlega hús að reyna sem samkomuhúsi. Það er okki vit þvi að biart að vit gatum verið

okkur bæði íprólla - og samkomuhúsi, þyr en eftir fjöldi ára, en nauðsynin á samkomuhúsi fyrir fjelagið tel þig miklar meiri. Fyrir ípróllinar verðum vit að lala okkur neyja, leikfímíssal barnaskólans og þreysla á að vit faum þann framvegis eins og hringað til. En vilanlega verðum vit að halda málinu kappsamlega áfram, þrangad til að vit höfum þengist hvortvegja.

Jeg hefi heyrð þvi fleggt að hússjóðsnefudinn hefir í byggja að koma upp hlutaveltu í vor. Jeg vona að nefudinni takist. Það, og vil skora á alla fjelagsmenn, eldri sem yngri, að stunda að þvi eftir meyni.

„Lþoi“

Tóbaksbólit

Á öllum tímum hafa fröndur þvótanna leitast vit að beina lýðnum á leitir þor, sem til dýgja og dæta, þelvis og fram-

fara leiðja, leitast vit að benda á meðul þau, sem miða til höndlunar hins mikla lakmarks lípsins - til fullkominunar hinum ófúskeuda hluta vors. Jafnframt hafa þeir bent á öfl þau og efni, sem andrjú eru tilversu manna, og miða til afturfarar efis og anda, en þeir hafa einnig bent rötur til þess að forðas þau, en í þess stað að afla sjer skilýða þeirra, sem til þroskunar miða.

Þrátt fyrir allt storf þessara manna gegn um rötir alda, skotli ein þá mikil á það, að mennirnir kumi að veita og hafa á þau hálta að í samræmi sjer við hinn stórkostlega tilgang þeirra.

Í hverjum manni búa ýmsar gjindir, en misjafulega margar og misjafulega sterkar, sammar þessara gjinda eru meðfaddar og krefjast þess, sem líkamanum er heilbriggt og mandsýnlegt. Gjindirnar þurfa ekki að vera með faddar, þor geta einnig, og eru iduglega algjörleza skapadar af mönnum sjálfum, með þri að kenna sjer eitthvát, eða neyta einhvers, sem þar situr halda ofram að krefjast, og viðkomanda veitist oft sitar eftir að vera án þessar gjindir geta orðit þroskadar sem árir hófuleikar; með þri að fullnægja kröfum þeirra þroskast þor, þroskun þeirra getur jafnvel komist svo langt að þor breyfi hinum upphaflega

húsbonda sinum í þral.

Ein þessara, af mönnum algjörleza skapadar fikur, er tóbaksgjindin; hana hefi þor einstaklingur skapad í sjer sjálfur vit nokkun tóbaks. Tengum manni finst nautu í tóbaki í fyrsta sinn, sem það kemur inn fyrir vit þaus, það er merki þess að neyða þess er ekki líkamanum heilnam. Þessi nautu sem flestis byrja á án þess að athuga sínar illu afleiðingar heimar og í trássi við skynsemina, veldur þeim oft sitar óþæginda og bóts.

Í öllu tóbaki er eitru, og þri meira eitru, sem í þri er, þri meiri nautu finst mönnum í þri. Tóbaki hefi yfirleitt stjófandi áhrif á þaukerfi, mellunguna og hjartast. Verkanir þinna ýmsu tegunda tóbaks eru mismunandi, eftir þri um hvaða tegund þess er að ræða, og verda þri ýms lifþri fyrir heilugjöri þri, sem það hefi í þor með sjer. Úti það skal þó ekki farið byr, me þri að það er alþekt, enda sjerhverjum innaukandar að afla sjer þekkingar á þri.

Þrá sjonarmiði velsseminis hlýtur tóbaksnautu að vera óþafa. Eldur og reykur, þetta bent, sem mönnum er lítið umgefit fram yfir brjnstu þarfis, er hvortveggja tekið til aðstodar vit kriddum tóbaksins sem nautuamedals, oft til mikilla óþæginda

þrátt. mörnum knir, er hefi þver sji sjálf-les. Engum i tóbaki það kemur það er merki er ekki lík-nessi naufr n þess at leitingar rit skyn- oft sitar

eitur, og i þvi er, st mörm- fi offir- i lauga- jastad.

þegunda andi, eftir d þess er yms lif- þvi, sem sjer. Ut i þjer, met enda sjer- ad afla

elsamisins vera óhafa- bent, sem gefit fram er svart- ódar rit naufr- a óþazinda

fyrir þá, sem vilja halda sjer fyrir utan svið þess. Reyk er þrátt uppi manni inni i herbergjum og úti á beruvati, varla gengur maður svo fyrir þess noru, ad ekki megi bíast við elds- og reykjarshoku framán i sjer.

Munn-tóbaksdyrkendur geta auðveldlega orðið fráfólaud; i umgengni, þótt vit aðra sje ekki ad sja, en þá, sem miðlungs háar kröfur gera á þvi sviði. Munnvatni, sem ellad er til að- stöðar rit mellinguna, er látit fara til óniglis, og þrifnadar- tilfimingu manna er stór- leza misbótt. Ef vjer hefðum ekki þess fulla vissu ad i þessum tóbaksöldu líkómum byggju göfugar sáls, þá mundi vistingin fyrir þeim án efa þvera ad miklum mun. Éu tóbaksnaufrar óhafan er búin ad þá heft á sjer i þessu landi, allgu almennings eru - sem stendur - lokud fyrir ósomanum; það þykki jafuvel "rómi ad skomun - unum"!

Ef vjer lýtum svo á beinu útgjöldin, sem tóbaks- naufrin krefur, þá hlýtur ad vakna hjá oss fyrirvitning, i hafi sijnr ekki þegar vrit til. Á árunum 1880-1918 hefi vor fátaka þjót varið um 31 milljón króna til innkaupa á þessari eifur just, og ekki nóg með þessa efuakapslegu rímingu, þjótin hefi einnig keypt harma með

heilru nokkurra einstaklinga, og sijnr hefi einu þessu fyrir hluta af velsamismedvitund sinni. Auk sijnr beinaböls, sem tóbaksnaufrin veldur, má telja rist, ad sijnr valdi einnig óbeinu bóla, þvi ad sijnr veikis mótstöðuafrit og vekur naufraríki - aðrar naufrar is reuna i skjólfarit.

Þá þjótlegu sjónarmiði er tóbaksnaufrin ból, þvi vjer getum ekki ályktad annad en það, ad sju kynslót, sem elst uppi i naufrarvölu er- leundra lasta, sje ver þor um en ella ad halda uppi heidri og velferð þjótar sijnar, og ad stafa ad framförum heunar og farseld til hauda sjálfri sjer og óþomun kynslóðum.

Þess vegna, leyjum hönd á plögum og stöfum ad útrým- ingu þess, sem miðar til hniagn- unar einstaklinga og heildar.

Þess vegna vonum vjer ad þeir tímar komi, ad ekki verði litit með velpökum á þá þessu, sem helget hafa starfsorku sijnar þim viðskift- um, sem miða til afurfarar og niverlegingar sijnar þritmitelu íslensku þjótar. Vjer vonum, ad þeir munu versti afmáttir, sem reyna til þess ad flökja þá, sem lít sju andlega þrostkatis, i neti veldra lasta. Vjer vortum þeirra tíma, ad tóbaksöldunum verði feugit annad veglegra starf

3. ág.

Ísafirði

1923

1. blátt

en það, sem miðar að hnignun
þjóðar vorrar.

Við vonum að töbaknautar-
öhefan eigi eftir að lila í lagra
haldi í þessu landi fyrir var-
andi ljósi menningar og þekk-
ingar niðilans, og efumst ei
því að ökommi tímum er vor.

Kv. G.

Afmelisfagnadurim

Afmelisfagnadur fjelagsins
okkar hefir alltaf þótt gótt skend-
um, og hefir gáfuau verið svo
að þjárbírar leggja talsvert
kapp á að fá að komast
þangað. Þar hefir líka verið
gjaldað því besta sem fjelagit
hefir átt kost á.

Þó verð ég að segja það, að
afmelisfagnadurim í veitur, er sá
lakasti að minnum dómi. Og er
mjög þjó kunnugt um að aldrei
áður hefir verið umit þáfu kapp-
samlega að undirbúningi öllum
sjerlakleza hvað snertir Ískreyt-
ingur og útbúnað á salnum.

Þúda var hann fjelaginn og
þó einkum nefndinni til sína.
En þrátt fyrir það, var þó eit-
hvað sem á vaktadi til þess
að meim vonu þáfu sanhentis
með að skenka sjer, og verið
hefir undanfarið.

Og það er samant að segja

að afmelisfagnaturim á epti
edli sínu, ekki að vera svo
opinber, að þangað komist all-
þeir þjárbírar, sem á amat
boð sakja skentamir.

Viðerum nú orðin svo
mörg í fjelaginu að attum
framvegis að geta haft okka
skentamir aðeins fyrir
okkur.

Ísland fyrir silendinga
sagði einhver matar maður,
því melli ekki eitt segja
þvaker fyrir uugmennafjel-
aga? Jóg vil í allri vin-
semd beina því til fjelags-
ins, að þessi leit væri at-
hugnað áður en másti af-
melisfagnatur verður hald-
inn.

Þjarki.

Skreflur

Móllati:

„Svers vagna eru að grálar
barit mitt“?

„Hann Jónas“

„Hefi hann barit þing“?

„Nei, en hann kastadi mold
í mig, og nú hefir hann burstat
hana af aftur, svo að jóg get ekki
kynt henni mommu það.“

1. blatt
im á epli
sa svo
komið allir
á amast
nir.
ordin svo
að ettum
haft okkar
fyrir

3. árg.

Ísafirni

1923

1. blað

A. "Heima hjá okkur er kaffit
svo sterkt að það brýtur alla
bolla, jafnötum og rit fáum
það."

B. "Éu heima hjá okkur er
það svo ónýt að það hefi ekki
mált á þri ad draguast út
um slútion á könnunni

Vinurinn: (vit sjúklinginn) "Erku
nú alveg úr allri hattu, vinur
minn?"

Sjúklingurinn: "Nei, ekki
alveg. Jeg á von á lokuin-
um að minsta kosti tvísvor-
um þá."

Olina: "Eldurdu að fara undir-
eins frá mjó göti minn?"

Hjóst: "Já, jeg er nauðkæyttur
til þess elskan min. Éu jeg
segi þad sagt, að jeg vildi fegin
leggja lífið ^{þess} til þess að mega
dvelja lítið eitt lengur hjá þí,
eu ef jeg fer ekki strax, þá
væð jeg að borga 10 aura sekt
fyrir að mata ekki nógu
sneumma i klíbbnum."

ad grálar

þing?

stadi mold
ann burstat
jag get ekki
u það."

3. á

su
gjafir
arid.
pad
hverju
komi
tilhl
filgin
allin
bama
stadi
gjafir
lorig
komi
klakk
er g
svip
mar
ad g
upp
bau
gjaf
alla
a la
su s
minn
pri
kun
blu
kun

Ráðsviðr

blað U. M. F. Árvakurs, Ísafirði

3 ár.

Ísafirði 10. maí 1923.

2. blað

Sumarkonan.

Sumarkonan, sumariðskir, sumar-
gjafir, allt sem tengt er við sum-
arið, berðis að því og minnir um
það er okkur öllum hjér á landi,
hverju mannsbarri að kalla má, kar-
konið. Og enda þótt sí baruslega
silhlökkun við komu sumarsins, sem
filgir því að vera barni í sveit upp-
alinn - sje nokkuð á annan veg miðal
barna og unglunga í þopum og kaup-
stöðum, þá bitum við þó nálega öll,
gjafut eldi sem yngri með eftir -
löngun eftir sumrinu og þráum
komu þess. Líkt og börn bita og
klakka til jólaanna, af því að þá
er gleði og gaman í völdum; á
sivpadan hátt vartis allur þorri
manna vors og sumars í von um
að geta fengið þarfir sínar og óskir
uppfylltar. Vert er í þessu sam-
bandi að minna á það að sumar-
gjafirnar eru helur íslenskar en
allar aðrar minningagjafir hjér
á landi; eins og þar eru líka eldri
en sjálfar jólagjafirnar og flestar aðrar
minningagjafir sem eru gefnar. Væri
því viðeigandi að einmitt að gefa
sumargjafir sje gert að hefð af þeim,
sem gefa vilja góðvinnu sínum og
kunningjum nokkuð til minningar.

Þetta væri þá einnig í samdræmi
við það, sem áður er á minnst,
að á eugum sína drs vortu
meun eins gjafa guds og nátt-
úrunnar til, að uppfilla þinar
gjnsu óskir sínar, þrár og þarfir.
Þins og mönnum er edilegt kafa
þeir flestis sínar sjer-óskir og
sjer-hagsmunu, meðfram, fyrir
augum; og þella kemur, einnig í
ljós í óskum þeirra og vonum við
sumarkonuna. Það fagnar því þor,
frá sínu sjónarmiði:

Sjónarmiðum fagnar því, að
von er til að geta sólt þjóry-
væðisafnanu heyrta til á djúpi,
með meiri árangri og minni
lífskottu.

Útgerðarmátturum fagnar því,
kostnaðinum borgist og arturum
aukist.

Kaupmátturum fagnar því,
að vitskiptum aukist og vörslu-
in blöngrost.

Baukastjórum fagnar því, að
von er til að vextirnir greit-
ist og ferri þurfi að gefa ekki.

Verkamaðturum fagnar því,
að þá vinna til þess að geta
bælti úr sárustu þrófum heim-
ilisins.

Þöndum fagnar því, að
vera stoppin vit þrel og hart-
indi og geta tekist að bæta

þú silt að sigjum förgum og forða.

Stouam, sem inni situr og hirtir heimilid, fagnar þvi að geta feuzit sólarglím gegn um gluggann og fyllt hirtit með hreinu lofti.

Sjúklingurinn fagnar þvi að geta frekar notið sólarvistar, er loft og veðurlag hefir meiri heiluból að bjóða.

Gammalmennið fagnar þvi að geta einu notið bressingar niðt-urunnar og ein þá geta meðtekst gjafi guds með þakkeðti og að-ðáun. Barutið fagnar að geta lyft sjer upp frá skólaværu og úmissetum, og leikit lausum þala. Yðjumatvurinn, hug-sjónamatvurinn, umbótamatvurinn, allir fagna þvi þvi að þá þá ný þakifori til að vinna með atorku að hugsjón-um sínum og áformum.

Helingurinn, slapingurinn og örygjungurinn fagna allis, þvi að þá gjörisk þeim ólíkt hjettara að lifa eflis luund sími. Þannig er það sam-eiginlegt að vit meunirni förgum sumrinn, hver á sínu hátt. Eru það er eitt, sem í þessu sambandi er á- stæða að vekja frekari athygli á. Við getum líka fagnað samar- komunni með meiri sam-eigin- legum hugsjónum fyrir augum.

Öll fjelöng, sem einhverja starfsemi háfa með höndum geta t. d. að meira eða minna

legði nýlftat gjr sumarkitina að vísu eru flest þáú fjelaps- slöf, sem inni eru uminn svo sem fundahöld og ýmsar samkomur að meira eða minna legði lögd niður að sumrinn- ten það er samt arit margt sem að sumrinn má gera á fjelagsræparius vegum. Má þar til nefna sam-eiginlega tilvinnu.

Þróttadýngar af ýmsu tegi t. d. rúnd, rötur, göngufertir, fjallfertir, kappgöngur, kapp- klapp eða jafnvel stuttar skemti- fertir víð og víð, sem margir eða fáir geta tekit þátt á eflis vild; þor eru mjög lítkeðar í Norvegi og með mörgum öðrum fjelagskap um öll norður- lönd, og gefast alla jafnan vel.

Viljum vit ekki öll gefa okkar fjelagi - gefa. Þrvaki- þá sumargjöf; að vinna sem best að hverri þeirri starf- semi, er verið getur uminn á einhveru hátt á fjelagsins vegum. Þáttum sumarið einnig geta orðið til þess að þiá okkar fjelag undir komandi tíma

Á sumardögum fyrsta 1923
Ludm. frá Mosdal.

Farfuglar.

Éinnítt mí, þegar við ná-
umst hit indala vor, þegar
höpur af vöngjum gestum
eru á mi á leið til stranda
vorra, minnst ég litillar
fráagnar um farfugla.
Hlútt er svo:

Maður, sem ferðast hafði
ákaflega víða var einu sinni
spurdur hvaða endurnám-
ingur þá ferðum sínum
hann heldi kerastar og hug-
nemastar. Hann hlaut að
hafa sjóð svo margt á ferðum
sínum í fjörlegum löndum,
að honum hlýfi að vera auð-
velt að segja frá einu eða
öðrum afvikum sem hefði
verið sjerlega hugnaut eða
hrifandi. Hann sagði
stundarkorn, hysaði sig
um og sagði síðan þannig
frá:

„Ég hef sjóð fjörlegar
þjóti og ræki, stótt auglit
hit auglitis við náttúruöflin
í öllum þeim hálförum,
sýlt um hit dsta haf gegnt
app á há fjöll og klyfít
kletta. Éu ekkert hefði eins
hrifít mi eða festit svo í
míni mínu eins og at-
höfu ein, sem var vitni
að í ströndum Afríku: þá
var um þá leyti sem fugl-
arnir fara að hysa til að

hverfa aftur frá suðlegu strönd-
unum - eftir vetrardvölinn þar-
til norðlegu, bjötu sumarklein-
lynnanna. Í stórum höpum
söfndust saman við hafit. Horni
maður þangað niður að strönd-
inni snemma morguns, sjer
maður smáfuglauna öllum kafa
við að ferðina sig eftir höld
mótturinnar. Þeir skvöldruðu
hátt og straks og þeir voru ferð-
binnir lyftu þeir sjer allis til
flugs á vöngjum sínum einu
vöri kvakandi kvöðu sína, og
höfu ferðina yfi hit breiða
haf, til hinna fjörlegru stranda.
Éu komi maður niður til same-
stadar um höld, sjer maður
sig, sem í i fyrstu var til
að undrast yfi, þri að þannig
sötu mi aftur þeir sömu fuglar,
sem búast mátti vit að veru
komin margar mílar áleitit.
O, hve þeir litu mi öðruvísi-
it! Þreittis og veselddearlegis
skridu þeir mi eftir strönd-
inni. Von mi og þrek, sem
í þeim leji að morgni, vitlit
mi að mestu horfit. Sjer var
þá gjótt að þetta voru þeir ves-
salingar, sem ekki höfðu haft
þrótt til þess að komast alla leit
yfi hafit breiða. - þeir undu frá
að snúa vit og segna sítar.
Dag eftir dag endustöku fugl-
arnir hitraunina, og í hvegin
kvöldi signdust þeir verða mátt-
lausari og milturboigðari. Éu svo
var þá einu morgun þegar
þeir dlhdu að fara aftur, að

stór hópur vað- og seud-
fugla kom svifandi á sinum
sterku vængjum, þeir tóllu
sjer snöggvast á ströndina, áður
en þeir lögðu upp í stóra áfang-
ann. Og þegar þeir hófu sig
upp aftur, sá jeg sjón, sem
jeg gleypni aldrei: Á baki
hvers hinna stórn fugla sat
lítil fugl, hún var órugglega
lagt í stat í langferðina til
hinna þröðu stranda, sem
smáfuglarnir af eigin vamm-
leiki hefðu aldrei komist
til." Þannig sagdist þóð-
manninum frá, en mér sýndist
að þetta fyrirbirtu úr djúru-
virkni, ekki einnig að eiga
heima í mannheimum.

Öll erum vit í leið-
augri í gegnum lífrit og gelum
sagt eins og skáldit: "að
einu vit erum hjá að eins
um stund, en eignum annars-
stadar heima". Éu sje þvi
þannig varit, þá skum vit
að lora af vængjóðu verum-
um, hvornig þeir sterkari eiga
að hjálpa þeim veikari. Það
sem einn ekki getur á orkat
geta hveir auðveldlega eða
fleiri þá munu stórir og smá-
ri fljúga yfir hit okyrra haf,
sem skilur rönguna frá grófinni,
og þá mun landtakan örugg á
skönd lífins hvaran vit þurfum
aldrei að hvefja til annara
stranda

(þýtt)

Hjeradsþing.

Hjerads sambands Ungmennafélaga
Vestjarda 1923

"þess er getit sem gest er"
segi gamalt málteki, og það
er á margan hátt vísingandi
að svo sje. Þannig er það all
mikilsvert að getit sje um
stöf, framkvæmdis og samkomu
sem gnes fjelag hafa með
höndum. Selur það oft ortit
til skemturar fyrir þá, sem
með hafa verit eða þá aðra
sem skipast vilja, og þó eink-
um til mikils fróðleiks
fyrir komandi tíma, er sápa
skal rögn eða upplýsing-
um sem vit þurfi, fjelög og
starfsemi. Þetta þv un-
mennafélögum ekki sist,
að geta og geima skráðar
minningar um sem flest,
er á þeirra vegum gerist.

Hjer er þá frá þvi að
greina að U.M.F. Vestjarda
háðu ársþing sitt hjá að
Fráfirti, dagana 27. og 28. maí
1923. Éu það vor þriðjudag
og miðvikudag, þá er nokk
eru eftir þilmasumudag
dagana áður höfðu komist
til stadarins allir þeir að-
komumenn, er þingit skyldu
sokja, og mi skulu taldi og
rögd þáin leiti á til orin-
ari skýringar. Tystur ber
að nefna Björn þá Kúpi,
þvi að hann er formaður

sambands þessa og forseti þingsins. Hann er aðalheimari við Nuprskóla, kveppstjóri og hann er sövit einni og sjálfunefndarmadur og m. fl., sem eigi verður hjá kalit, - og ungmenna-fjelagi meiri og fremri en flestis meira aðrir. Hann var Kristján Davíðsson, bóndi að Nedri-Hjardardal í Dyrhól (sem ni er kallað að Bakka); hann hefur verið fjórhúsi sambandsins lengi. Þridji er Hákon Jónsson frá þeim bæ sem Gardur heitir, - þar sem Þogi er upp alinn - stórmaður er hann og sterkur, og smítur göður, en fáður og litit framgjarn. (Allir von þessi meira frá U. M. F. Njarkveppi. Þá er næstur maður sá er Bjarni heitir og er Þórnsson, hann er skrifari sambandsins, og hefur verið um langan tíð hann er mikill maður vexti, svartur og sviplegur, hann er bóndi að Alfadal á Tuggjaldssandi, ráðandi maður í sínu bygðarlagi og húsbóndi í sínu heimili. Hann er fulltrúi U. M. F. Vorðlönur á Tuggjaldssandi, þá er Ólafur Steingrímsson frá Dalshúsum; hann var fulltrúi U. M. F. Framan í Valþjófsdal. Ólafur er búfróður og bóndefni, sprákur maður og spengilegur, og spilar og syngur hvar sem hann er komi-

inn. Þá er næstur Ólafur Kristjánsson frá Kirkjuból: í Bjarnardal. Hann var fulltrúi U. M. F. Breiðablik í Bjarnardal. Hann er lægur maður og litit eitt kynlegur, skáldmáttur og skáldfróður og allfróður fremur en flestir meira aðrir. Þá var Stefán Pálsson frá Kirkjuból; hann var fulltrúi U. M. F. Örnundur. Hann er óhull og kappmaður mikill, og ungmennafjelagi mikill og göður, og hefur lengi verið formaður í sínu fjelagi. Þá var Halldór Þorvaldsson, bóndi að Þoppstöðum. Hann var annar fulltrúi U. M. F. Örnundur. Hark hefur hann búfróði og er gildur bóndi og göður ungmennafjelagi. Þá er að nefna Guðmóður Jónsson frá Vedráð. Hann er bóndabóndur og samvinnu eins og fleiri Þingfellingar, vonur maður og fróður sinum; ungmennafjelagi mikill og formaður fjelags síns. Þá eru þeir allir báðir, er að verstan von. Er ni næst að nefna þá, er að nefna konu: Kristján heitir maður Kjartansson frá þremur-Húsdal. Hann var 1. fulltrúi frá U. M. F. „Þróttur“ í Húsdal. Hann er kunnur maður og vel máttur, einnig hann öllu í sem, búmenntu, kaupmenntu og iðmenntu, eða úþróf. Bjarni Jónsson frá Bakka í Húsdal var 2. fulltrúi þessa Húsdalings,

Stundar hann sömu stöf og Kristján, sá er áður var nefndur. Hann er formaður U. M. F. "Fróttur" þá er að nefna þann mann, er leyst var að kominn, en það er Þóður Haflítason frá Bakka í Langadal. Hann var fulltrúi frá U. M. F. Skuld á Langadalströnd. Hann er formaður þess fjelags síðan Jakobine mist við. Hann er ungmenningafjelagi góður og þrautreyndur til þingferða. Nú eru einn eftir þeir sem hjer voru fyrir og fulltrúar voru fyrir U. M. F. "Arvakur", þeir meim voru: Elías Halldórson. Hann er öllum fjöfíringum kunnur jafnþó komum sem hörlum. Hann hefi það fyrir aðaltesif að bóka skuldir viðskifti manna. Hann er leikari og leikfjelagsformaður og jafnan mikill foringi í öllum gleðskap og mannfagnaði. Hann er varaformaður "Arvakurs" og fyrrverandi formaður og öðull maður til allra fjelagsstarfa. Þá eru Kristján kaupm. Guðmundsson, góðkunnur maður og gáttur, melkur og margþóður og að mörgu fyrirmynd annara manna bæði síðan fjelags og innan. Síðast skal nefndur Guðmundur frá Mosdal í Örnudalshöfði, sem einnig er kallaður "Gvörður". Hann er mörgum manni kunnur; ljótur maður er hann og litill og þó vit margir höfi. Hann er gamalkunnur ungmenningafjelagi og

formaður fjelags síns; röggamur og ráðgjafi, svo að mörgum þykki meira en í höfi sje.

Þá eru aðalfulltrúar þingmáls haldis. Þf varafulltrúum sat og að nokkru á þinginu Jón Kós, einnig þá frá U. M. F. "Arvakur", hann er snar maður og drifandi til allra framkvæmda og ráðgjafi "Arvakurs" til allra íþróttamála.

Fylgji nú næst hjer á eftir að geta um þingstöfina sjálf.

Frank.

Landþingur

Böndum sem átti að biveka:

Ála morguns tók keiting þjá og orf, lagdi á öl sjer og gekk á engi til að slá. Átti böndum nú að sinna bivekum heima í kennum. Fyrst vildi hann þá stokka smjör, en er hann hafði stokkað um stund gjörðist hann fyrstur, og gekk niður í skjallaram til þess að ná sjer í skjallaram til þess að ná sjer í öl. Næðan hann var að láta reuna í ölbollam heyrði hann að svínit var komið inn í búið. Hann stökk áleitio með þappam upp ölbollam i bændum upp skjallaram sem fljórt til þess að sjá um að svínit velti

röggjarnur
 röggjarnur
 sje.
 rnar
 vara-
 lkur á
 imig frá
 hann
 fandi
 ada og
 us til
 hjer á
 ing -
 uk.

ekki um stroknum. Þessi þegar
 upp kom, sá hann, að svínid
 hafði þegar velt stroknum um
 og stóð og sleikti rjómann af
 kappi, sem flóði út um gólfið
 Varð hann þá svo reitar að
 hann gleynði alveg öllumnum
 og stókk eftir svíninu eins hratt
 og hann gat. Hann náði
 þri í dyrunum og gaf þri svo
 duglegt spark að það lá
 skindaukt, þar sem það var
 komit. Nú mundi hann ekki
 að hann var með öllum
 kappum í hendinni, og flytti
 sje affer niður í hjallaram,
 en þá var ölluman algerlega
 lóm

(flytt úr nokku)

verka:
 k kaling
 sje og
 lá. Illi
 biverk-
 Fyrst
 a smjör,
 kad um
 þyrstur,
 ram
 skjall-
 á sje
 in var
 ollann
 var kom-
 um stókk
 in öb-
 upp hjall-
 art, til
 nit velki

4. ár

Na

mi

7
M

la

m

pa

N.

hug

var

fo

i

mm

fa

la

fo

ep

sa

er

var

ef

hu

St

ala

hja

ad

in

N.

Ráðsviðr

blað U. M. F., Arvakur; Ísafirði.

Ríksfjörn: Guðm. frá Hósdal, Elias Haldorsson, Kristj. Guðmundsson.)

4. ár

9. Mars 1924

1. bláð

Heilönn.

Óarna fjelagar!

Hóksins vaknar
mí Ráðsviðr aftur, eptir langan
og veran svefn.

Margt hefur sked meðan hann
lá í dvalanum; og ormt halsvert
merkilegt, en hann lætur sig
það litlu skifta.

Hill hann sem minnst um annað
hugsa en það, sem þetta fjelag
varðar.

Þó að ógmislegt hafi verið við hjert
í þannum, sem embels er vert,
minnu rögu margir verða til að
fjalle um þau mál, þó að hann
láti þau afskiptalaus. Mun hann
því nú sem áður - og eins og í
upphafi var allast til - einungis
hala við fjelagsmenn, þegar þeir
eru samansafnaðir í fjelaginu og
væntir, að honum verði þengir þau
eftir til meðferðar, er halda megi
hugum þeirra saman.

Heilir hann því nú á fjelagsmenn
alla, komi sem harða, að verða sjer
hjálpleg í framhúnni og skygja að því,
að hann geti orbið fjelaginu til
ánægju og uppbyggingar.

Að svo málum áriar hann öllum

vinnum sínum árs og fríðar; og
hefur vonglænt göngu sína.
Ríkisfjörninn (E.H.)

— " —

Ánshólenok saga

(Hanslega fjöldi í dómstúri)

Þerramaður nokkur efndi til
mikillrar veistu. Leypáhelds
fjörninn hans hafði gfrumgjör
með öllum veislumyndir þuningnum,
og hann var kátari og gladari
en hann hafði áður verið, einnig
gladdi hann sig gfr þvi, að sjna
gestunum og hískónda sínum, það
haganlega og fallaga öllu var
fgrirkomid.

"Þerra," sagði hann daginn áður,
"þetta verður dýrdlegri veisla en
nokkur hefur áður haldið; - jeg
hlakka mjög til veisludagsins."

Veislumorgunninn var ranninn upp
og ald var tilkúid. Fardurinn var
alsettur angandi blómmu, þvi
sín vörn hald með is, alkonar
krasingar var þar að líta, og
indelir ávexir voru þar í
gullskálum. En - þá kom
hinn byggir fjörnir niðar byggdur.
og tryggur fjólandi til hískónda
sins og sagði: "Þerra! gef þú

mig lansa; leyf þu mér að fara
hjá þan mi þegar." Nóbóndi hans
horfði á hann og umdráðist mjög.
"Vilt þú fara hjá þan? Minna!
En veislan? Og gestirni?"

"Jeg hef hugsað um það all herra,
en - jeg grætt þú yður, leyf þu mér
að fara mi, og jeg bíð þú enn fremur
að lána mér fjólastru hestinn yður,
Svo jeg má til fæðingarskólar minns
við lauda hafi þú fyrir kvöldis. Þar
vilt jeg lýna mér á heimili þessa
minna."

"Fáðu, og fríður sje með þjer,"
sagði Nóbóndi hans, "hesturinn er
þinn, jeg gef þjer hann, en seg mér
þjer, hvað veldur þú, að þú svo
fjóllega ferð frá mér og minni
heimili."

"Herra, í fersalu þjanna í gáðinum,
mælti jeg engli lauda. Hann
horfði á mig lengi umdráðlega augna-
ræði, sem þú mér gefnum mör og bein
- jeg sa að hann alláti að finna
mig, þessvegna vilt jeg flýja hjá þan."
Nóbóndi hans lét hann fara,
og bjóst sjálfur til að taka í
móti gestinum.

Hann gekk um í gáðinum, og er hann
kom í fersalu þjanna, sa einnig
hann þar engil lauda.

"Fríður sje með þjer" sagði gamli
máðurinn, "er það jeg sem þú
vilt finna?"

"Hæ, hvort þig sje minni af þínum
alþingjum, jeg á þingst ekkert siandi,
aðeins á jeg lóð þjer um gáðinn
þinn."

"Þú mælti þjer minnum áðan, seg
mér, hversvegna horf þú á þan

með augnaræði þú, er hann var
svo skelfur af?"

"Jeg horfði þessa á þan," sagði
engill lauda, "jeg átti ekki von
á að mala þann hjer, þú í
kvöld hef jeg fengið skipann um
að saka þan í heimili þessa
hans við lauda hafi þú."

Gamli máðurinn hneigði sig og sagði:
"Það sem á að ske, skedur! Allt
mafr veri lofað eilíflega." ---
og engill lauda fór til
lauda hafsins.

X

Bautasteinarnir.

Þvert, sem ver skuggumst um
í þinni lifraru nátturu, sjáum
ver ud lifandi lif er ud meztu
líti endartekning í lifi ná-
ustu partidar, og lif þinnar
nánustu partidar, með endur-
tekning í lifi nánustu partidar
þar áður.

Maldin er kálld mæðin
jurtaríkisins. Adal náringur þinn,
sem lifandi plöntur taka til sín
er þaðvegjinn er rotnaður
jurtalífur. Hvar lifandi plöntur
þafa búið í þessum þjer nið-
ina með þan að umbreita þinni
lauda nátturu í sjálfar sig og
svo leggja þar einnig líkum
fram þjer þannandi þú sem
andunnin er þjer þannandi
plöntur. Þar, sem jurtaríkisins
lifa myndar djúparíkisins, þá þafa
þinnar partidar og plöntur, sem
löngr eru lifar, verid úmáandi

þar óveðuga þanda, sem með þau
þafa þjallad, eða í ein þvegn hátt
með illri og ísri legri með þerðlyá
yfirgagns seggjum allanora.

Vindur, undi þessu aldri þöfum
nei aller síva skirt elmi sem þekt-
ast et vand og, sem nei aller-ja áll
skitjam og þektjam en það er
með þerðin í þenningu Jesa þra þess-
net.

Þrum kristinn þefir, svo að segja
straz þess þ kenningsum eftir
þer, sem þin held að urrið þefir
sum þidat annar, og þannur þinur
heldu í þessu á þessu einu, með
þau að hlada ubanum þenningsum
óþess þessum og þessum setningum
og leggja í þess þessum aðalíherst
unna. Þannig á þess ómitt og
ómitt inn í þessu einu þenningsum
annar óþessum, svo sem þess þess-
ingur þenningsum, glóþunur þennings-
um og síðast er stóki ást, þess síð-
spüllandi þenningsum að meðurum
rið þessum stóki up urkunum.

Það er erfitt að þess, svo að
þess þess þessum þessum þessum
um er þannig þessum þessu þess
þess þenningsum þessum, og þess ást-
mindi laga þess oft þess þessum
þess þessum þessum þessum
er þess þess þess þessum þessum
þessum að þessum ulla og þessum
þessum sambíð.

Þann þessum veitast svo þessum
um ást þessum þessum þessum
þessum þessum er er þessum þessum
undir þessum þessum þessum þessum

Það er þessum þessum þessum þessum
dag í dag þessum þessum þessum
svo sem þessum þessum þessum
þessum á þessum þessum þessum

undir þessum í þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
er þessum á þessum þessum þessum
þessum þessum þessum er þessum
þessum þessum þessum þessum

Það er, vinnandi að þessum-
þessum, sem þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
og þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum

Þann þessum þessum þessum þessum
er er þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum

Þessum og þessum þessum þessum
og þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum

Vindur, undi þessu aldri þöfum
þessum nei einnig þessum þessum
þessum, er það er ást þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum

Þessum þessum þessum þessum
veitast þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum

Þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum

á þessu einu og reyndar öllum slíkum
mynnisvörðum og þad jafnvel áður en
aug þeirra eru orris leiddi í andlita
brennd þar skendur skrifid.

Þessi, sem vinna vel eftir krif-
um gáðrar sara vistar og allra stjórka
í þessu ástæðga góðfjarnar til að gæta
notid þess þess er þessu var skilid, mynning
allra slíkra manna mun ávalt vera
sálar megin.

Þessi lífurn eru miklu hláfi lúka,
spjallid, ad hreifi leika skorti og þess
skta um ad kennd, þessu var þessu meik
skamb, þessu voru egin viljaleysi og
íttalaleysi, og þess ad þess þessu
á þessu þessu í þessu sem í gæt um,
ad mynning þessu og vdi úttop sálar megin
þessu gættur vdi þessu flek orðid ad miklu
meira lídi, þessu en vdi erum spæti
sktum vdi þessu þessu þessu
vilja þessu þessu um gæti stíll í vdi
þessu ad spæti gæti skilid all, þessu var
notkalei gæti.

Þessu þessu, almennum,
gæti vdi þessu, ad gæti þessu og þessu
skilid þessu.

Stálþjón Þessu

Stál þessu ad þessu í ræðuformi.

Þessu þessu oft þessu gæti á
þessu H. M. P. Þessu, þessu
skilid vdi þessu þessu ad mynning
málþessu þessu.

Þessu þessu, eins og þessu mannum
er þessu, þessu þessu ávanga,
og eru þessu þessu þessu ad þessu
mál þessu ad eins up í þessu
mannum, og er þessu þessu ad þessu
skilid skilid, sig á þessu þessu
sem þessu gæti 100 þessu.

Þessu þessu ad þessu, þessu
þessu með þessu þessu þessu
gæti almen þessu til þessu, þessu
vanti þessu manna, þessu vdi, þessu
þessu skilid þessu þessu mi 10,
þessu þessu þessu.

Þessu þessu til þessu þessu
vdi þessu manna, og ad þessu
mynning með sei málþessu þessu,
eða þessu þessu ad þessu þessu vdi
á sig og þessu í þessu.

Málþessu þessu vdi ad minna
vdi þessu þessu, þessu þessu gæti
manna þessu þessu, og þessu gæti
til vdi þessu þessu og þessu vdi
þessu með mál ein þessu á þessu
um, í ræðu þessu.

Ad vdi þessu vdi í þessu ræðu
vdi þessu "Þessu" ad gæti þessu
þessu til ad vdi þessu þessu mál
þessu þessu "Þessu", þessu
vdi er þessu vdi til þessu þessu ad
þessu ræðu.

Þessu

4. ár

un
fa
ha
hje
stje
ka
Og
ka
ha
un
alk
af
3
var
af
sijn
un
hou
ka
ge
rid
nav
mo
og
eiga
votu
for
nje

Ráðsviðr

blað U. M. F. Arvakur, Hafnir

4. ár

11. Maí 1924

2. blað

4) Kanungsmyndlin (Saga)

Það var einu sinni kanungur, er var svo vandur, að allt fálkt í ríkinu var hrætt við hann. Hann var einnig mjög hjólmáttur, svo að þeir sem stjölluðu hann nágu ríktis kannast oft til ands og valda. Og með því að allir áttuðust kanunginum svo mjög vegna elsku hans, þótti enginn að benda hann á gall hans, en hann sá þá ekki sjálfur, og þannig ljélt hann áfram í elli sínu.

Í héliinu var stór salur, sem var þrjú hundruð stórum myndum af kanunginum; þar var hann sýndur í allskynar stöllum, ungur og fullorðinn; þar var hann í fullri líkamsskerð í öllum kanungskráðunum. Sláandi, gangandi, stígjandi, liggjandi, ríðandi, skandi og siglandi, þannig var kanungurinn sýndur í allan mögulegan hátt, er málaraum og kanunginum fálki bestur siga í það og það skifti. Áður en voru allar myndirnar þannig, að þar sýndu ekki kanungurinn óþíðari né óhófinglega kanunglegt líti

lit, en hann hefur í sam og vera, het us þrost á móti. Hænt var þitt, augun bjóð og fógur, þrjú hundruð litur, vöxturinn háir og hennar leger - og myndirnar voru að öllu kanunglegar. Fíllit var milt og fál af blíðu. Engin af myndunum sýndu kanunginum sínu og var í sínu sjálfrá mynd, sluttan og digran, með þunt og rítt háir, hvítt að lit, þátt augu, rautt andlit, og allt illit hans bar velt um heimstú og var þannig ielmarnelegt "þegar frídasti maður í heimi, og þegar alla að láta málka mig einu sinni eru", sagði kanungurinn. Og stax var aðstoðgjafinn kallaður fyrir herra sínu til að taka á móti skipunum hans.

"Káðu stax í þagasta málara sem sagði fara af, til að málka mynd af mig; það er einu fyrir sína eru í salinum", sagði kanungurinn.

Ráðgjafinn ljétt stax bót gengi í allar áttir um að málara, þannig er þagastur þessi og eftir langa máttu létst að finna hann.

Málarnir var af esluskeidi, en hann máladi svo felleja myndir, að enginn gat leikst það eftir.

Og það var ekki einungis yfri and-
litsdráttinn, sem náði á ljónflit,
heldur var einn og sálin spegladist
í hverjum drulli myrðarinnar,
svo að hver maður gat sjátt, hvort
máðarinn, sem myrðinn var af
höfði gótan eða vandann manni
að geyma.

Þegar máðarinn heyrti, að hann
ekki að mála hannum, það hann
um undanþágu.

„Hvada slúður er þetta“, brýkkti
í hannum þann reitum. „þú
skalt gera það, eða ég lét hálslöngun
þígi; - umi gætur þú velitum.“

„Þá bíð þú að einn þess, að
enginn hefji leyfi til að lila á myrð-
rina, fyrr en hún er fullgerð“, sagði
máðarinn.

„Svo skal vera“, sagði hannum
og hugaði með sjálfum sjá:

„Þessi máðari er miklasur allra
máðaranna, sem mig hefja mála,
hann allur að gera mig og allmitt
fólk undrandi með meistaramerki
sinnu, þegar það er búið.“

Því það varð hannum að sjá
daglega fyrir lífi máðaranna, er
vann að myrðinni aft marga
tíma á dag. En enginn fíkk
leyfi til að koma þar að máðan
hann málaði, og í hvert skipti sem
hann hálta. Sveipadi hann myrð-
ina í pappir og lét hana með sjá.

Það var í rann rjetti merkley
myrð, sem máðarinn sniáld
of sniáld náði á ljónflit, þú í
hvarje striki og línu, hann greini-
lega í ljós línd varða ged hannum,
eða rannar bati hans yfri og

innri maður; svo meistaralega
var myrðinn gerð, að hún signdist líf-
andi.

Því þú sem máðarinn varð
nær þú að ljúka átt myrðina, þú
hraddast þó hann að verða sem lífa átt.
Hann vissi hvern mann hannum
hefði að geyma; og hann mundi
vara lífa hannum, heldur þvort
á móti velja sjá hvern hefji-
legaste dauðdaga.

Þinn dag gekk máðarinn fyrir
hannumskáselti hveigi sig og
sagði:

„Nú er myrðinn búið, yfri
hálign.“

Hannum varð glæður vit
og þagði:

„Láttu einn í sálinu þjónna
til hlíðar og bíddu minn þar; ég
vil vera einn að skoda myrðina,
áður en ég lét öðra líla hana aug-
urn. Því á minn ég launa þess
eins og þú hefji til umvit.“

Máðarinn miklasti, þú hann átt.
atísl, að hannum yfri svo reit-
ur, að hann mundi taka sig af
lífi undis eins í bráði sinnu.

„Ég gat ekki annað; ég hefji
aldrei bert að ljúga eða snjóðra, og
það er gott að hannum einn sinni
fær að sjá, hvernig hann lílar átt
í rann og veru.“

Svo gekk hann einn í sálinu til
hinduannanna, sem bítu með áprey-
stis líkslokum; þú geyma um
gólfi, hveitendi hvar að ötrum og þrofu
á máðarann þaga e slót einn sjá,
áin þess að láta sig þetta nokkun skipta
Hindumennirnir þortu ekki að tala

tal hans af því að þeir vissu ekki, hvort konungi líkoi vel svo illa.

Þannig leit ein stund og örmus til og ekki ljel konungurinn veitt til sín heyrta.

Síðan fã einlverri enda á þetta apnadi málavinnu dymar og leit með varýgd inn. Þu hve undrandi vord hann ekki, er hann að konungu sitfa þar vit bori og grala beisklega.

Málavinnu gekk til hans.

Konungur leit upp og sagði:

"Ja, þu hefir gjelt fyrir þjes, svo ljákur og illmannslagus er jeg, og alrei þyr hefi jeg milar það, en mi hefi jeg í fyrsta sinu ~~siglinga~~ sjet hvornig jeg eiginlega lileit þessir málavinnu, sem þafa málavinnu, þafa allir smjadrar fyrir mig og alls ekki signd mig eins og jeg er; en jeg vil bys aftur ekki vera vandur og þu hefir signd mig og þafdu þakkt fyrir að þu signdir mig mitt samna andlit"

Upp þá þessum olegi þreytli konungur um sinni; hann vord góður og vinveillur allum; dæmdu stjallala dáma og stjórnaði ríkinu með röggæmd og sama, svo að allir undansjór með stjórna hans. Þu frítur madur vord hann seint aldrei; en er sama málavinnu maktum árum sita málavord aðe mynd af hannum, sögdu allir, er þau þana:

"Nei, sko, hvod þessi mynd.

er fallleg." Þu það besta er, að hann er mikit betri í raun og veru og það eignum vit all málavinnu að þakka"

Lauslega þjett
3. lbt

Næstu 11 blaðsíður eru auðar

Langa eta for Ráðsviðrurs

Þvítt er nú langt tíð síðan að Ráðsviðr hefir gjört for sína meðal fjelagsmanna. Valda þús yms vandræði og er þó sál gjalps hans skuld. Helst er það fyrir ónagan dug þeirra er honum skylda veita fullfingi og fararþing. Meðal þess tíðs verður að geta sveggja filgi systkina er brúðstól hafa er heita Vilgi og skylduorkni- og hafa löngum adur góðkunn veint.

Nú er það kunnugt að Ráðsviðr var á einni tíð raddirn svo sem skuldborveinn Árvakurs og þar með skyldi hann vera góður þadberi hans og raddirnauter.

En síðan Ráðsviðr sá að eigi var honum tíð velti, eigi sömi synder þá kom hann til fundar við Árvakur og mælti: Nú gjört tíð vort lítils ríft. Uggvir mig að sí ótingan er ómennska hefur hafi kvíllad þat edur ein hver annar vunder faraldir muni þvi fjör vinnu. Sagdi hann og þar með að eigi mætti hann drada fadleit sínum í fjelagsmenn nje þann vistar á þad þera væri honum einigum styrker tydar framfar þeim er nú gædirt.

Árvakur mælti: Þetta má salf vera ok er þó illt. Jætt, en nú stefnum, var samant til þing þess er fundur hefur og munum vjer þá theysta tíð og kanna.

Þá er þingit var svo akvídirt og setja skylda komud þes adens þvi manm líðaldir. Því þer njeir þetta að óvönnum kvat Ráðsviðr.

Næstu 31 blaðsíður eru auðar

Í áratugi höfðu þjóðirnar, sérstaklega Spánverjar og Portúgalmenn, reynt að sigra þá (örðugleika) miklu þraut að komast alla leið kring um jörðina, og það varð portúgalskur maður, að nafni Magellan, sem vann fyrstur þat frægðarverk sem gerð hefur nafn hans ódauðlegt þó honum ennist ekki aldur til að uppkæra laun sín. En þegar skip hans "Victoria" kom til Sevilla árið 1522, eftir þriggja ára leiðangur, var þrautin unnin.

Ferdinand Magellan var kominn af efnasmárvri aðals-
att. Hann fæddist árið 1480 í portúgölskum smáa, Texas Montes
og höfðu ibíar þessa bojar frá gamalli tíð heft orð fyrir festu
sinn og ofdrifsku. Á unga aldri var Magellan sendur til hirtar-
innar í Lissabon og fékk þar góða kennslu báði í landafræði og
reikningi. Einmitt á þrið tímabili átti Portugal marga duglega
landkönnuði. - Árið 1505 gerðist Magellan sjálfboatalídi í þægi herferð
til hushindlands. Var hann 7 ár í indverskri herþjónustu og fékk ótal
bætur til að sýna snarræði sítt og dugnað. Þrátt fyrir sín dæðriku
verk leuti Magellan í ónát hjá nýjum herkonungi, Alfonso Albuquerque,
sem tók við stjórn árið 1509, var sí ónát útaf herferð sem misheppuðist
og Magellan hafði áður ráðið frá. Árið 1512 fór hann þri aftur heim
og tók árið eftir þátt í herferð til Afríku og fékk á þeirri ferð spótstungu
í hnjót og var hallur upp þá þri. Jafnvel heima í Portugal signdi
þáverandi einveldiskonungur, Emanuel, honum megra óvináttu og
vildi engu sinna uppástungu hans um rannsóknarferð til Molukka-
eyjanna. Magellan tók þá til sinna ráða, - gerði lagalega opinbert
að hann skipti um þjóðirni og gerðist þegn Karls 5, Spánar-
konungs. - Þetta var leit seon fleiri portúgalskris afþaksmenn völdu
hl að þá máluu sínum framgengf. - Eftir ótal erfittleika fékk
Magellan að lokum keisaralega skipun, þann 26. júlí 1519, að hann
skyldi stjórna fyrstuhugadri landkönnunarsferð. Skipafloki Magellans
var engar veigum þrautur til langferða; voru það fimur mothrir
og gamlir hallar. Lönnuleitis var allur útbúnaður ófullkominn,
eins og gerðist á þeim tímum. Nöfn skipanna og smálestatala:

Trinidad 110, undir stjórnu Magellans, San Antonio 120, Concepcion 90, Victoria 85, Santiago 75. Í skipunum voru 230 manns. Auk Spánverja voru þarna: 25 Ítalir, 20 Portúgalir, 10 Frakkar, einn fremur Þjóðverjar, Englendingar, Fríkkir, negrar og Kalajar. Það þurfti íslamandi elji til að stjórna svo mislíkum flokki, enda báðu margir eftir bakfari til að sækja yfirmann sinn. Áðins einunn skipgjafi, Lerra, var heypfandi. Mítal hinna lærðu, sem tóku þátt í ferlinni, var Ítalstur maður að nafni Antonio Figassetta, og honum á maður að þakka flestar þásagnir um þessa, þó þar séu ef til vill nokkið úkjublandnar á köflum.

Árið 1519, þann 20. september, lagði flóttinn til hafs og stefndi til subvestars til Íslanaríeyjanna. Magellan sögði svo fyrir að fornahúskipit skyldi sigla í þarabroddi og hafa ljós í afturstafrni að nokku til, svo hin mislu ekki sjónar á því. Frá Íslanaríeyjum var haldið suður með Afríkuströndum. Uður var óhagstæll, mólbyr og ~~þor~~ regn; hélt það í 60 daga. Skipstjóri Partazena í San Antonio gæti uppreisn um þetta leyfi, og neyddist Magellan til að selja hann í bönd, en það hafði aflur á móti stefandi íhrif á mannskapinum. Nokkru fyrir sunnan miðjarðarlínu var stefnan tekin til vesturs, og 29. nóv. náðu þeir strönd Brasilíu nálægt Pernambuco. Á leiðinni yfir Atlantshafit sáuum við margt einkennilegt, segir Figassetta. Þegar kyrt var sáust stórfiskar synda kring um skipin. Fiskar þessir hafa hráðilegar tennur, gleypa heilan mann í einum bita. Við reiddum þá á járnrókka, en óalir voru þeir. Þrax og kornit var til Brasilíu fengu þeir sér matarforda, sem þórf var á eftir eopita för og hardan kott. Figassetta segir svo frá að þar hafi þeir gert góða verslun. F.d. fyrir einn öngul og knif fengu þeir 6 hánur - og tva gæsir fyrir eing greiðu. Fyris smá spegil og skari fengu þeir svo mikinn fisk að 10 menn börðuðu sig sadda þar af. Verslunin var öll þessu lík. Brasilíumenn eru hvorki kristnir né hjáquðadýrkendur, heldur trú þeir ekki á neitt. Þeir ná mjög háum aldri, 125 og jafnvel 140 árum. Búa þeir í löngum kofum; oft um eitt hundrað manns með konur og börn í einum þoilikum kofa. Ná ímynda sér kyrdina þar. Dökkir, berir og óhreinit líkjast þeir helst þúkum. Stundum börða þeir mannakjöt, en aðeins af svinum sínum, og er það af gamalli venju, sem

eftir sögu er þannig til komin: Einu sinni misti gömul kona einkason sinn í einhverri skaru. Nokkru seinna náðist þanamaður hans og var farður fram fyrir gömlu konuna. Hvasandi af heift rjedað hún á mannum og laði tönnunum í öxl hans. Slapp hann þó úr klóm hennar og komst til félaga sinna, sýndi þeim tanna-förva og sagði að kerlingin hefði ætlað að éta sig lifandi. Þessir vildu nú ekki vera eftirbátar hinna í grind og ákváðu að borða þá övini sem fangaðir yrðu, en ekki lifandi, heldur höggva þá í hluta, reyka þá og steikja síðan. Átt þetta, segir Pígasetta, sagði skipmaður Parvalho mér, sem dvaldi hefir fjögur ár í Brasilíu. Ökkur voru þeir vinveittir, því þurkar höfðu verið í tvo undanfarna mánuði, en byrjaði að rigna um sama leyfi og við komum, en það töldu þeir ökkur að þakka.

Í Pernambuco voru þeir kyrrir í 13 daga en héldu síðan áfram suður með ströndinni, og þann 11. janúar árið 1520 komu þeir upp í mikinn áró. Í landi sáu þeir íbúana stórkorna mjög, sem flýðu þegar hinir bengu og vildu tala til þeirra. Ábeins einn kom um burt og fékk að gjöf mislita skyrtu, en lét ekki sjá sig aftur. Pígasetta telur kynflokk þenna vera manneldur, og hefði hann nokkru áður drapið og ítíð spanstau landkönnuð, Juan Pólis, og 60 af mönnum hans.

Um þetta leyfi varð alger uppreisn á skipunum; flestir, bæði yfir- og undirmenn, vildu snúa heim til Spánar, einkum sökum þess að nú var Magellan neyddur til að minka við þá matvaliv. Eftir mikið blóðbað tókst að bala uppreisnina niður, og 40 manns, sem unnið höfðu til dauðahegningar, voru náðastir.

Meðan flotinn lá í höfn þessari, sem nú hét San Julian, kom annað alvarlegt atvik fyrir. Skipið Santiago var í rannsóknarfert ströndinni en rakað á klett og brotnaði í spón. Skipshöfnin bjargast þó við illan leik.

Í San Julian dvaldu þeir yfir veturnum án þess að líta mikinn sult og bitu komu vorsins. En þegar lafst var af stað, 14. ágúst 1520, var ekki betra veður en svo að allur flotinn var norri farinn í miklum stormi. "Én gub og allir dýrðingar fellsuðu ökkur", segir Pígasetta.

Í fært sinni súbur eftir komu þeir þann 21. október
að sundi, sem þeir nefndu "Hinna 11000 jómpfrú sund".
Þeir fengu þeir vitneskju um að sund þetta var
110 sjómilur að lengd og endaði í öðru hafi, sem
þeir nefndu Leyrahaf. Í fyrstu héldu þeir að þetta
sund væri flói, og sendi Magellan skipin S. Antonio
og Concepcion til að athuga það, en Trinidad og
Victoria lágu í sundinu. Eftir tvo sólarhringa
komu skipin aftur og sögðu sundið vera lengra.
Við hildum strax af stað, segir Pigasella, en sáum
brátt að sundið var aðgreint í tvær álmur, aðra
í subvestur en hina í subaustur. Magellan sendi
skipin aftur í subvestur til að vita hvort sundið
lagi þar út í rúmsjó. Stjórmaður á San Antonio,
Estevan Gomez, var hatursmáður Magellans og setti
skipshjóra í bönd og notaði nálmýrkrít til að
snúa við heim til Spánar. Telur Magellan hann sökta.
Í fjóra daga beið Magellan eftir skipunum tvöum
og sendi á meðan bát af stað í vesturátt. Eftir
þrjú daga kom bákurinn aftur og hafði fundið
enda sundsins og séð yfir viðáttumikið haf.
Feldu þá allir glettar.

Concepcion kom nú aftur en enginn vissi um
San Antonio. Héldu þeir nú þertinni áfram og létur
Pigasella í ljósi gleti sína yfir að hafa náð lengi
þráðu takmarki; - að finna sund sem sameinar
Atlantshaf og íshafið fyrir vestan Ameríku.

Þann 28. nóv. 1520 sigldu hín 3 skip Magellans
fram hjá Kap Descado og út í Leyrahaf. Flöfðu
þeir farit gegn um lengsta og hallulegasta sund
heimsins á hær um bil 3 vikum og um leit gert
með landfræðilegu uppgötvum ferðarinnar.

Nú vonuðu þeir að allar þrautir væru á enda
og aðeins eftir að uppskera laun fyrir erfittleikana.
En því fór fjærri, því stefnan hafði verið þannig
að í fjóra mánuði sigldu þeir áfram án þess að
sjá nokkurt land nema nokkrar óbyggðar smáeyjar,
sem þeir nefndu Óhamingjueyjar. - Í allri þessari
lönngu fært kom aldrei stormur. Viku eftir viku lá
hafið spegilslétt í steikjandi sólarhitunum.
Veikindi, sultur og þorsti ásóllu nú mennina.
Engum datt í hug að ef stefnunni væri ofurlitit

breytt myndu þeir hitta fjölmarga fjósama eyjaklassa, sem liggja dreift um þennan hluta Skyrrahafsins.

Loks þann 6. mars 1521 komu þeir til byggðra eyja, sem fengu nafnið „Þjófaeyjarnar“ sökum þess ~~at~~ hve íbúar þeirra voru þjófskir, en seinna voru þar nefndar „Marineyjar“, eftir Marín drótingu í Austurríki. Viku síðar komu þeir til Filippseyja. Þar fóru þeir í land og áttu mikið samán við íbúana að selda. Magellan hafði fengið breunningi skuga fyrir að kristna íbúana, en það kostaði hann lífið áður en lauk. Í litilli eyju, Macran, hafði höfðinginn bílapapau, neitað að víðurkenna vald Spánarkonungs. Magellan ákvað þá að fara í land á bátum og þvinga hann til hlýðni, en svo fóru leitar að eyjabúar ummá daganna en Magellan stunginn í hel.

Þannig fór okkar stóð og slytta, segir Pigasetta. Þegar óvinir höfðu umkringft Magellan, sneri hann sér við til að sjá hvort við hinir, sem eftir vorum af mönnum hans, gætum bjargað okkur. Við vorum allir meira og minna sáttir og þegar vonlaust var að við gætum komið honum til hjálpar flýttum við okkur út í bátana. - Þetta sketði þann 27. apríl 1521 á laugard.

Í stað Magellans voru tveir yfirmenn valdir, portugalmaðurinn Duarte Barbosa og spánverjinn Juan Serrao. Strax og Magellan var fallinn frá og eyjabúar höfðu séð að Spánverjar voru ekki ódauðlegir, eins og fyrst var haldið, voru völd þeirra fljót að hverfa. Senni konungur eyjunnar boð til þeirra að hann vildi gefa Spánarkonungi skrautgrip. Allu tveir yfirmenn með fylgdarliði að sækja grip þessa og borða miðdegisvert um leið. Fengu þeir í gildru þessa. 24 menn fóru í land og þar á meðal

Juan Parvalho og annar yfirmaður komu strax aftur þri þá grunadi svik. Í sama mund heyrðust neyðaróp úr landi. Léttu þeir sem fljótask akkerum og sendu skothróið í land. Láu þeir nú eyjabúa draga Serrao skipaljóra sáðan og bundinn eftir ströndinni og grátblandi hann landsmenn sína um hjálp. En Parvalho og fleiri, sem vissu að skjórnir félli í þeirra hendur eftir dauða þessara tveggja yfirmanna, sigldu á brott. Breyttust nú þessarorð Serrao í bólunnaróp yfir Parvalho.

Eftir þetta leitinda atvik, sem ekki gefur Parvalho

og mönnum hans nein meðmali, héldu Spánverjar á burt frá ströndum þessum. Eftir svoa mikinn mannskapa urðu þeir að brenna eitt skipið og báru allt fémalt úr því yfir í hin tvö sem eftir voru, Victoriu og Trinidad. Af þeim 230 manns sem höfðu í upphafi lagt af stað frá Sevilla voru aðeins 115 eftir; hinir voru farnir í veikindum og bardögum, og þar á meðal margir bestu mennirnir.

Ferbinni var nú haldið áfram og komið við í ýmsum eyjum tilheyrandi Filippseyjum og síðan skipt í suðvestur í áttina til Borneo. Á Borneo dvöldu þeir um lengri tíma. Komust þeir brátt að raun um að íbúarnir þar væru á miklu herra menningarstigi en ábrir eyjabúar sem þeir höfðu áður kynst. Frá Borneo sigldu þeir suður með Filippseyjum í von um að finna Molukkaeyjarnar, sem í ferðabrygjun voru ákvörtunarstaðir þeirra. Síðan Magellan féll frá hafti síðferti þeirra farið töluvert aftur; randu þeir nú hriklaust skip sem á leið þeirra varð. Matlu þeir skipi frá eyjunni Mindanao og drápu sjö manns af skipshöfninni, þar á meðal bróðir höfðingjans, og sagðist hann vita hvar Molukkaeyjarnar lagju. Eftir hans skýringu var breytt um stefnu á mig.

Miðvikud. 6. nóv. 1521 sáu þeir fyrri stafni hálandar eyjar, sem leiðsögumennirnir töldu vera Molukkaeyjarna. Lörd. 8. nóv. köskudu Trinidad og Victoria akkerum á höfninni á eyjunni Tidore. Höfðingi eyjunnar, Soldán Amanazar, tók vel á móti Spánverjunum. Undir eins og hann hafti fengið að vita um hagi þeirra, kváð hann það veita sér og mönnum sínum mestu ánægju að vera vinir Spánar-konungs, og þar af leitandi breyta nafni eyjunnar í frambúinni og kalla hana Sabilú. Þann 18. des. voru skipin ferðuín og ákveðið að halda áfram. Um borð var nú Portúgali að nafni Lorosa, sem allaði héim til Evrópu með allar eigur sínar. En þá kom óvart breyting. Victoria varð fyrri til að letta akkerum en á Trinidad fannst talverður leki.

Var nú ákveðið að Trinidad skyldi verða eftir til viðgerðar og lofði höfðinginn að þá menn, sem eftir yrðu, skyldi ekkert breyta. En Victoria hélt héim á leið. Á "Trinidad" urðu 53 menn eftir undir stjórn Del Parro Espinosa og Carvalho. "Victoria" var undir stjórn Del Parro.

Skipshöfnin á Victoríu var 46 menn ásamt 13 innfaddum mönnum. Nokkrir menn af Victoríu höfðu sest á eyjunni Fadore af öfka við eppfíleika fertarinnar. Þann 21. des. 1521 lét höfðinginn okkur fá tvo leiðsögumenn, sem áttu að leiðbeina okkur milli eyjanna; sögðu þeir að vegna veðurblíðu væri réttast að halda stöx af stað. En vegna þess að menn okkar sem eftir áttu að verða vildu senda bréf heim, biðum við fram á miðjan dag. Þegar allt var tilbúið hleyplum við skoti af í kvæðjuskyni, fengum svar frá Trinidad og skildumst síðan táfjellandi.

Var nú stefnt til Lundaeyjanna hinna minni, Flores og Timor, en komit vita við til að fá nýjar matarbirgðir. Við eyju nokkra dvöldust þeir 11 daga til að gera við skipit. Gamall leiðsögumatur frá Molukkaeyjunum sagði þeim strúlega hluti sem Spánverjar trótu óhikað, þar á meðal að um þessar slóðir löggi eyja sem hétí Rochele, varu íbúarnir alin á hæl, bæði menn og konur, hefðu eyru jafn löng strokknum og gáfu þeir legið á öðru en breytt hitt ofan á sig í sangur stað. Spánverjar vildu öðru og uppogir heimsækja eyju þessa, en karlinn hafði vadið fyrir neðan sig og réð þá því vegna siglingahöllu.

Þrátt fyrir sveður og grynningar náði Victoría heilu og höldnu til eyjarinnar Timor og lagði af stað þann 11. febr. 1522 út yfir hafit og heim á leið. Pigassetta, sem þrátt fyrir allar þrautir var alltaf við góða heilau, segir þannig frá: Til að sigla fyrir Góðra vona höfða heldum við frá 42° öndurbreiddar. norður eftir, en í 9 vikur urðum við að liggja vegna mölbyrs, sem að lokum snerist upp í hræðilegan storm. Margir af mönnum okkar vildu fara til portugalskrar hafnar (nýbyggðar) á Mosambik, vegna þess að nú var leki kominn upp í skipinu og engin matvæli til nema hrísgrjón og vatn. En flestir vildu heldur fóna lífi en heitri, og því var ákveðið að halda heim til Spánar meðan tók varu á. Að lokum komumst við með guðs hjálp þann 6. maí 1522 fram hjá höfðanum. Við skjótum nú í norðvestur í tvo mánuði og mistum á þeim tíma 21 mann.

Þakkað veri himneskri forsjón náðum við til hafnarborgar Sevilla, San Lucas de Bemeda, laugardaginn 6. sept. 1522, þáttan sem lagt var af stað 10. ágúst 1519. Af þeim 59 manns, sem fóru frá Molukkaeyjunum, voru nú 18 eftir og flestir veikir. Þann 8. sept. voru þessum við atkerum í Sevilla. Daginn eftir gengum við í land berfattrir og

tóbunum kladdir og með vaxkerfi í höndum, reidubúinir
að fara pílgrímsför til kirkjunnar Vittoríu, samkvamt
gefnum heitum á dögum praata og fjáringa.

Frá Sevilla fór ég til Valadolíd til að afhenda
hans hátígn keisara Karli 5 þá hluti sem í hans
augum voru miklu djómatarí en silfur og gull.
Meðal annars afhenti ég honum bók þá, sem ég
daglega hafði skrifað í alla þá atburði sem gerðust
í ferðinni. -

Her með líkur frásögn Pigasetta um
hina fyrstu fert kring um jörðina. Því miður er
er hans eigin handrit, sem spánski konungurinn
fékk, tapað - en verk hans lifði í afskriftum og
útdráttum og varð flótt vískað. ^{þann} Gest
Seinnustu árin lifði hann í friði og ró heima á Ítalíu
og yfir dyrunum á hús hans er ennþá hægt að lesa
eðlifarandi setningu á ítölsku: „Enginn rós er án þyrna“.

Jónatán Haukdóttir.

Það var grúnt á því göða milli Englaþinga og Spánverja um miðja 16. öld. Englaþingum mun hafa þótt nóg um hinar afar auðugu njóndur Spánverja í Nýjaheiminum, og auk þess höfðu Spánverjar kikið ensk skíp þar vestra mjög illa.

Þóks kom að því að Elisabethu Englandsdrottning gerði út leiðangur vestur um haf Beirlnis í þeim tilgangi, að ræna spónsk skíp meðfram ströndum Suður-Ameríku.

Hinn valdi formann þessa leiðangurs mann að nafni Francis Drake. Var það vel valið, því að hann var ríðhetja mesta, og þar auk þess ekki hlýjan lung til Spánverja, því að hann átti þeim grátt að sjalda.

Allur undirbúningur fararinnar varð að vera mjög leyndur, til þess að Spánverjar fengju engar fréttir af ferðinni. Skípslöfrinni var sagt að halda átti til Alexandríu, og fékk hann stæði að vita hið rétta fyrir en komið var út á rúmri.

Hinn 5. dag nóvembermánaðar árið 1577 lagði Drake af stað með flota sinn út frá Plymouth. Skípin voru 5. Þeirra var stærst skíp Drake's 100 smálestir, en minsta skípið var 30 smálestir.

Ferðin byrjaði illa. Daginn eftir að lagt var af stað, urðu þeir fyrir afspejnu veðri, sem lék skípin svo illa, að ekkert miðlit var að halda ferðinni áfram. Var því smíð við til hafnar og þar gert við skípin svo þeim þurfti.

Aftur var lagt af stað 13. desember. Var nú stefnt suður að Afríku-ströndum. 1. jóladag komu þeir að eyjunni Mozador við Marokko-strönd. Þar var einum manni stolið frá þeim. Skípposturinn Fletcher segir, að Mozador-bíar hafi haldið þá vera spánverja, og því tekið mannum. Þegar þeir urðu þess varir, að svo var stæði, athúsu þeir að skila honum aftur, en Drake var þá farinn.

Frásagnir Fletchers eru bestu heimildirnar um

leiðangur Drake's. Af þakkar Flotshen venjulega
hinar vorðu viðtökur, sem þeir fengu oft hjá villi-
mönnum með því, að Spánverjar hafi áður farið
illa með þá. Villimennirnir halda svo alla, sem af hafni
koma, vera með sama marki brenda, og vilja veita þeim
viðmánu.

Meðframi Afriku ströndum rændu þeir Drake
öll þau skip, sem á leið þeirra voru. Tóku þau
með sér til Kap Verdiskeneysja, létu þau fá þar
vatn og vistir og síðan fara leiðar símar.

Í sínu skipa þessara var maður einn
portugískur Nuno de Silva að nafni. Var hann
mjög vel að sér í siglingafæði og góður sjómáður.
Síðstaklega var hann kunnugur siglingarleiðum í kring um
S.-Ameríku, og þeir tóku Drake hann á skip sitt.
Var hann síðan með í förinni og signdi Drake þann
jafnan fullkomnið traust. Nuno de Silva er þakkað
það að nokkru, hve vel leiðangurinn gekk.

Frá Kap Verdiskeneysjum var haldið þvert yfir
Atlantshaf í áttina til Brasilíustranda. Sú leið
varð þeim afar torzött. Eftir 63 daga ítrivist sáu
þeir fyrst ströndur Brasilíu.

Sigldu þeir nú suður með ströndunum, en
þar skall á þá óveður, svo að skipin tvítroudu.
Samt mathest öll skipin óakend við ós La Plata
fljótsins. 14. apríl. Höfu var þarna góð og landið í
kring afar fjölsamt. Eggjar og sker í fljótinu voru þakin
seljum og fuglum. Gátu þeir fjölgar veitþörfum,
og fengu góðar lífrætur af kjöti og lípi. - 20. apríl
hildu þeir lengra upp í fljótið til þess að leita að
ferðun vatni. Þeir sem í land fóru röfðu frá ferð,
að þeir hefðu séð spor eftir manna fetum í sandi
inum, en spor þessi voru svo stór, að þau voru
venjulegt mannsfot á breidd. Af þessu drógu
þeir það, ~~atviki~~ að landið ~~er~~ myndi vera
byggð risum.

27. apríl var haldið suður frá La Plata suður
með ströndunum. Á þeirri leið tværflutt skipið, og
spurdist aldrei til þess síðar.

Næst komu þeir á i stóran flóa með mörgum
eyjum. Hittu þeir þar villimenn fygur og gæddu kaup
við þá. Kaupin fóru fram á þann hátt, að þengland
urinn

laggði þann hlut, sem hann vildi selja, frá sér á jörðina, og gekk svo á kerku. Villinnáðurinn kom þá að hlutanum tók hann, en lét það á staðinn, sem hann vildi selja. Engl. gat svo sótt það, þegar villinnáðurinn var farinn.

Villinnum þessir voru stór og sterk þjóð, sem gekk abnakinn, nema hvað sinnir höfðu mittissteiglu í sér selakinnum. Í höftunum höfðu þeir eitthvað, sem líktist horni. Fæstir voru þeir skripdör fjöðrum og máláttir. Þeir höfðu háar midur á kerku, ~~sem~~ þeir bundu þá upp, þegar þeir voru að vinna og gegndu þá í því hniða sína og pílu og ömur 'alöld. Flesta list þessara manna var að skjóta tveim pílum samtímis í sínum boða.

20. júní 1578 komu þeir Drake til St. Julian. Þar sem Magellan hafði vetrardvöl tapum 60 ánum áðuru Drake stóði að hafa þar vetrarsetu, og fór því í land með nokkurnum af mönnum sínum.

Hittu þeir tvo innfödda menn, sem tóku þeim mjög vingjarnlega í fyrstu. Vinsemi þeirra fór þó út um þáfar, og segir Fletscher svo frá:

"Þeir urðu mjög hrifnir, þegar Wintther signdi þeim, að hann gat skotið övum sínum lengra í sinn skoti, en þeir gátu í tveim. Skenti hann þeim með þessu um stund. Komu þá fleiri innföddir menn að. Wintther stóði að sýna þeim list sína og spenti boðum, en strengurinn brast. Innföddu mennirnir heldu rétt, að það voru engin önnur vopn til en boðar og örvar, og þegar Wintther stóði að strengja boða sinn á ný skutu þeir pílu í gegnum annað leygad í hornum. Við höftum sína þessu með í landi, en hin sprengrti skoti, þegar við stóðum að skjóta á þá. Villinnemirnir skutu þá pílu í gegn um þann, sem á þessum tíli, svo að hann féll dandur niður. Höfu þeir ni skot-hrið á okkur, sem stóðum vopnlausir eftir, og sóttust við það nokkur okkar." — Þó fór svo síðar að þeir komust á, og dvöldu Englendingarnir þarna í tvo mánuði.

Í þeim tíma kom upp sándgja mikil meðal sjómanna, og nokkur hluti þeirra gæti tilfrann til uppreistar. Drake komst þó að þessu í tíma og tókst að bala það niður. Formaður uppreistaranna hét Thomas Doughty og ^{hafði verið} ~~var~~ einn

Drakes. Honum var hegt með líflati.
Skammt frá gröf hans fundu menn saman-
fallinn gálga, sem reistur hafði verið úr siglu-
tré. Hugðu menn að þar hefði Magellan
hengt upp reistar-manninn Juan de Cartagena
og meðsekan skipaprest.

17. ágúst var svo haldið frá St. Julian
suður að Magellan-sundi. Nú voru aðeins
þrjú skip eftir, því að einu þeirra hafði verið
brent í St. Julian vegna þka. - Komust
þeir klakklaust í gegn um sundið, en veitan-
vent við það breptu þeir ógurlega storma,
sem bröktu þá suður eftir. Í ofvindhressum
fórst eitt skipið. Annað, Elisabeth, snéri aftur
heim til Þinglands. En skip Drake rak
langt suður í Íshaf. Kom það að eyjaklassa
einum og fóru þeir þar á land. Gáfu eyjum
um nafn, Elisabeth-eyjar, eftir Þinglands-
drottningu. Þádan sáu þeir í suður allt lítið
mikla Suður-íshaf svo langt, sem
auguð eygði. Gerði Drake þarnað eina af mestu
landfróðilegum uppgötvaunum sína tíma.
Áður heldu menn, að Suður af S. Ameríka
töki við mjög stótt meginland.

Eftir þetta var haldið norður með ströndun
S. Ameríku, og segir ekki af ferðum þeirra fyrr en
þeir komu til eyjar einnar, sem kölluð var La Mocha.
Veröldu þeir nokkuð við eyjakleggja, sem voru Ind-
íðnar, og tóku þeim vingjarnlega í fyrstu. Drake lét
þá um vatr og var það velkomid. Því voru þeir
menn ~~þeir~~ sendir í land með þeim til að rökja
það. Þegar þeir voru komnir nokkuð frá jó um-
kringdu Indianar þá og bundu, slógu síðan bringu
þá og lövsumu datt. Við og við skáru þeir svo
kjöt stykki úr föngunum, köstun þeim upp í loftið
og gripu þau síðan með höndunum þegar þau
komu niður og átu. A þessum hátt var lífið
munkað úr vesalings mönnum. Drake gjörði til-
raunir til að bjarga þeim, en árangurslaust. Indianar
voru svo fjölmennir, og skutu allir í sem af bozum þeim
og gerðu þur Englendingum mikinn ~~vanda~~ vanda.

Frá La Mocha hildu þeir lengra norður með

Ströndumum. Þóndu þeir öll þau spönsk skip sem á kúð
þeirra vöru, en þau vöru höfð mörg og flest þeirra hláðin dýr-
indis varningi.

Fyrsta ránið sem þeir frændu þarna var í höfuð-
inni Valpariso. Hittu þeir þar fyrir spönsk skip, sem hláðis
var gulli og silfri og öðrum dýrum málmanum. Skipshöftrin
á þeir létu að þeir ~~þau~~ vöru spánuverjar og tókum vel á móti
þeim, bauð þeim vin og atláði að gera þér glaðan dag.
Þeim brá þeir nokkru þegar einu tenglinguinnu stjakaði
öþymileja við Spánuverja, sem fyrir honum varð og s sagði:
„Abaxo perro.“ Þu það þigðir: „Þurtu trúndurinn þinn.“
Spánuverjum var það nín ljót, að hár vöru tenglingar
á ferð og að þá ándvitað ófíður, en að engri vöru yfði
við komi þar es þeir vöru aðeins 11. Þá þeirra, sem enar-
ráðastur var signdi sig þeir í hvelli og stókk fyrir höfð.
Síðan kom í ljós, að hann hafði sént í land og til-
kynt þegar þeim, að Englendingar vöru komnir. Þeir þegar
Drake kom í land vöru allir flúmir og hann lét greipar
sipa lindormarkant. - Þíffi hans í þetta sinn var
virt á 37.000 dukata.

Víða vöndu þeir annarstadar og mörg skip.
Þu oft komust þeir í hann þrappan og mattu
mörgum sofisleitum og lífshattum. Öft vöru þeir
sjónarvottar að ignist kynglum eða hryllilegum atburð-
um. Öf langt vöri að segja frá því öllu hér, en einu
atviki atla ey að lífa.

Skipið kom í viki eina. 14 menn vöru sendir
í land til að atlunga stáðum. Kom þá 300 manna flokkur
vopnaður á móti þeim. Vöru það bði: Spánuverjar og Ind-
iánar. Menn flýttu sér til bátanna sem mest þeir
mattu allir nema einu, er hét Richard Minivij.
Hann vildi ekki flýja, en stóð einu kyng og bauð þessum
300 vopnuðu mönnum kyngum. Það ~~tótu þær~~ þær langan
líma að ráða niðurlögum hans, en Spánuverjar létu sér
það ekki nægja. Englendingar sáu frá skipi sínu hvernig
þeir sköru höfðis og limina af dauðum líkamam-
um og slitu svo úr honum hjartað. Síðan var
líkið hengt upp á tré og haft að skotspóvi. Þegar
þeir svo höfðu skemt sér eftir vild skildu þeir bátinn
föru þeir á hurt, en skildu líkið eftir, að það yfði fufnum
loftans at sti. Tenglingar laumdust þá í land og
gröfu það.

Þeir Drake höldu allt norður að Mið-landi
og vöndu, eins og áður er sagt, öll skip, sem á leið þeirra
vöru. Stóndu Mið-Amerikan rannsakari. Drake mjög
gæmsgaflega. Ástæðulega í þeirri von að finna þar sund
yfir í Atlants-haf. Þegar sú von brást var það tekið
til stungunar hvenja leið halda skyldi heim. Þó þá leiðin
vöru huganlegar. Fyrsta sundur og ginn um Magellan-sund.
Sú leið var afar hattuleg. Þóði vegna himna geypi-miklu
storma, sem þar stóðu, og auk þess góði. Drake ráð fyrir
að Spánverjar hefðu gert einhverjar ráðstafanir um að
móta þorumu í sundinu til þess að pakka þorumu
fyrir síðast. Enda var það rétt tilgáta. Þó þá leiðin
var vestur yfir Kyrrahaf til Kína. Þá leið hafði
Magellan áður farið, en Drake hafði hug á að gera
þeirri landfróðilegar uppgötvanir og valdi þeir þriðju
leiðina - norður fyrir Amerikan. Enginn maður
vissi hvort þar væri opin siglingaleið. En Drake þóttist
hafa ástæðu til að stla að svo vör. Hann sigldi þar í norður
alt til 48° n. br. En þar varð hann að snúa við. Éimken
vegna afar mikilla kulda. Þáinnig beygði ströndin ávallt
meira til vesturs þvert á móti von hans.

Drake hefur verið mjög íheppinn með vestrar
þarna, þar að þetta var í júní. á þriðri svöð. sem nú
er Vancouver. En þar er jafnaðarlega afar mild
veðriáttu í þeim mánuði.

Þeir höldu aftur suður að 38° n. br. eða þar sem
nú er San Francisco. Villimennirnir, sem þeir hittu þar
höfðu engin kynni haft af Evrópu-mönnum fyrir.
Enda tók þeir þeim mjög innilega; hugðu þá helst
vera góði. Höfðingi þeirra kynndi Drake Konung yfir landi.
Svo elskir vöru villimenn þessir orðnir að Englandingum,
að þegar þeir höfðu af stað frá þeim eftir 5 vikna drot,
gret öll þjóðin hástöfum. Hlupu þeir upp á höfðingja víðströnd
ina til þess að geta séð skipið sem lengst.

Þrá þessum stað var haldið beint yfir Kyrrahaf. Eftir
66 daga útivist sigldu þeir fram hjá fyrsta eyja-klassemum.
Sennilega þeim sama og Magellan kallaði Þjófseyjar. Þeir fengu
einnig að kenna á Þjófnaðar-máttum eyja-klassemum.

Þann 3. nóvember 1579 komu þeir til Molokkeneyja eða
Þrygðeyja. Þar var þeim mjög vel tekið og fengu þeir þar mat-
væli eftir þörfum til heimferðar sinnar. Þáinnig fengu þeir mikla
þrygð, sem þá var mjög dýrt í Evrópu, í skiptum fyrir aðra vör.

Þegar ^{farir} ~~þessi~~ var eit úr eyjaklassa þessum, festist skipið á
Kóadriði. Sat þar fast í síðastri og varð að klata nokkru af farm-
inum fyrir vörð til þess að losa það. Eftir það heldu þeir svo hratt sem
mest þeir máttu heim til Englandis. Segir ekki af ferðum
þeirra fyrr en heim kom síðast í september 1580. Höfðu þeir
þá verið 2 ár og 10 mánuði að fara King um jörðina. Drake var mjög
vel tekið þegar heim kom. Elísabetu Dróttning hjólað honum
mikla veislu. Í þeirri veislu sló hún heimisins mesta sjóræningja
til riddra. Samt hafði hún fengið mjög ákveðnar áskoranir
frá Spáni um að heyrna Drake ^{því} mikla rán hans.

Skip Drake's, sem hét „Pelikan“ þegar lagt var af stað frá
Englandi, hafði hann nefnt upp, og hét það „Golden Hind“,
þegar það kom aftur heim með farm, sem virtur var
á 2 milj. sterlingspunda. „Golden hind“ var sett upp á
land og geymd þar til miðmínungar um hina fagra ferð, þangað
til það hún féll saman af fua. Þá var smíðaður högrinda
stóll úr einum plankanum, og er hann enn til í Oxford
bókasafni.

Engólfur Matmarsson

Fram á seinni hluta 16. aldar
höfðu Spánverjar og Englendingar verið
einn siglingafjöðirnar sem öllu gætu á
höfunum og kaupum um mjöndurnar.
Þeilli þar ymsum helum það sem
sjes slakkege hjálpari lengi í skerum
þessum, var það að Spánu fóru illa
með mjöndur sínar og hugaðu einungis
is um það eitt að gráða í þeim þeim
mest þjv. Þetta sáu lengi og mólubá
þjv það í þaróllum um mjöndurnar
En um þessar mundir fór að
þvera all mjög á snárfjöt einni, sem
þingaf til þafði, mest slýðad verskun
niðvegjar um þvöpu og þafði þar af
leitandi nokkrum skipastól yfir að
ráða. Þetta voru Hollendingar.
Þetta sáu þrátt þveru mikilvægt
það var að, að eiga þinas fjöðurnar
eyjar Lutarhafanna og meyrðu þeim
af öllum ondli að slanda lengi og
Spánverjum á sporði í kaupþingum
um mjöndurnar. Í árunum 1594-95
- 96 höfðu þeir sent margar flota af stöð
til þess að finna leitir norður og austur
um þvöpu og Þánu. Þenn fremur sendu
þeir flota eftir "Pörlugölsku leitinni", sem
kallada var, en það var leitir þjvís Gáðans
vöndhöfða, til Lúðlands. Til að þjvra
litilega áhuga þann sem Hollendingar
syndu í þessum efni um gylla þess að
árið 1598 fór öðs flota þessa leit og
þeim á þó fóru þess flotar þina með þjv.

eina með tvo þratta. Konar reyndu
á allan hátt að komast undan en
ljórnin voru ung og söfðu hana svo
að henni varð ekki undan komu austur.
Konunni lýstu þeir á þá leið að hún
vari í meðallagi þá. Húðin eilífur og
hátt sluddklípt. Neglurnar langar og
faturris bogris. Aldur þótti þeim
hinn munnstóls og ekki hysseika. Hún var
þlédd í skinn af einhverri konar sjódyr
og var það lagt yfir hertas hennar.

Um hálsinn hafði hún hálsband af
þudungum. Ekki virðist hún græn
yfis þú að vera flutt til í skipið, en
meibaði ákveðið að óvæla við þeim mat
sem skipverjar ætluðu að gefa henni á,
en henni þeir með óveittra fugla, sem
þeir gundu í einum þálmum frá landi
þá fjekk hún ormarlystina og ormarit
þá á sína vísu fýrist sig og ljórnin.
Hún ákveindi ís þeim innifliss og mál-
aði til þess skel í það hris, samt að
hún svo brátt en notkud slékti hún
yfis eldinn.

Aðferðir þessar voru skipverjum
einskona sjóntekur, sem þeir skemtu
sjes mjög vel af. Þegar konan hafði
verið notkara daga um boð, skipaði de
Ward að flytja hana í land aftur og að
skilnati gaf hann henni skipu, hris og
notkud af þerlum. Ungu barnið fór
þeir í fól og flutku í land með henni
en hinni bjeldu þeir eftir og ætluðu að flytja
það heim með gyl til Ameríkan.
Í meðan þeir dröldu þarna í sundin
híllu þeir annan leitangur undir stjörn
Oliver var hóol og var þá leitangur á
leitinni til Ancherlandi. De Ward
hafði þá mist $\frac{2}{3}$ af skipshúfu sinni
og skip hans var illa viðleikið. Það hann
þú landa sinn um brand og fl. en
var meibað um hina ormsku hjálp.

De Over snevi þá loka af þess og komst
hinn seint í júlímánuði árið 1800 og voru
þá ekki fleiri en 36 menn eftir af allri
skipshöfninni, en lagt höfðu af stað 109
menn á því sína skipi. Selpan lilla sem
þeir höfðu með sig á skömmu eftir komu
sína til Amsterdam.

Lama er og hinn áður nefndi ^{floti} lagði
af stað frá Rotterdam var hafinn annar leit-
angur frá Hollandi undir stjórni Oliviers van
Noort.

Í flotanum voru fjögur skip
með 248 mönnum. Leitangur þessi var
sinnig koslaður af hollenskum kaup-
mönnum. Töðinni var heilið gegnum
Magellansundið svo norður með Chile-þrand
um og þaðan til Mulokkneyjanna, því mest
súður um Gjóðarvönasköfðu og heim.

Flotinn lagði ni af stað og hjólt til
England. Þar tóku þeir enskan leitsoğu-
mann að nafni Mellis. Lafti hann verid
leitsoğumatur Chavendish. Þá er hann sigldi
kringum um knóllinn. Fjá Plymolk var svo
haldið 21. Sept. 1898.

Farnann sem fórn
þessa list, höfðu aftaf þann sig á komu við
á ströndum Afriku til þess að þá sjá misti
áður en lagt væri ni á Athandhafid, en
ni stóð svo á að illkynjud dreppuð geypti
í Afriku um þessar mundir, og forðust
þeir því allt samnegli við ibinara svo
lengi sem koslus var. Þá komu þeir við á
stóku stað og á eyjunni del Principe lenti
þinn þannan rit Portugala. Í orustu þessari
mistu Hollendingar margu yfismenn þar á
médal þróður van Noort og leitsoğumann-
inn.

Í febr. 1899 miðu þeir ströndum
Brasilíu, en þar sótt lilit helva rit, því að þar
voru líka ~~þá~~ Spánnverjar og alveg jafn gíðugir á
lífl Hollendinganna og þantast þeirra í Afriku.

Þegar leitangursmenn reyndu að fara á
land til að ná sjá í hreint vatn o. fl. Stí
þegar í bardaga bardaga þar sem van Noort
misti nokkra menn.

Ári stóð velusinn fyrir dyrum og var þau
áhveðið að fresta siglingunni gegnum
Magellan sundið þar til vorði. Náð þá af
viðit að halda til eyjunnar S. Oelene, en
þeir gáðu ómögulega fundið hana og urðu
því frá að hvesfa, en eftir þveggja mánaða
hrakningu voru þeir aftur komnir að ströndum
Brasilíu, en þar var aðkomur haldur Kulla-
leg sem fyr. Sluggi þengja þeir mat og
vahu og hröktust þannig sudur með
Brasilíu þar til sundi í jan. að þeir fundu
eyjuna San Sebastian og sóku þar vetrar
selu og var þar gæð fiskjar og vahu.

Meðan þeir voru á siglingu meðfram
ströndum Brasilíu kræfti orðið uppþot á skip-
unum. Tveir menn voru dandis til at
seljast á land á eyðistrand lína vopna-
og matfarngatilis. Þá var einu dandur
til að neylast fashur við sigluna með knífi
og fjötur þann að þvást þar, þar til komu
bókst að koma hendinni fram af knípshaf-
inu. Þessari þengingu var heild rit menn
þá 41 ríkjast á línavegja af yfismönnum
fararinnar. Uppþot þessi voru einög til og
lelur þat, að líkindum þar sem alls komu
menn sóku þá í þessum ferðum og yfis-
menningis oft ekki sem heppilegastis.

Í sept. komust þeir til Pool Desire
þar veiddu þeir fugla og seli. Meðan þeir
dvöldu þar hjött van Noort með 20 menn
ryps á landið. Mönnum þeim sem góla
álku káðanna var stranglega þann að
fara í land, en þar ed netur var kalt þengja
þeir í land og þjús til líta, en á meðan þeir
þengja mun ríkjast á þá mun 30 menn ofan
af landi og lauk þeirra rit-ökiflum þús, að
þeir fjellu, einu þarðist einög en einu slapp
skeimlaust. Sjelagar þeirra þeru á landi
voru, urðu ekki varig rit meild og ekki heild
þótt þeir leikdu. Þat lína þeru þeir fundu
voru nokkrar gratis dauðra manna og rann
sókuðu þeir þar.

Grafirnar voru þannig útklínar að líkin voru
lögð á jörðina fjöðrum streykt með öllum
vopnum og síðan pakkin með vandmáttum
steinum. Í sínu leidinu fundu þeir hver
járnstungur er virkust vera af sponstunum
uppruna.

Eflis harða viliviel hafði þeim þekkt
að ná Kap Virginíes. Í leidinni þarvæð hafði
van Noort mist þörf af akkerum sínum, skipaði
þann þá undisfösingja sínum að láta sig kafa
eitt akkeri, en þá brátt veidur við og segdið ráða
jafn miklu og hann. Ljót van Noort þetta
leiga sig að sinni en hugði á hefudis síðarméit.

Þarvest ljeldu þeir inn í sund það er Magel-
an þafði kallad "Ellef þisund nögja sundis". Þar
sá þeir mann upp á landi es virkist fljótt
áklíðt vera Evrópuvæðus, en þegar þeir komu
nær sá þeir af þoppi hans og öðru heit-
erni að það myndi ekki vera, en ekki tókst
þeim að nærja hann til sín. Margja fleiri
innfödda menn sá þeir líka en hófðu
lítil afskipti af þeim nema að senda þeim
nokkur spöl.

Leint í nio. Kösludu þeir akkerum við
Nörgösu eyjuna. (Pingvinöu) sem es nokkurn
áttas á sundinu. Þessur eyjar eru þrjár að
tölu. Í minstu eyjunni sá þeir nokkra
innfödda menn. Bátur voru sendir í
land til með vopnum mörnum. Þegar bát-
arnir nálgæðust eyjuna söfnuðust eyjarsteygj-
saman í það linnu og gáfu bátunum merki-
um að koma ekki nær. Þegar það dugði ekki,
kösludu þeir nokkurn fuglum ofan í bátana
til þess að fá þá burtu, en es Hollendingarnir
sýgðu ekki aftur að heldur skulu þeir eyjarsteygj-
ar á þá öðrum sem var svarad með dýnj-
andi skólhvít ís bátunum. Athiarnir leidudu
ni helis í þelli sínum, þar sem komu þeirra
og börn voru falin. En það es skemul af vider-
lygn þessari að segja að Hollendingarnir gengu
af þeim öllum dandum án þess að líða nokk-
und mannlygn. Ekki verður annað sjátt en að

drápsfjermi síu hafi séðit fygis blóðbæði þessu.

Skómanna eftis afrekerwerk þetta gæði um
isforingium rypneism en var yfís umium. Það
var sí þani sem neibæði van Noort um atkerind

Var þvi gripit lokifant og þann settur á
land 26. ján. 1600. Síð var haddit áfram og
29. febr. þannul skipin síðis sendim og úti
í Nýrra hafið. Ferðin meðfram ströndum Chile
og Peru var með líku svisti og ferðis þeirra Drake
og Charendish. Þeis vöndu spansk skip og
þroop og állu í sífeldum söjnu. Ekki leit
á löngu þar til eitt skipit þapadist alney og
vorn þá ekki eftis nema tvö skip eftis af
þeim sem lagðu af stað

Um miðjan okt. 1600 komu þeis á Filipp
ureggjum. Þá voru þar fygis Spánvejar
og var þvi ekki von á göðum viðtökum. En með
þvi að dubbia sínu mannum sem spanokum
munu! Þátt þeim að má í sjómars vörur fyggt
um sínu, en eitt sínu es Spánvejarinn
vorn um þort þjá van Noort gat hann
ekki slitt sig um að þýra þeim innvígli
þrinsins af Oranien og var þrindum þá
lokid. Þjó hann síu skip síu til orustu
og bytt til Manille og vandi skip þau es
þann vilki. Þar á meðal var þinverok
skiba og allu þoll. að þafa þana með yf.
Þoru síu setti þess vart onum um þort í þnu
en þeis segðu ekki að gyl og þofnir. En þin
vejar þoku þá upp þnifa sína og skæu þá
á þals og slungu af.

Í Manille var þekit á viðli þeim með
Spönskum kerokipum. Ált til van Noort
var þá um 80 manna en þarnt lagði þann
úð í oruhna ólíkápóll óvinakerium veri
þinu sínum líðflis.

Með mannum þessu þess þvi þri þriðum
þana en þó með þigri. Eldur þefði komit
upp í skipi van Noort en þeim þokst að
þlökkna en rjett á eftis þokt spanska skip
og skipþöfnin slótt í sjóinu. Van Noort
þlýðti þá skipi sínu inn í þröngna og ljét dröpa

alla sem til nðdist. Annad skip van Noorte
kræfti flúid frá bardaganum en var tekið af
Spánverjum skómum síðar og flutt inn til
Manilla þar sem öll skipshöfuin var þind og
dæpin sem sjómanningjat.

Van Noord bjólt ein til Boornes og fjóla
þar leyfi höfðingjanna til að versla og þá
þynsur mandsynjurósur. Loka bandst hann til
að ganga í þjórnslu höfðingjanna með skip og
skipshöfu en af því varð þó ekki og syndi þá
sig síðar at ekki veilli af að vera í vetti gegn
lands mönnum.

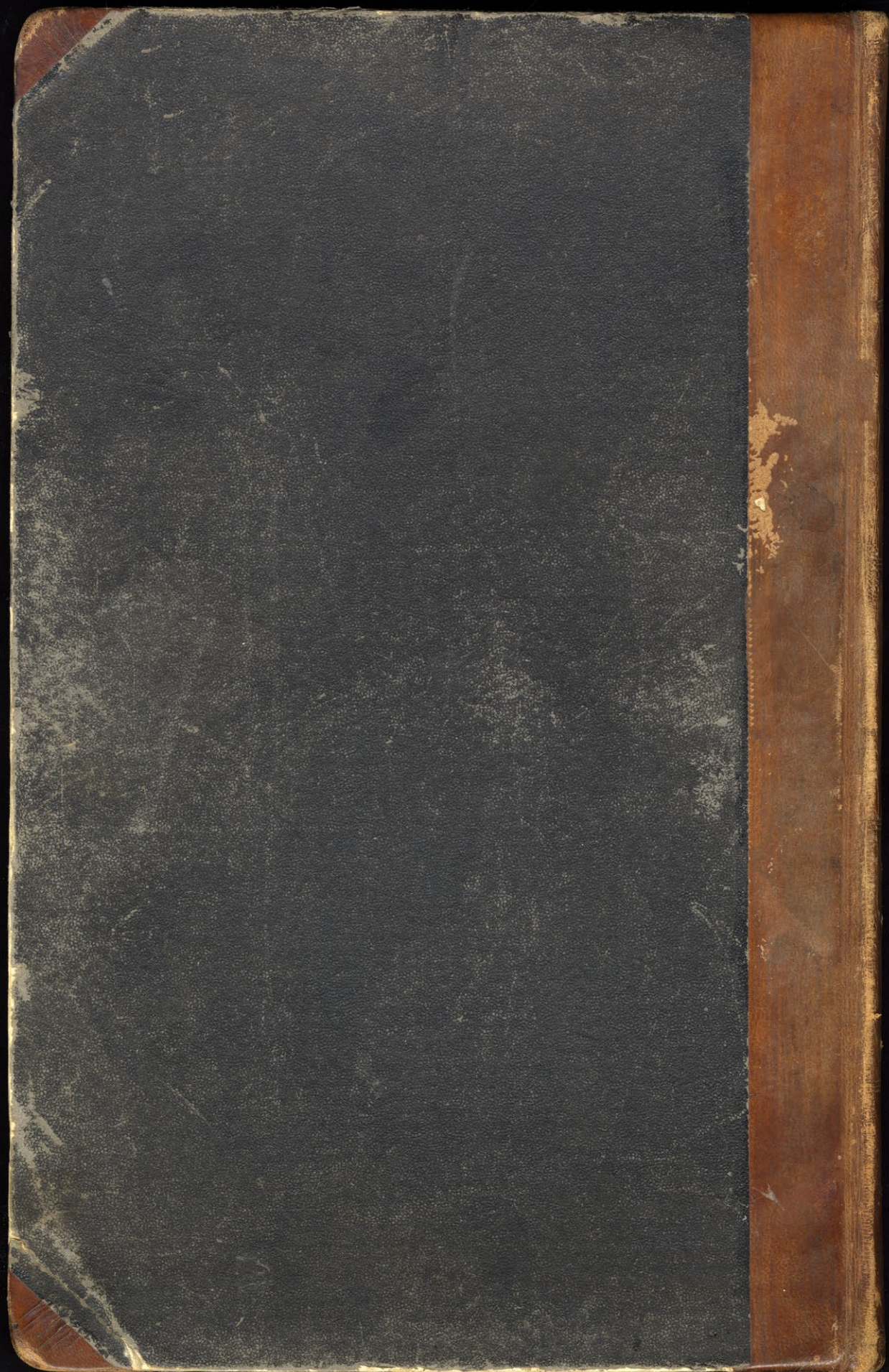
Bali sundist fram hjá Jara og fjóla
Gjörvarvonastöfða vaddi van Noord fjóla
Steinleisina og 26. ágúst hóf kærastu síðasta
skip þans, chautilins, atkessum rit Polbedam.
Þorri þá noshum lítin því er frá því að
því tögðu af sláð.

Þetta var fjórta hollenska skipid sem
sigt kræfti King um fjóla og einu skipid af
því 9 sem árið 1698 tögðu af sláð í því
Augnastíði. Leitanangur þessi ljó handa-
fræðinni ekki miklar þýðingarsíðe fram yfir
þátt sem áður var, en hann ber vitni um áhuga
og dugnad þessara litlu þjóða þegar um var
að veða verslum, landkonunnastíðis og trönsferti,
og skömmu síðar var lagður grundvöllurinn
undir þit mikla Hollenska-Rússland-
verslunarþjélagid sem kræfti einveldi á allri
verslum frá 1602 til 1620 á Rússlandi.

At moshu is Jordens Erobring:

Pagmar S. Kristjansson

Bók hálf skrifuð.
Afgangur tómur.

Skjalasafn Ísafjarðar